A BUDAPESTI MAGY. KIR. ÁLLAMI LÍCEUM ÉS TANÍTÓKÉPZŐ-INTÉZET ÉVKÖNYVE

AZ 1940-41. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZET FENNÁLLÁSÁNAK 72. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE:

PADÁNYI-FRANK ANTAL Dr.
TANÜGYI FŐTANÁCSOS,
AZ INTÉZET IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1941.
Kiadja az intézet igazgatósága: Budapest, XII., Fery Oszkár-utca 40. szám.
Telefon: 153-485.

A BUDAPESTI MAGY. KIR. ÁLLAMI LÍCEUM ÉS TANÍTÓKÉPZŐ-INTÉZET ÉVKÖNYVE

AZ 1940-41. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZET FENNÁLLÁSÁNAK 72. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE:

PADÁNYI-FRANK ANTAL DR.
TANÜGYI FŐTANÁCSOS,
AZ INTÉZET IGAZGATÓJA.

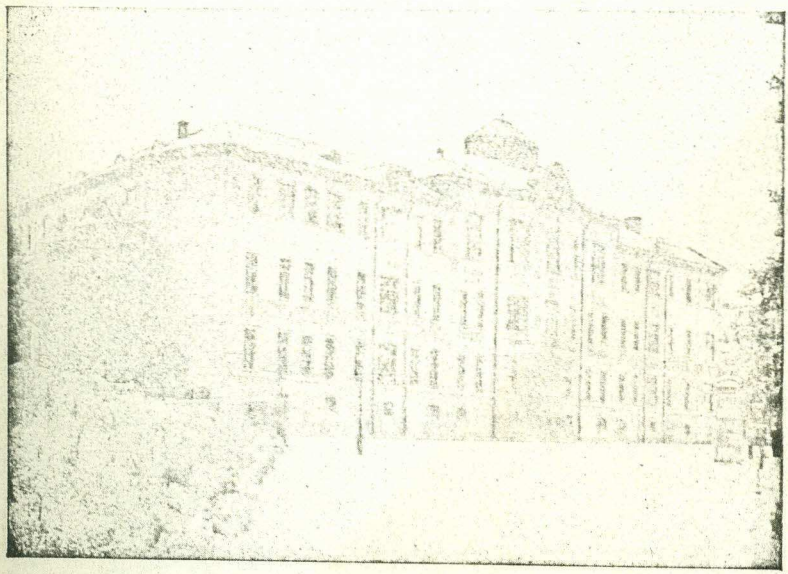

BUDAPEST, 1941.
Kiadja az intézet igazgatósága: Budapest, XII., Fery Oszkár-utca 40. szám.
Telefon: 153-485.

Intézetünk vázlatos története.

A budapesti m. kir. állami tanítóképző-intézetet 1869-ben alapította *Br. Eötvös József* akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Intézetünk első hajléka a Vérmező keleti oldalán, az I. ker., Attila-u.-i 97—99. számú ház, melyben az iskola megnyílt és 1869—1871-ig működött. Második otthona 1871—1874-ig a Várban lévő Országház-u.-i 14. számú ház. 1874-től szerves kapcsolatban állott a Polgári Iskolai Tanítóképezdével. Ennek a — későbben már teljesebbé lévő — szervezeti egységnek külső megjelenési formáját jelentette a nagyrészt közös tanártestület, a két testvérintézet élén álló igazgatóval. A harmadik épületet (az új pénzügyminisztérium Országház-u.-i északi sarkán állott) már a Polgári Iskolai Tanítóképezdével együtt használtuk 1874—83-ig. Ebben azonban az internátus már nem fért el. Erre a célra 1878—84-ig az Alsóbástya 4. számú villa szolgált. Negyedik helyiségünk az I. ker., Győri-út 13. számú nagy épület Győri-úti 13. és 15. számú szárnya volt. Ebben 1883—1911-ig, kezdetben testvérintézetünkkel együtt, majd 1904-től kezdve különválva volt az intézet s az internátus elhelyezve.

Jelenlegi saját otthonunk *1911*-ben épült. 1919. évi július hó elején a Lenin-fiúk megszállták az intézetet s ugyanezen hónap 22-én az intézet pincéjében megölték *Fery Oszkár* csendőraltábornagyot, *Borhy Sándor* és *Menkina János* csendőralezredeseket. A rémes tett helyén az intézet, a ház falán pedig a m. kir. csendőrség helyezett el — a vértanúk emlékét megörökítő — márványtáblát.

Iskolánk fejlődéstörténetében *négy* korszakot figyelhetünk meg.

I. korszak: 1869—1874-ig. Ebben az időben, jóllehet közös igazgatótanácsa volt a tanítónőképző-intézettel, mégis, minden más iskolával való szorosabb kapcsolat nélkül, önállóan fejlődött.

II. korszak: kb. 1874—1900-ig. Ezekben az években »*Paedagogium*« néven a Polgári Iskolai tanítóképző-intézettel úgyszólván egyazon keretek között működik.

III. korszak: 1900—1905-ig. A »*Paedagogium*« néven egyesített két intézet, egymástól mindinkább elválasztódik (tanerőkben, tananyagban, helyiségekben...) és sajátos utakra tér.

IV. korszak: 1905-től. Ma is ez tart. Az intézet munkássága teljesen a népiskolai tanítóképzés szükségleteihez igazodik.

Iskolánk élettörténetében az 1875/76. tanév fordulópontot jelent.

Egykorú feljegyzésekből kitűnik, hogy mennyire óhajtották — magasabb művelődéspolitikai szempontból is — a két intézet egyesítését. Az akkori közös igazgató, *Gyertyánffy István,* írja: »A külön elemi és polgári isk. tanítóképezde siami ikerségének megszüntetése is ez év vívmányai közé tartozott . . . . . s ha komolyan akarjuk a czélt, t. i. az elemi és polgári iskolai tanítók szakszerű kiké-

A nyári vakációra utazó ifjúság boldog reményekkel, bíztató álmokkal várja a jövőt. A várakozás feszült mámorába lelkesítő hírek izgalmas percei vegyülnek. Küzdő magyar szívek bíztatón szólnak a várakozó magyar szívekhez. A rádió remegteti városok, falvak, paloták, kunyhók falain át az örömkönnyeken csillogó sugarat, szórja az igéret hírét.

A magyar kormány Romániával szemben felveti a határrevizió kérdését. A határsértések megakadályozására elrendeli a részleges mozgósítást. 1940. augusztus 16-án Turnu-Severinben megkezdődnek a tárgyalások a két ország között. Románia azonban csak a Magyarországon élő 16.000 román lakóval szemben a Romániában élő legalább százszorannyi magyarnak a népességcseréjét ajánlja fel. Ragaszkodik határai sértetlenségéhez, mire a magyar bizottság a tárgyalásokat félbeszakítja.

Az ügyet ismét a döntőbíróság rendezi. Tagjai: Ribbentrop és Ciano. A bécsi Belvedere-palotában megismétlődik 1938. november 2. A második bécsi döntés 1940. augusztus 30-án 43.591 km²-t csatol vissza Magyarországhoz, Erdély északi részét a Székelyfölddel és Kolozsvárral együtt. Véráldozatok nélkül jött vissza hozzánk 2,395.000 szenvedő, elfáradt testvérünk. Honvédségünk szept. 5—13. között vonul be a visszatért földre. Kifosztott helységek, megtört arcú apák és anyák, könnyesszemű gyermekek, a boldogságtól síró-nevető testvérek várják a szabadítót: a magyar katonát. A Kolozsvárra vonulás napján intézetünk az Országzászlónál ünnepel. Az egyik V. éves növendékünk köszönti Erdély hazatért részét. Határtalan az ifjú szívek lelkesedése, őszinte a növendékek öröme. E napok jelentősége teljes nagyságával tölti be intézetünk falait. A derengő hajnal fényénél tisztulni kezd az új nemzedékek célja, a fiatalság boldogan vállalja a küzdelmet minden nehézség ellen. Vállalja szebb jövőjének boldog tudatában, és magyar öntudattal, nemzeti büszkeséggel állja a vártát.

A magyar várta fölött pedig újra felhők tornyosulnak. 1941. március idusán még napsugaras lélekkel vett részt az Országzászlónál rendezett ünnepen, március végén már mennydörgött az ég. És április 10-éről 11-re virradó éjjel elcsattant a magyar villám. Elhangzott a Legfelsőbb Hadúr hadparancsa:

»Előre az ezeréves déli határokra!«

A következő, várakozások gyermeke, a képzelet játékos pergése volt. 13-án, husvétvasárnap kitárulnak Ujvidék kapui a magyar katona előtt. 14-én, a negyedik hadműveleti napon a magyar vitézek elérik a Duna vonalát, és a felszabadítás művelete befejeződik.

A magyar ifjúság fogadalmat tett, hogy méltó lesz őseihez. A magyar sors teljesülésével, a magyar álmok valósulásával, áldozatos szívvel, hálaadó lélekkel megyünk a magyar jövő felé.

Tscheik Ernő.

Tscheik Ernő 1941. II. 1-én saját kérelmére nyugalomba vonult. Fájdalommal búcsúzunk Tscheik Ernőtől, a kíváló tanártól, aki mind a rajz, mind a kézimunka tanításában igen magas színvonalat ért el. Az elsők egyike, aki harcolt a táblai rajz érvényesüléséért. Megértette azt, hogy a növendékek a nagy és a kis térformákat — általában kötelességből rajzolják, a táblai rajzolásban pedig szeretettel vesznek részt. Belátta, hogy a népiskolának elsősorban arra van szüksége, hogy a leendő tanulók a táblán tudjanak rajzolni. A kézimunka tanításában nagyjelentőségű az, hogy ezt a munkát a gyakorlati élet szolgálatába állította.

Tscheik Ernő — mint ember — mind az igazgató, mind a tanártársak, mind az ifjúság szempontjából mintaszerű volt. Bármit kértem Tscheik Ernőtől, mindent a legnagyobb készséggel végzett. Az intézeti közös munkában lendülettel vett részt.

Szeretetnek örvendett mint tanulmányi felügyelő is. A rajzkartársak szívesen vették értékes utasításait, a növendékek pedig örültek fesztelen magatartásának.

A legjobb népiskolai rajztanítási vezérkönyvet Tscheik Ernő és Berwaldszky Kálmán írták. Ez a könyv mind a művészek, mind a pedagógusok részéről sok elismerésben részesült.

Rajz-pedagógiai rátermettségét sokszor igénybe vette az Országos Közoktatási Tanács. Azok a törekvések, amelyek Tscheik Ernő előadása vagy csiszolása alapján kerültek a tantervekbe és utasításokba, mind sikerültek.

Mint tart. főhadnagy vett részt a világháborúban. — A legendáshírű Przemysl várában küzdött, majd annak eleste után fogságba került. Az orosz fogságban lett Gyóni Géza benső barátja. Tscheik Ernő ápolta Gyóni Gézát utolsó napjaiban és Ő juttatta el hozzánk Gyóni Géza számtalan költeményét. — Így egy eléggé meg nem becsülhető kultúrértéket mentett meg a magyarság számára.

Tscheik Ernő nemcsak rajztanár, hanem művész-lélek is. — Több országos képkiállításon vett részt. Képei igen nagy értékűek. — Intézetünket megajándékozta egy Quint-képpel. A Tanítóképzőintézeti Tanárok Országos Egyesülete részére is festett egy Quint-képet.

Mintaszerű családi életével példázza azt a nagy nemzeti gondolatot, hogy a jobb magyar jövő forrása a rendezett, meleg családi otthon.

Tscheik Ernő a teljességét adta annak, amit az Ő élethivatása megkívánt.

Dr. Padányi-Frank Antal.

zését *egy* intézetben, úgy a megkezdett úton tovább kell naladni, s a szaktanítást egész következetességgel keresztül kell vinni a megfelelő számú új tanárok kinevezése által. A két intézet egyesítése kifejezést talált egyebek közt a tanári gyűlések jegyzőkönyvében is, melyek e tanévtől kezdve együtt tárgyalják mindkét intézet ügyeit.« (Lásd Gyertyánffy István utóbb id. műve 20—21.)

A következő évben felállítják gyakorló-iskolánk V. osztályát s 1878/79-ben az intézet négy évfolyamúvá bővül.

Az elmult századforduló óta intézetünk azután fokozottan rátért az önálló fejlődés vonalára, s valóban a népiskolai tanítóképzés szakiskolájává lett. Az 1938: XIII. t.-c. végrehajtása következtében a régi rendszerű tanítóképző-int. évfolyamok fokozatosan megszűnnek s a helyükbe lépő líceumi tanulmányok előkészítő munkája után a tulajdonképeni tanítóképzés az akadémia tagozaton lesz. 1940. szeptember havában nyílt meg a III. líceumi osztály.

Intézetünk igazgatói: 1869—1870: *Schwicker János.*
1870—1873: *Kozma József.*
1873—1898: *Gyertyánffy István.*
1898—1904: *Kiss Áron dr.*
1904—1916: *Baló József dr.*
1916—1929: *Quint József.*
1929— : *Padányi-Frank Antal dr.*

Intézetünkkel kapcsolatos intézmények: 1. Az ifjúsági Önképzőkör. 1872. január és február havában keletkezett. Néhány évi működés után feloszlott, majd átalakult 2. Ifjúsági Segélyegyletté. Ma különkülön szervezeti formája van mindkét egyesületnek. 3. Ifjúsági ének- és zenekar. Alakult 1878—79-ben.

Intézetünk 1930-ig az összes tanítóképző-intézeti tanárjelöltek (férfiak) gyakorlóiskolája. Azóta a tanítóképző-intézeti zene- és rajzszakos tanárjelöltek gyakorlóiskolája. 1928. óta intézetünk igazgatója egyúttal az Apponyi Kollégium budapesti tagozatának is az igazgatója. A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézetünkben sok országos jellegű tanítói továbbképző tanfolyamot, egy 4 napos tanfelügyelői szakértekezletet és 8 szakértekezletet a tanítóképző-intézeti tanárok részére, rendezett. 1939. augusztus végén és szeptember legelején két egymást váltó tanítói továbbképző tanfolyam volt intézetünkben a visszacsatolt tanítók számára.

Újabban alakult intézményeink: 1927-ben a 334. sz. Apáczai-cserkészcsapat (és ezen belül a cserkészapród-raj), 1928-ban a Budapesti Tanítóképző-Intézeti Iskolatársak Egyesülete, 1924-ben a Wesselényi-sportkör, 1930-ban az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület (a gyakorló iskolában), 1935-ben a Szívgárda (a gyakorló iskolában).

Intézetünkben eddig *2119* tanító végzett.

Az intézetünkben végzett kiválóságoknak részleges névjegyzéke.

Ádám Jenő zeneszerző; Anda Géza zongoraművész; Bálint Árpád előadóművész; Brém János cikkíró; vitéz Breznay Lajos cikkíró; Benkő József szakíró; Búza Gábor hegedűművész; Calligaris Ferenc zeneszerző, karnagy; Zimmerer Béla sakkmester; Csekő Árpád cikkíró; Cser János dr. ped. író; Dallos Sándor író; Dobos András hangversenyénekes; Duffák Mihály hangversenyénekes; Dulovits Jenő fotóriporter; Emhő Gyula szakíró; lovag Frankovics Oszkár diplomata (olasz); Gorzó Dénes szakíró; Halápi Jenő szépíró; Háros Antal szakíró; Hoppe Jenő hegedűművész; Hoppe Rezső szakíró; Horn József dr. szakíró (közgazdaságtan); Hübner József szakíró; Ilosvay Lajos a Magyar Ebtenyésztők Orsz. Egy. elnöke, m. kir. gazd. főtanácsos; Jankó László szakíró (helytörténet); Jánossy Imre szakíró; Jós (Joszt) Ferenc szakíró; Jósvay Gábor dr. zeneszerző; Kanabé Gyula entomologus; Kertész Gyula zeneszerző; Kilián Zoltán (rádiórendező) szépíró; Kiss Károly karnagy; Koltai Henrik, Magyarország többszörös távolugró bajnoka; Lados József szakíró; Lenkei István szakíró; Luspay Kálmán zeneszerző; Malaky Mihály sportversenyző; Matzkó Gyula szakíró (fizika); Mihalik József, szakíró (eszperantó); Molnár János szakíró; Mudry Hugó szakíró; Moravitz Lajos szakíró; Mórócz Sándor közíró; Moussong Géza szakíró; Nagy Adorján a Nemzeti Színház művésze, a Színművészeti Akadémia tanára; Nährer Mátyás szakíró; Orel Géza dr. szakíró; Őrsi P. Attila szakíró; Perjéssy Kálmán dr. tankönyvíró, orvos; Petik Kálmán a Gyermeknyaraltatási Akció vezetője, korm. tanácsos; Prockl Gyula szakíró; Reuter Ágoston festőművész; Rupnik Károly szakíró; Scherer Sándor szakíró; Scherer Gyula szakíró; Schranzentaler Jenő műszaki író; Sóváry Béla szakíró; Szőcs (Stipanics) József szakíró; Stolmár László dr. szakíró; Sütő József szakíró; Szabó Gyula zeneszerző; boconádi Szabó Lajos földbirtokos; Szakáll János dr. ped. író; Szalatsy Richárd szakíró; Szász Alajos szakíró (zene); Szemeszky János énekes; Sztankó Béla tankönyvíró (ének); Szvoboda Kornél zeneszerző; Tabajdi Béla szakíró; Tasch József szakíró; Tellér Gyula szakíró; Till Géza szakíró; Tóbl Ferenc szakíró; Turmayer Sándor festőművész; Végh József ped. író; Volly István népdalgyűjtő; Ujvári Ignác festőművész; Zigány Zoltán ped. író; Zrínyi Károly szakíró.

Intézetünk történetének forrásai:

1. *Jegyzőkönyvek, értesítők.* Egyrészük a szegedi *Polg. Isk. Tanárképző Főiskola* irattárában található.

2. *Dr. Peregriny Elek szerk.*: A budai m. kir. állami tanítóképezdék négy évi történelmének vázlata, Bp., 1864.

3. *Gyertyánffy István*: A budapesti állami elemi és polgári tanítóképezde multja és jelene, Bp., 1882.

Dr. Wagner Ferenc.

Részlet az igazgató évzáró beszédéből.

Az iskolai év végén szemlét kell tartanunk egész évi munkánk felett. Ezt az iskolai évet Erdély jegyében indítottam meg. Ebbe a gondolatmenetbe belekapcsoltam nevelői gondolatokat »Mátyás király életéből — születésének 500. évfordulója alkalmával. Egész-évi munkánkon végig-vonult az a szellem, hogy az erdélyi gondolattal kapcsolatosan minél jobb tanítókat neveljünk növendékeinkből. Kívántam, hogy növendékeink tegyék fel magukban a következő kérdést: A lelki szépségre és ennek keretében a munkára való törekvésem olyan-e, hogy méltó vagyok arra, hogy a Mindenek Alkotója Kormányzónk, kormányunk és a tengelyhatalmak útján újból megnagyobbította országunkat?

Azonban nemcsak az évmegnyitón volt szó az erdélyi gondolatról, hanem évközben ismételten rámutattunk erre a nagy nemzeterősítő tényezőre. Így november havában Erdélyért-mozgalom javára műsoros estét rendeztünk. Tiszta jövedelemként elküldöttünk 1358 P-t. Február havában műsoros estét rendeztünk kárpátaljai és erdélyi kirándulásunk javára. Az est jövedelméből kirándulási alapunk 840 P-t, cserkész csapatunk 80 P-t kapott. Ezt a kirándulást fájdalmunkra autóbusz hiány miatt nem tudtuk megtenni.

Örültünk, hogy erdélyi testvér-intézetet kaptunk. Növendékeink törekedtek egy-egy kolozsvári diákkal levelezés útján is erősíteni magyarságukat. Május végén intézetünkben vendégül láttuk a kolozsvári testvérintézet kiránduló társaságát, s a kolozsvári intézet díszzászló alapja javára műsoros estét rendeztünk. Örültünk, hogy 408 P-t küldhettünk testvérintézetünk zászló-alapja javára. Örültünk, hogy a kolozsvári intézet tanárai és növendékei jólérezték magukat nálunk. — A magyar gondolatot véltük szolgálni azzal is, hogy az ungvári tanítóképző-intézet kiránduló társaságát Budapesten kalauzoltuk és intézetünkben szórakoztattuk.

Nagy eseménye ennek az iskolai évnek Bácska visszacsatolása. Húsvét után egyrészt intézetünkben, másrészt az Országzászlónál törekedtünk honvédségünk dicső délvidéki harcaival növendékeinknek a nemzet érdekében való cselekvési készségét fokozni. Nagy gonddal ápoljuk az Országzászló gondolatát. Intézetünk ebben az évben háromszor volt testületileg az Országzászlónál, Erdély és a Délvidék visszatérése alkalmával, továbbá az ungvári tanítónőképző társaságával.

Nemcsak ezekkel a kiemelkedő eseményekkel, hanem más ünnepélyeinkkel és a mindennapi munkánkkal is törekedtünk az erdélyi gondolatot és általában magyarságunk gondolatát minél jobban erősíteni. Ezt a célt szolgálta az a magyarnyelvi dolgozat is, amelyet intézetünk összes növendékeivel »Az én hazafiságom« címén megirattunk. Úgy gondolom, nemcsak az használt ifjúságunk magyar gondolkodásának és érzésének, hogy ilyen dolgozatot irattunk az összes osztályokkal, hanem az is, hogy az osztályban való megbeszélés mellett sok dolgozatból kíváló részleteket az egész ifjúság előtt felolvastattunk.

A Diákkaptár szövetség országos elnökének kérelmére szétosztottam az ifjúság között az Új Magyarságnak Gyergyócsomafalva szegénységéről szóló vezércikkét. Kértem az ifjúságot, legyenek szívesek ebben a társadalom-segítő mozgalomban résztvenni. A záróünnepély

után a vezérek jelentsék azoknak a neveit, akik e mozgalomban résztvenni szándékoznak. (Növendékeink szép számmal jelentkeztek a kért kölcsön megadására).

Az Erdéllyel kapcsolatos magyar gondolatnak egyik lényeges jellemvonása, hogy növendékeink a lelki szépségre való törekvéssel egyetemben tanulmányi eredményeikben teljességét törekedtek adni annak, amit képességeik megengednek. Minden növendékkel személy szerint beszéltem arról, hogy képességei miféle eredményt tesznek lehetővé. Tréfásan szerződést kötöttünk, amelynek lényege az, hogy becsületesen törekszenek a legjobb eredmény elérésére. Ennek útja, hogy jelesrendűek lehetnének. Voltak ezek között olyanok is, akik a valóságban elégséges-rendűek. Megkérdeztem, van-e ilyen képességük vagy sem. A ritka kivételeket nem tekintve, vállalták, hogy ilyen képességük van. A beszélgetést így folytattam: ha a képesség jeles, akkor a magyar becsület azt kívánja, hogy az eredmény is jeles legyen. Megkérdeztem, hogy vállalják-e ennek az eredménynek az elérését. Egyik csoport lendülettel, a másik csoport kisebb lendülettel, a harmadik csoport kényszeredten ugyan, de vállalta a kedvező eredmény kivívását. A tehetséget elvállalni általában könnyen megy, az azzal járó kötelesség már sokszor nehezebben, vagy nehezen ment. Általában kevés kibúvót engedtem. Az édes-semmittevésnek nem akartam teret adni. Voltak, akiknek a tehetsége 1.5 vagy 2, eredményük pedig ennél gyengébb volt. Arra köteleztem őket, hogy az eredmény összhangban legyen a tehetséggel. E kötelesség vállalásával, azaz szerződésünk megkötésével sok növendék lelki világában nagy erőforrást nyitottunk meg. Sok növendékünk ezzel az erőforrással nagyobb eredményt ért el, mint az előző években. Így az V-ik évfolyamban a mult évben 4 jelesrendű volt, most pedig 9 jelesrendű van. De nem csak a jelesrendűek száma nagy, hanem egyrészt senkisem bukott meg, másrészt alig vannak elégséges osztályzatok. E jobb eredményre való törekvés elég szépen mutatkozik a II. és III-ik évfolyamban is. A IV. évfolyamban a jelesrendűek száma 7, a mult évben 5 volt. A III. évfolyamban a jelesrendűek száma 7, a mult évben 3 volt. A II. évfolyam még sok nehézséggel küzd. Évtizedek óta nem volt olyan elsőosztályunk, amely mind a magatartás, mind a tanulmányi eredmény kérdésében ilyen gyenge lett volna. Rengeteg erőt kellett arra pazarolnunk, hogy ezt az osztályt valamennyire fegyelmezzük, hogy némileg megértessük, hogy ebben az intézetben komolyan kell dolgozni.

Növendékeink túlnyomó többsége nemcsak a tanulmányokban törekedett szép eredményre, hanem a lelki szépség területén is. Érdekes adatok találhatók erre nézve az évvégén a fejlődésükről írt lelkirajzokban. Két lelki rajzból egy-egy részlet. — A fővárosban vagyunk, tehát nyilvánvaló, hogy a főváros művelődési ügyei élénken érdekelnek bennünket, azonban e mellett a legtermészetesebbnek tartjuk azt is, hogy növendékeink a vidéki tanító helyzetét is lássák. Sokat foglalkozunk a szép anyagi és szellemi szükségleteivel. Ennek a nyomait látjuk A. B. lelkirajzának következő részletében:

»A szünetben néhány nagyon tanulságos, szinte sorsdöntő napom is volt. Az Alföldön voltam. Valóban együtt éreztem Petőfivel. Mintha

lelkem felülemelkedett volna, fel, fel a magasba. Bátyámnál — tanyai tanító — voltam. Bizony, a tanyai tanító csak Isten felé nézhet. Város, falu messze van. Egészen elszokik az emberektől. Családjának, kis gazdaságának, és — ha él benne — tanítói hivatásának él. — Szomorúan láttam a tanya lakósságát, a világ első emberét: a magyar parasztot. Pedig nem is szegények. Mindenük megvan. Gazdagabbak a tanítónál, jegyzőnél. Ott a pénz a szekrényben, de nem tudnak mit kezdeni vele. Nem tudják felhasználni, mert soha senki nem tanította arra. Bizonyára nem mondta senki nekik, hogy miképpen éljenek egészségesebb, célszerűbb életet. Ablakaik továbbra is tenyérnyiek, szobájuk talaja agyag, a kút vízén pedig a trágya átható szaga érezhető. Első tapasztalataim hatása alatt hatalmas viharban fakadtam ki sok minden ellen. Még bátyámra is rátámadtam. Ő azonban hamarosan leintett: »Te akarsz ezen változtatni?« — Hát igenis: ezen változtatni akarok és változtatok is. Ahol majdan én működöm, ott nem lesz így. — Tetteimet két szempont szerint bíráltam meg: 1. Mit tenne Krisztus az én helyemben? 2. Mit szól e tetthez a magyarságom?«

Úgy érezzük, hogy növendékeinkből mind jobb embert, mind jobb tanítót nevelünk, ha mind közelebb és közelebb vezetjük őket a szülőkhöz. Ennek a nyomait látjuk R. R. jelölt lelki rajzának következő részében:

»Ha eddig kaptam valamit a szüleimtől, azt természetesnek vettem. Igen, hát megkaptam, mert a fiúk vagyok, az nekem jár. De amíg én, meg a testvérem kaptunk valamit, a szüleink azt maguktól vonták el. Azért beteges az édesanyám, azért dolgozik annyit édesatyám, hogy nekünk, hogy nekem, a gyermeknek, az utódnak, a büszkeségnek, a szemükfényének semmiben se kelljen nélkülözni. S minél feljebb értem az osztályokban, annál inkább világosabban láttam, tennem, cselekednem kell. Nagytakarításkor a padlót én fényesítettem ki. Mosogatáskor kezembe vettem a törlőruhát. Édesanyám távolléte esetén pedig odaálltam fakanállal a kezemben a tűzhely mellé, főztem. — Eddig a megtakarított pénzemet magamra fordítottam, magamnak vettem valamit. Most meg azt parancsolta egy titokzatos erő: »az édesanyádnak, az édesatyádnak végy valamit«. Nem sokat. Nem nagyot. Kicsit. De azt szívesen, egész szívvel, örömmel. S mennyire örültek annak a kicsinységnek. Mert láttak valamit, érezték, valaki velük érez, szeretem őket, a hála kivirágzott. Ezután nem kellett kérnem, nem kellett szólnom, mert szüleim kérdezték meg tőlem, mire van szükségem, mit szeretnék. Ime, ide jutott egy olyan gyermek, aki gyakorolta a krisztusi szeretetet és nem a maga feje után ment, hanem a nagyobbé, az okosabb után. Milyen jó, hogy ezután minden így marad! Minden szeretettel! — Maradt még bennem hiba. De a nagyot, az élet számára kárhoztatót, kiirtotta belőlem a láthatatlan, de megfogható »tüzesvas«. Ez a szerszám soknak eltöri a korsóját, de ennek tulajdonában nagy eredményekre képesíti. Igy lett a bukdácsoló, hanyag R. R.-ből az V. évfolyam jelesre váró tagja«.

A tanártestület a jelöltek közül a következőket jutalmazta. Néhánysoros jellemzésüket egy-egy társuk írta.

Turcsányi Emil nemes egyéniségében igen sokoldalú képességek egyesülnek. Az intézet mesterhegedűse. Nincs olyan műsoros estünk, melynek sikerében ő nem vett volna részt. E mellett bizonyítványa az első évtől kezdve színjeles. Öt éven keresztül kormányozta éleslátással az osztályt. Az internátus ügyes-bajos dolgait sikeresen intézte. Mint kiscserkészvezető nagy szeretettel bánt apródjaival. Egyénisége méltán érdemli meg a tiszta lelkületű nevet. Komoly életelvei, célkitűzései vannak. Reméljük, hogy a szerénység, kitartás és tudás, amelyek ebben az intézetben kísérték, további munkáját is sikerrel koronázzák.

(Koren István.)

Koren István. Kedves, megnyerő egyéniség. Példája a kitartó szorgalomnak, következetes, kemény munkának. A második év óta vastagbetűs. Sokoldalú, harmónikusan képzett növendék. Lelki élete egyensúlyozott. Mélyen vallásos. Jókedélyű, még a nehézségek idején is vídám. A sok virág, melyet a ballagáson kapott és a síró gyermekarcok bizonyították, hogy közelférkőzött a gyermekszívekhez. Koren István tökéletes tanító lett, mert képzettségével a gyermekek szeretete párosul.

(Turcsányi Emil.)

Kapitány Ottó. Már az első osztályban kitűnt közülünk. Ő lett a történelem nagy mestere. Nagy dolgot jelentett ez! — Évvégén — s azután minden évben — jeles volt. Hogyan csinálta ezt? Nála nem szóvirág, ha azt mondom: vasakarattal. Hogy nehéz munka volt, azt tapasztalatból is mondhatom. Ebben az évben őt állítottam példaképnek magam elé. Példája mutatja, hogy a kötelességteljesítés, szorgalom, álhatatosság mindent legyőz. Tisztalelkű, szelíd, de mégis erélyes, férfias, kemény fiatalember lett belőle. Mindenki bizalommal közeledik hozzá. Mintha éreznék, hogy benne szerető, megértő szív dobog.

(Csitáry Ferenc.)

Csitáry Ferenc. Csitáry az I. és II. évben az osztály egyik szürke tagja volt. A II. osztályban nekilendült a munkának. Elvonult az udvar egyik zúgába és magábamélyedve tanult. Ez a magábamélyedés még fokozódott, mikor elvesztette édesanyját, akit a világon legjobban szeretett. Őszinte barát. Szilárd világnézete mélységes vallásos hitből táplálkozik Szeretettel fordul a jövő reménysége, a gyermek felé. Célját rendíthetetlen akarattal igyekezett megközelíteni, s nemcsak a tanulásban, hanem ebben is jeles munkát végzett. *(Kapitány Ottó.)*

Muzika József. A hallgatag, komoly Jóska mindig a sötétebb oldaláról nézte az életet; de a vígságot sem vetette meg. Arcán mindig volt és van valamely fájdalmas mosoly, amely mindjárt vonzóvá teszi egyéniségét. — Budapesten lelkileg sokat változott. Megtanult az intézeti élet hatása alatt szorgalmasan tanulni. Ma élethivatásának a munkát tekinti. Talán ezért is készül kisebbségi tanítónak, hogy munkájával nemzetének, mélységes hit-példájával pedig Jézusnak, az örök életnek neveljen.

(Fükőh Levente.)

Reviczki Béla egyik legkedvesebb osztálytársunk, aki az V. év végére a jeles tanulók közé küzdötte fel magát. Igazgató úrral kötött szerződés segítette őt is a vastagbetűsök közé. Erős akarat, fegyelmezettség jellemzik Reviczkit. A magyar népdal nagy híve és ter-

jesztője. Kellemes hangjával többízben szórakoztatta műsoros estéink közönségét. Kíváló tanítói egyéniség. Tud bánni a gyermekekkel. Reviczki igyekezett minden cselekedetével a jobb magyar ügyet szolgálni. *(Kosaras Tibor.)*

Fükőh Levente. Leghívebb jellemzését önmaga nyújtotta a március 15-i ünnepi beszédében. Jó előadó, kellemes társalgó, önzetlen, megértő jóbarát. Ami a szívén, az egyúttal a nyelvén is. Nehéz meggyőzni, de ha sikerült, magáévá teszi a helyes elvet. Nagyon szereti szüleit. Azelőtt csak önérdekből dolgozott, most pedig azért, hogy szüleinek örömet szerezzen, nemzetének pedig hasznos tagjává legyen. Ezen célok érdekében tud keményen dolgozni, ezt mutatja az idei szereplése. A felvidéki szabados ifjúból az intézeti fegyelem lelkes harcosa lett. *(Muzika József.)*

Kunsági Elemér. Kunsági számára a Budai Képző nemcsak öt iskolai évet jelent, hanem új szellemet: új embert. — Az első év végén megbukik, senkisem veszi észre, — az ötödik évben jeles és az intézet egyik ifjúsági vezetője. Tevékeny gyermekszeretetét a Vöröskereszt Egyesületben és a Szívgárdában mutatta meg. Technikai tudását bármikor az intézet szolgálatába állítja. Megértő munkatárs, önzetlen bajtárs, értékes barát. Hiszem, hogy Kunsági fejlődése a szegedi tanárképzőben is folytatódik. Sok hitet, erős akaratot kívánunk mindehhez! *(Kenderesi Tibor.)*

Varjú Gyula. Izzó magyar hazaszeretet szól minden szavából. Különösen szülőföldjének, az Ormányságnak világáról, népéről nyilatkozik meg a meleg szeretet hangján. Az egyszerű ember, a paraszt, a munkás sorsa iránt érdeklődik. Szociális lény, ki a mai világ bonyolult kérdéseire választ akar adni. Tudatos hitéletet él. Kedves, őszinte, egyenes fiatalember, megértő barát. Erős akarattal törekszik egyéni feladatai megvalósítására. Iskolai tanulmányain kívül széleskörű továbbképzéssel a jövő nagy feladataira készül. *(Jarábek László.)*

Jarábek László. A szorgalom mély lelkiséggel párosul egyéniségében. Szilárd gyökeret vert lelkében a krisztusi gondolat, melynek iskolája a kisebbségi sors volt. A sok szenvedés nemhogy gyengítette volna, inkább edzette vallásos és hazafias érzelmeit. Előttem áll még a tört magyarsággal beszélő új társ, aki szerényen, bizonytalanul néz körül a mi otthonunkban. Hamar megbarátkozunk, mert Jarábek kedves, megkapó egyéniség. A tört magyarság eltűnt. Vasakarata elsöpört mindent. Munkáját tervszerűen végzi. Barátom lényege az akarás, az eredmény csak siker lehetett. Jeles. *(Varjú Gyula.)*

Kosaras Tibor intézetünk legharmónikusabban képzett növendéke. Az elmult öt évben nem volt intézetünknek egyetlen nyilvános szereplése, amelynek zenei sikerében érdemei ne lennének. Ő volt az, aki intézetünk szolgálatában sohasem tudott »nem«-et mondani. Nagyon jó barát. Víg kedélyű. Egyéniségének értékes alkotója szellemes humora. Őszinte, szerény, nyilt jellem. Az intézet »mestertanítója«. *(Reviczki Béla.)*

Kenderesi Tibor. Osztályunk legértékesebb egyénisége. Sokoldalú tulajdonságai teszik oly változatossá intézeti pályafutását. A szorgalom hiányában bukdácsoló Kenderesi csakhamar tehetségéhez méltó ered-

ményt ér el. Ez évben mint az önképzőkör elnöke, tehát az ifjúság vezére az őt megillető helyet foglalja el. A műsoros est sikerei Kenderesi írói, rendezői, előadó, szervező munkásságának eredményei. Szónoki beszédei öntudatos fajszeretetét és hazafiságát bizonyítják. Remélem, hogy népünk hasznos vezetője lesz, mert mint mondta: »Most az ifjúsággal, — azután pedig az ifjúságért!« *(Kunsági Elemér.)*

Fiúk! Itt a példa! Kövessék!

A Budapesti Állami Tanítóképző-intézeti Iskolatársak Egyesülete.

Az egyesület 1928. március hó 24-én alakult meg. Célja: az összetartás érzésének s a társas érintkezésnek ápolása azok között, kik ifjúságuk legszebb éveit a budapesti állami tanítóképzőben töltötték; célja ezen érintkezés által is ébren tartani azt a pedagógiai szellemet, melyre mint tanítójelöltek, az intézet falai között a valláserkölcsi, hazafias népnevelés céljából irányítást nyertek; továbbá célja a nevezett tanítóképzőt, annak intézményeit és az iskolatársak esetleges hátramaradottjait erkölcsileg és amennyire a körülmények lehetővé teszik, anyagilag is támogatni.

A választmány évenként rendszerint négy ülést tart. A választmány, ha szerény keretekben is, igyekszik csekély adományaival az intézet növendékeit támogatni.

Az iskolatársak bajtársi érzésének ápolására időnkint a Magyar Tanítók Otthona helyiségében (IX., Kinizsy-u. 14.) összejövetelt tart.

Az egyesület vezetősége: az egyesület tiszteletbeli elnöke: *Padányi-Frank Antal dr.* tanügyi főtanácsos, az intézet igazgatója, választott tisztviselői ezidőszerint: *Jánosy Imre* elnök, *Szalatsy Richárd, Jovicza Sándor* alelnök, *Cser János dr.* ügyvezető igazgató, *Baráthy László* főtitkár, *Tőke Gyula* titkár, *Stipinger János* és *Cseh Ferenc* jegyzők, *Hock János* háznagy, *Novomeszky Gusztáv* pénztáros, *Klemm Árpád* ellenőr.

Az elmult esztendőben két választmányi ülést és több elnökségi megbeszélést tartottunk. Az 1941. évi közgyűlés időpontja április 19-e volt. Dél-Magyarország egy része visszafoglalásának dicsőséges napjai közgyűlésünknek a szokott időben való megtartását megakadályozták s a későbbi idők változásai ezideig megtartását lehetetlenné tették.

Szomorú kötelességet teljesítünk, amikor ezúton is kegyelettel emlékezünk meg *Tass József* nyug. szfőv. felügyelő-igazgató, a Magyar Paedagógiai Társaság tagja, alapító tagunk, sok-sok éven át háznagyunk; *Hittig Lajos* alelnökünk elhúnytáról. Adjon a jó Isten elhúnyt iskolatársainknak örök nyugodalmat.

Tagjaink létszámában jelentékeny változás állott be. Jelenleg 375 tagja van az egyesületnek, akik közül 7 alapító, 365 rendes és 3 pártolótag.

*Az egyesület tagjainak névjegyzéke:**

Alapító tagok:

Gärtner Rezső
Horvay Ede
Moravitz Lajos
M. Mórocz Sándor
Scherer Gyula
† Tass József
Zsadányi Ferenc

Rendes és pártoló tagok:

Adamkovits Bertalan, főv. el. felügyelő-ig., IX., Üllői-út 121.
Albucz Gábor, Budapest, VIII., Mátyás-tér 3.
Ambrus Zoltán, Rákospalota, Kinizsi-u. 4.
Andor Mihály, főv igazgató, III., Bécsi-út 62.
Arany Lajos, főv. tanító, XII., Kléh István-u. 6.
Asbóth Ferenc, Budapest, V., Szabadság-tér 9.
Augusztiny Oszkár, Tihany, Régi póstaház.
Ábrán Zoltán, főv. tan. XI., Eszéki-u. 2.
Bajnok Géza, rk. isk. látogató, Dunakeszi.
Balla Béla, forg. adóellenőr.
Balogh Ferenc, áll. tanító, IX., Üllői-út, Állami menhely.
Balogh Imre, polg. isk. tan., Cegléd.
*Balogh Imre, XIV., Bosnyák-u. 1/a.
Barabás György, polg. isk. tan., Sárvár.
Baracsy Lajos, főv. tanító, XI., Budaörsi-u. 18.
Baráth Géza, ny. polg. tan., XIV. Jerney-u. 7.
Baráthy László, főv. tanító, VI., Kmetty-u. 2.
ifj. Bartai Árpád, XII., Bors-u. 24.
Bartosch József, főv. tan., V., Csanádi-u. 11.
Dr. Bató László, tan. képző-int. c. igazgató, tanulmányi felügyelő, áll. óvónőképző-int. tanár, XIV., Semsey-u. 7.
Bálint Árpád, főv. tanító, VIII., Práter-u. 59/c.
Bán Miklós, II., Hattyú-u. 13.
Bazsó Károly, kir. közalapítványi ig., Szilfamajor, Fejér m.
Bárdos Sándor, főv. tan., XII., Márvány-u. 27. II. 1.
Bellay László, Putnok, Gömör m.
Bendes Gyula, főv. tan., III., San Marco-u. 69.
Benkő Miklós, ref. tanító, Debrecen, Eötvös-u. 59.
Bereczky Béla, szfőv. tanító, VIII., Salétrom-u. 8.
Berend (Büttel) Károly, áll. polg. isk. igazgató, Szekszárd.
Berina István, gyógyped. tanár, VII., István-út 95.
Besse Gyula, tanító, Szöllősardó, Abaúj m.
Békéssy Károly, főv. polg. isk. ig., VII., Peterdy-u. 38.
Bíró Árpád, áll. rend. kezelő főtiszt.
Bíró József, tan., Nagykőrös.
Bodor Sándor, XIV., Levente-u. 12.
Bodó Antal, főv. tanító, IX., Gr. Hallér-u. 12—14.
Bodrogi István, Tápiógyörgye, Pest m.

---

* Az egyesület tagjait tisztelettel kéri az elnökség, hogy az alkalmaztatásukat vagy a lakóhelyüket illető változást az egyesület ügyvezető igazgatójának (Budapest, Szabó József-u. 14/c.) tudomására adni szíveskedjenek.

A dőlt betűkkel felsoroltak választmányi tagok, a *-al jelöltek pártoló tagok.

* Bokor Zoltán, főv. tanító, XIII., Gyöngyösi-u. 4.
Bóna Menyhért, tanító, Jászjákóhalma, Szolnok m.
Borbás János, Ujpest, József-u. 60.
Borhy (Zelenka) János, tan., Pestszenterzsébet, Szt. Imre hg.-útja 88.
Bottyányi László, főv. ip. t. isk. igazgató, Rákosszentmihály, Ilona-utca 99.
Bőczy Antal, áll. tanító, Nagykanizsa, Zala m.
Bőze Tibor . . . . . .
vitéz Breznay Lajos, polg. tan., Putnok, Gömör m.
Brém János, polg. tan., VIII., Mária Terézia-tér 1.
Budai Endre, Ujpest, Ankara-u. 11.
Burics László, polg. tan., Nagyatád.
Burucs Sándor, Devecser, Veszprém m.
Buza Gábor, zeneisk. tan., Debrecen, Darabos-u. 16.
Cicutti Lajos, főv. el. ig., II., Horváth-u. 14.
Czemmel János, tan., VII., Hernád-u. 40.
Czettl Márton, tan., XIV., Zagy Lajos király-útja 91.
Czimerer Béla, főv. polg. igazgató, II., Toldy Ferenc-u. 80.
Csapó Gusztáv, főv. tan., Ujpest, Anonymus-út 22.
Csányi Lipót József, nyug. gyógyped. ig., II., Csalogány-u. 50.
Cseh Ferenc, VI., Lovag-u. 12.
vitéz Cseh Endre dr., IV., Veres Pálné-u. 9.
Csekő Géza, főv. polg. tan., I., Németvölgyi-út 16.
Cser János dr., főv. tan., XIV., Szabó J.-u. 14-c.
Cserven György, tanító, Alsódabas, Pest m.
Csizmadia Mihály, XI., Szt. Imre herceg-útja 82. fsz. 3.
Csutorás B. Lajos, kántortanító, Szentbalázs, Somogy m.
Daday Kálmán, tanító, Siófok.
Debreceny Miklós, főv. el. ig., III., Zöldmáli-u. 23-a.
Demecs Kálmán, Ujpest, Nádor-u. 46.
Dévényi Oszkár, felsőkeresk. isk. tanár, VII., Hernád-u. 59.
Dietzel Béla, főv. ip. tan., Rákosliget, XXV. u. 24.
Dobos András, főv. tan., VIII., József-krt. 63.
* Dobos László, rk. tag, polg. tan., VI., Szondy-u. 66. II. 4.
Dornbach József, Tarnaméra, Heves m.
Dragoner Endre, főv. tan., Kispest, Teleki-u. 11.
Drozdy Kálmán, főv. tan., IX., Práter-u.
Egedy István, főv. el. ig., I., Krisztina-tér 4.
Eisenstock Alajos, főv. el. igazgató, II., Keleti Károly-u. 26.
Ettig Károly, tan.
Ebner Rezső, ny. polg. tan., II., Zsigmond-u. 14.
Faics István, kántortan., Vársző, u. p. Pétervására, Heves m.
Farkas István, tan., Bag, Pest m.
Farkas János, főv. tan., VII., Gyarmat-u. 47.
Fazekas János, szfőv. tan., XIV., Thököly-u. 170.
Fehér Elemér dr., klin. orvos, VI., Bulcsú-u. 23-c.
Fekete Ernő, Budapest, VI., Lehel-u. 14.
Flérik József, tan., Pere, u. p. Gibárt, Abaúj m.
Flórencs József, tan., XII., Márvány-u. 14.
Gaál László, Szenyér, Somogy m.
Garamvölgyi Endre, tanító, Domony, Pest m.

Gaál Ödön, áll. ig. tan., Szada, Pest m.
Gärtner Rezső, ny. el. isk. ig., I., Uri-u. 29.
Gábler Ödön, áll. tan.
Gáspárdy Aladár, polg. isk. ig., Balatonfüred.
Gerzon Ferenc, főv. tan., VI., Dessewffy-u. 13.
Gurka Károly, IX., Üllői-út 69.
Gömöry Jenő, tan., Gyömrő, Pest m.
Guzmics Lajos, ker. isk. látogató, ig., Letenye, Zala m.
Györe László, tanító, Árpádföld.
Gyulai László, polg. isk. ig., Győr, Vass József-u. 15.
Gyulányi Aladár, szfőv. tan., cserkészint. gondnoka, VII., Thököly-út.
Gyurkovich Zoltán, főv. ip. ig., Rákoshegy, Baross-u. 5.
Gyurkicza Miklós, bizt. titk., Szolnok, M. Holl. bizt. társaság.
Haán János, főv. polg. tan., XIV., Nagy Lajos király-útja 89.
Haán Pál, áll. szinh. tisztv., XII., Városmajor-u. 76.
Haán Győző, főv. ip. isk. ig., XIV. Amerikai-út 37.
Hajnal Ferenc, X., Pongrác-út 17. G. ép. 2.
Hajós Mihály, főv. el. ig., II., Hidász-u. 5.
Hamvasi Nándor, főv. polg. tanár., VII., Damjanich-u. 32.
Hanisch Béla, tan., Rákoscsaba, Antal-u. 33.
Harsányi László, kántortanító.
Hasznosy Mihály, tan., Cegléd, II., Kupsi, Kovács major.
Havasi Béla, tan., Budaörs.
Hámori Ferenc, Gyömrő, Jókai-u. 5.
Háros Antal, főv. el. ig., VIII., Szentkirályi-u. 47.
Hegedűs Sándor, tan., Kiskunmajsa, Szegedi-u. isk.
Hertelendi József, főv. tan., V., Dráva-u. 12.
Hittig Ágoston, főv. tan., III., Flórián-tér 3.
Hittig Lajos, ny. polg. isk. ig., VIII., Üllői-út 40.
Hock János, főv. el. ig., IX., Soroksári-út 38.
Hodászy Miklós, testn. ig., IV., Eskü-tér 6.
Hollós István, főv. tan., IX., Hentes-u. 17.
Horányi Lajos, szfőv. tan., I., Krisztina-krt. 131.
Horn József dr., felsőkeresk. ig., VII., Thököly-út.
Holup József, igazgató, Guttamási, u. p. Isztimér, Fejér m.
Horvay Ede, ny. képzőint. c. ig., XII., Szendy-u. 2.
Horváth István, főv. polg. tan., VII., Elemér-u. 37. II. 1.
ifj. Horváth István, cégvezető, IX., Tóth Kálmán-u. 8—10.
Horváth Lajos, Pesthidegkút, Várhegy, Rákóczi-u.
Horváth Lajos, Kispest, Deák Ferenc-u. 5.
Hosszú Lajos, kántortanító, Balatonberény, Somogy m.
Hubacs Jenő, főv. tan., XII., Alkotás-u. 32.
Hunfalusy János, főv. polg. tan., Dunaharaszti, Lónyai-u. 18.
Huszár József, Visegrád.
Ihász Károly, kántortanító, Igrici, u. p. Mezőcsát.
* Ilosvay Hollóssy Lajos, gazd. főtanácsos, VIII., Rákóczi-út 29.
Incze Béla, áll. tanító, Miskolc, Soltés Nagy Kálmán-u. 98.
Jablonkai (Gräfl) János, áll. el ig., Solymár.
Jakopovits Lajos, főv. el. ig., I., Krisztina-krt. 83.
Jánosy Imre, főv. isk. felügyelő, igazgató, VI., Bajnok-u. 17.
Jászberényi Károly, tan., Gyömrő, Rudolf-u. 71.

Jávor László, fő. tan., XIV., Gyarmat-u. 38.
Jovicza Sándor, fő. el. ig., VIII., Bezerédy-u. 16-a.
Jósvay Gábor dr., fő. polg. tan., IX., Soroksári-út 42.
Juhász Lajos, IV., Gerlóczy-u. 4. félem. 2.
Kajdy Gyula, tan., Uri, Pest m.
Kamarás (Kindl) Vilmos, fő. tanító, I., Alkotás-u. 7-b.
Kalocsai Sándor, fő. tan., I., Mészáros-u. 14.
Karabélyos Ede, tan., Ura, u. p. Csenger, Szatmár m.
Kapcsos Ferenc, fő. tan., XIV., Amerikai-út 72.
Karvaly Viktor, fő. énekszakfel., XII., Zsámbéki-u. 14.
Katona Ferenc, tan., Kispest, Kossuth Lajos-u. 110.
Kálmán Mihály, VIII., Baross-u. 96.
Kállai Nándor, uradalmi tan., Sarkad, Nyék puszta.
Kerényi Ferenc, VI., Aradi-u. 22. II. 3.
Kertész Gyula, fő. polg. tan., XII., Fery Oszkár-u. 55.
Képessy József, V., Wekerle S.-u. 19.
Kiss Imre, fő. polg. tan., VI., Szt. László-út 26.
Kiss József Imre, fő. ip. ig., I., Halmi-u. 29.
Kiss Károly, fő. polg. tan., VIII., Kisfaludy-u. 28-b.
Klell Kálmán, fő. tan., VI., Rózsa-u. 7.
Klemm Árpád, a Szentsírrend lovagja, fő. házinyomdai főfelügyelő, II., Kapucinus-u. 18.
Kléber Géza, tan., Kispest, I., Dugonics-u. 10.
Koczóh Sándor, ig. tan., Nagyrábé, Bihar m.
Koháry Géza, könyvelő, V., Korall-u. 20.
Komlós Antal, fő. tan., VIII., Gyulai Pál-u. 6.
Koncz Géza, fő. polg. tan., V., Csáky-u. 90.
Kosztolányi István, körzeti isk. felügyelő és egyh. isk. látogató, Simontornya, Tolna m.
Koválcsik János, fő. tan., VIII., Kisfaludy-u. 40.
Kovács Pál, tan., VII., Bethlen-u. 29.
Kósa Imre, elektr. tisztv., V., Honvéd-u. 22.
Kóta László, fő. tan., X., Üllői-út 124.
Kóta Ferenc, fő. tan., IX., Kén-u. 3., IV. ép.
Kökény Péter, ny. szfő. ip. isk. ig., Rákosszentmihály, Rákóczi-ú. 92.
Krasznai András, fő. tan., XI., Karolina-u. 5.
Kreizler Sándor, fő. el. ig., X., Kada-u. 31.
Kristó István, tan., XIV., Ő-u. 183. I. 2.
Kucharik József, szfő. el. ig., VIII., József-krt. 77. II. 25.
Kupi Ferenc, fő. nyilv. vezető, XII., Gömbös Gyula-út 39-a.
Lantos Zoltán, tan., Budaörs.
Láncz József, áll. ig. tan., Budafok, Anna-u.
Láng Tivadar, Szentendre.
Lendvai Lajos, fő. tan., X., Gergely-u. 44.
Lenkei Vilmos, fő. el. ig., VI., Szív-u. 21.
Lékai István, ...
Ligeti Béla, fő. polg. tan., I., Lenke-út 88.
Linczenholcz József, gyárigazgató, Ujlaki téglagyár, Béc[illegible]u. 131.
Locsava Sándor, fő. tan., Ujpest, Hajnal-u. 13.
Lőrincz Dezső. Örkény, Pest m.
Lupsay Kálmán, fő. polg. tan., I., Csurgói-u. 20-a.

Machács Lajos, fő. ip. tan., Rákoshegy, Gr. Csáky Albin-u. 4.
Magyary Lajos, fő. el. ig., XI., Horthy M.-út 52.
Maier János, polg. tan., Kispest, Lehel-u. 4.
Makray János, fő. tan., Pestszenterzsébet, János-u. 70.
ifj. Mandl Kálmán, urad. tan.,
Martos Ágost, ny. fő. el. ig., Albertfalva, Kertváros, Ujvidék-ú. 8.
Marx Ferenc, tanító, Szentbékála, u. p. Kővágóőrs.
Máder Zsigmond, áll. polg. tanár, Kispest, II., Fő-tér 13.
Márkus Rudolf, áll. tan., Hódmezővásárhely.
Mendei Mihály, tanító, Pusztaottlaka.
Merva Ferenc, r. kat. isk. igazgató, Rákoscsaba.
Merva Ferenc, r. kat. isk. igazgató, Rákoscsaba.
Mezey Ferenc, fő. tornaszakf.: XI., Horthy Miklós-út 71.
Mérey György, fő. tan., Ujpest, Gr. Vécsey Károly-u. 2.
Mihalik József, tan.-képző-int. tanár, Sashalom, Bejczy-u. 1.
Misky István, áll. ig. tan., Makó, Rákosi-isk.
Molnár Géza, fő. tan., VII., Rákóczi-út 80.
Molnár István, fő. tan., VIII., Üllői-út 76.
Molnár János, fő. polg. tan., VIII., Szentkirályi-u. 11.
Molnár József, kántortanító, Bánd, Fehér m.
Moravitz Lajos, fő. el. felügyelő ig., VIII., Práter-u. 11.
Mosonyi Ferenc, XII., Városmajor-u. 31.
Mosonyi László, Patak, Nógrád m.
Moussong Gusztáv, áll. ig. tan., Nagykovácsi, Pest m.
vitéz Móry Jenő, fő. tan., IX., Páva-u. 31.
M. Mórocz Sándor, fő. polg. isk. ig., Ujpest, Kölcsey-u. 15.
Müller János, tan., Budafok.
Nagy Béla, ny. fő. polg. isk. ig., II., Kapi-u. 11.
Nagy Jenő, fő. tan., X., Család-u. 19.
Nagy József, polg. tan., Debrecen, Szent Anna-u. 29.
Nagy József, fő. tan., XIII., Váci-út 159-b.
Nagy Károly, XIII., Janicsár-u. 4.
Nagy Lajos, fő. tan., XIV., Lengyel-u. 41.
Nemeskéri Ferenc, fő. tan., III., Miklós-tér 2.
Németh Ferenc, kántortanító, Sávoly, Somogy m.
Németh Károly, fő. tan., VI., Teréz-krt. 30.
Novomeszky Gusztáv, fő. tan., Rákospalota, Tóth István-u. 16.
Nyiri Albert, tan.
Ogonovszky Ernő, ig. tan., Felsőgalla, Mésztelep.
Padányi Lajos, áll. ig. tan., Nyergesújfalu.
Palotás Miklós, fő. tan., XII., Gömbös Gyula-út 35.
Páhány János, tan., Dáka, Veszprém m.
Pálosi Ottó, fő. tan., II., Tölgyfa-u. 14.
Petik Kálmán, korm. tan., fő. el. ig., a nyaraltatási akció vezetője, IV., Prohászka Ottokár-u. 4—6.
Pédery Gyula, fő. ip. tan., VIII., József-krt. 29.
Pilisi Lajos, kántortanító, Érsekcsanád, Pest m.
Pogány József, fő. el. ig., III., Timár-u. 32.
Pók Aladár, tan., Tura.
Pörje László, fő. tan., I., Maros-u. 27.
Princz Rudolf, tan., Vácduka, u. p. Váchartyán.

Prockl Gyula, ig. tan., Bicske.
Pusztay Kálmán, főv. el. ig., I., Rozmaring-u. 3.
Radnóti Lajos, főv. el. ig., VI., Váci-út 57.
Randl Árpád, magántisztv., VIII., Lippay György-u. 2.
Reiczy Antal, tan., Hajós, Pest m.
Remes Alajos, nyug. főv. el. ig., XII., Gömbös Gyula-u. 9.
Remete Imre, Sashalom, Andrássy-út 53.
Reuter Ágoston, főv. polg. tan., IX., Kinizsi-u. 10.
Révay Márton, XI., Budakeszi-út 8.
Reiner Rezső, Kismaros, Nógrád m.
Reisz Dónát, főv. tan., I., Menkina János-u. 8-b.
Rudolf Rezső, főv. polg. tan., III., Föld-u. 57.
Rupnik Károly, főv. tan., I., Galántai-u. 14.
Ruppert Róbert, áll. tan., Balatonalmádi, Veszprém m.
Ruthner Gyula, főv. igazgató, II., Bimbó-u. 18.
Sági Kálmán, tan., Mindszentkála, u. p. Kővágóőrs.
vitéz Sándor István, főv. el. ig., V., Pannónia-u. 81.
Schannen Jenő, főv. polg. tan.
Scherer Gyula, ny. áll. polg. isk. felügyelő-igazgató, Ujpest, Toldi-utca 14.
Schiller Ferenc, tan., Vác, Fegyház-u. 6.
Schmall Zsigmond, nyug. ig. tan.
Schmoll János, tan., Ózd, Gyártelep, Borsod m.
Sebestyén Endre, tan., Pilis, Pest m.
Sebestyén Ferenc, tan., Nagykamónd, Vas m.
Simon Ferenc, polg. tan., Putnok, Gomor m.
Simon Miklós, ny. polg. ig., I., Mátray-u. 5—7.
Simonffy János, főv. polg. tan., XI., Előpatak-u. 7.
Somorjai József, ...
Soóky Sándor, főv. tan., IX., Erkel-u. 6.
Sterk István, tan., Pestszentlőrinc, Darányi Ignác-u. 21.
Stipinger János, tan., XIV., Nürnberg-u. 20.
Stolmár László dr., főv. polg. tan., VIII., Baross-u. 71.
Stolmár Károly, főv. polg. tan., IX., Üllői-út 124.
Stolmár Viktor, tanító, Pásztó, Heves m.
Studentz István, tan., Monor, Toldi-u. 20.
Sümegi Rudolf, I., Logodi-u. 6.
Szabó Jenő, tan., Ercsi.
Szabó Gyula, Tiszaföldvár, Szolnok m.
boczonádi Szabó Lajos, földbirtokos, Bakonybél.
Szalay Pál, áll. tan., Kunszentmiklós, Pest m.
Szalatsy Richárd, tanítóképző-int. tanár, XI., Tétényi-út 19.
Szamosfalvi Imre, kántortanító, Verseg, Pest m.
Szarvas Ede, áll. ig. tan., Kispest, Vécsey-u. 11.
Szász Károly, polg. tan., Abaújszántó.
Szebeni Ödön, VIII., Nagyfuvaros-u. 14.
Szegedi István, V., Vág-u. 12.
Szeidl Oszkár, kántortanító, Vecsés, Pest m.
Szelényi Ferenc, szfőv. tan., VIII., Lósy Imre-u. 3.
Szemerszky János, szfőv. tan., VIII., Bethlen Gábor-tér 3.

Szendrődy (Scheiber) Ferenc, felügyelő-igazgató, Rinyabesenyő, u. p. Lábod, Somogy m.
Szente Lajos, főv. tan.
Szentmiklósy Gyula, ny. ig.-tanító, Ábánd, Somogy m.
Szécsényi Sándor, polg. isk. tanár, Putnok, Gömör m.
Sziklaváry Béla, főv. tan., Soroksár, Grassalkovich-u. 172.
Sziklás Sándor, Ujpest, Lőrinc-u. 104.
Szilas Ágost, nyug. főv. szakf. ig., II., Fiáth János-u. 16.
Szilágyi Béla, főv. polg. tan., I., Otthon-u. 28-a.
Szilágyi Béla, tan., XIV., Nagy Lajos kir.-útja 42.
Szinnai János, Lajosmizse.
Szíjártó Ernő, VI., Csata-u. 4.
Szőllősi Andor, főv. tan., I., Enyedi-u. 11.
Szőllősi Nagy András, VIII., Baross-u. 98. V. 2.
Szőnyi Károly, tan., Dömsőd.
* Sztankó Teréz, főv. tanító, XII., Fer., Fery Oszkár-u. 34.
Szuchovszky Béla, tanító, Nógrádverőce.
Szoboda Ödön, ny. áll. gazd. tan., Kispest, Villany-u. 8.
Takács Bogdán, főv. el. ig., I., Czakó-u. 9.
Takács Jenő, tan., II., Kacsa-u. 26.
Tanner Gyula, kántortanító.
Tarkó Lajos, népm. titkár, Berettyóújfalu, Bihar m.
Tass József, ny. felügyelő ig., III., Pusztaszeri-u. 85.
Tausz György, ...
Teller Ferenc dr., főv. tan., I., Schweidel-u. 11.
Tellér Gyula, főv, ig., II., Batthyány-u. 32.
Ternyei Ferenc, nyug. főv. el. ig., V., Falk Miksa-u. 13. I. 6
Till Géza, főv. el. ig., I., Attila-u. 107.
Török Miklós, kántortanító, Oros, Szabolcs m.
Tőke Gyula, tan., VIII., Rozgonyi-u. 2.
Ujváry Lajos, tan., Sáta, Borsod m.
Unghváry Elemér, főv. el. ig., VII., Elemér-u. 20.
Vadas József, tan. . . . . .
Vagner Béla, tan., V., Csáky-u. 43.
Varga Károly, főv. tan., VII., Istvánffy-u. 38.
Vágvölgyi Jenő, főv. tan., X., Pongrác-út 17.
Vajk Oszkár, XII., Csörsz-u. 9.
Vándory Dezső, főv. gyógyint. ig., III., Miklós-tér 5.
Ványi Benő, tan., Siómars, Veszprém m.
Vecsey Géza, szfőv. ip. tan., II., Iskola-u. 8.
Végh József, óvónőképző-int. ig., VII., Rózsák-tere 7.
Végh Lajos, tan., XII., Gömbös Gyula-u. 1-a.
Vésey Győző, tan., III., Veder-u. 21.
Virág János, Ujpest, Szent Gellért-u. 10. I. 20.
Vitál Ödön, főv. szakf. ig., I., Márvány-u. 32.
Vlaszák István, ny. főv. el. ig., Albertfalva, Temesvári-u. 21.
Volly István, főv. tan., Pestszentlőrinc, Lakótelep 19/11.
Vozák József, IV., Molnár-u. 22—24. fsz. 8.
Waldfogel Ferenc, áll. tan., Pécs, Megyeri-u. 8.
Weiser Imre, Dévaványa, Szolnok m.
Weitz Győző, I., Attila-krt. 21. II. 14.

Wilde Ferenc dr., főv. tan., VIII., Horánszky-u. 27.
Winter Pál, főv. tan., VIII., Práter-u. 34.
Zsadányi Ferenc, ny. főv. el. ig., XI., Rozmaring-u. 3.
Zsemlye Zoltán, tan., II., Margit-krt. 58.
Zsohár Gyula, főv. tan., XII., Fürj-u.

Az egyesület tagjai sorába belépésüket a következő iskolatársak jelentették be:

Bánfai Emil, tanító, VIII., Baross-u. 111.
Bornemissza Lajos, Csillaghegy, Mátyás király-u. 84.
Böhm Sebestyén, Vértessomló, Komárom m.
Csapó Károly, VII., Tisza Kálmán-tér 22.
Csernyánszky Imre, Dunaföldvár, Sóház-u. 6.
Csitáry Ferenc, Vác, Tabán-u. 16.
Deák Tibor, XIV., Benkő-u. 28.
Dévai Vendel, XI., Budakeszi-u. 8.
Dombay Sándor, VIII., Sándor-u. 23-b.
Falka Ákos, XIV., Eleonóra-u. 4. fsz. 2.
Fükőh Levente, Hubó, Gömör-Kishont m.
Gérnyi Ferenc, Kispest, Kálmán király-u. 16.
Gyalokai Béla, VI., Bajza-u. 53.
Halász Ferenc, Ujpest, Ősz-u. 95.
Hegyes Zoltán, Balmazujváros, Andor-u. 36.
Horváth Dezső, X., Delej-u. 51. III. lépcső, I. 7.
Horváth József, XI., Kondorosi-u. 28-a.
Jarábek László, Léva, Széchenyi-u. 15.
Kamarás Ferenc, XII., Gömbös Gyula-útja 7-b.
Kaknics Lajos, V., Vadász-u. 34. I. 12.
Kapitány Ottó, Tolna, Magas-part 19.
Károly Sándor, Budafok, Murányi-u. 5.
Kenderesi Tibor, IV., Kecskeméti-. 1. III. 6.
Kiss József, X., Szapáry-u. 14.
Koncz Mihály, Kispest, II., Előd-u. 4.
Kovács Sándor, II., Görgey A.-u. 15. II. 2.
Kordík Ferenc, Léva, Tóth Ede-u. 4.
Kosaras Tibor, Gamás, Somogy m.
Koren István, Szentendre, Római sánc-u. 15.
Könczei Elek, IX., Lónyay-u. 13-b. II. 19.
Kövesi Imre, I., Árpád-u. 10.
Kövesdi Pál, Ujpest, Lőrincz-u. 72.
Kunsági Elemér, Pestszenterzsébet, Zalán-u. 2.
László József, Nagykónyi.
Mester Gyula, VII., Peterdy-u. 37.
Mitró László, Csepel, II., Rákóczi Ferenc-u. 54.
vitéz Móry Nándor, IX., Páva-u. 31.
Muzika József, Érsekujvár, Levente-u. 6.
Nagy Lajos, X., Márga-u. 11.
Nagy László, Gyömrő, Vörösmarty-u. 3.
Óvári Sándor, Csillaghegy, Hegysor 41.
Pálos Mihály, VII., Szövetség-u. 43.
Párkány Gábor, XI., Kökörcsin-u. 4.

Pozsár Béla, IX., Mester-u. 65.
Pór János, Balatonszárszó.
Pörjc Lajos, Gárdony, Fejér m.
Rácz László, Tura, II. ker. 555.
Repkényi Mihály, Rákospalota, Gábor Áron-u. 41.
Reviczki Béla, V., Pannónia-u. 56. fsz. 3.
Szabolcsi Gusztáv, V., Tátra-u. 22-b.
Szombathy Gyula, tanító, Orosháza, Erzsébet királyné-út 28.
Takács László, VIII., Baross-u. 131.
Tompos István, Kissomlyó, Vas m.
Torma István Pusztaszabolcs, Felsőcikolapuszta, Fejér m.
Tóth Béla, Kelenföld, XI., Horthy Miklós-út 132.
Tóth István, Kéthely, Somogy m.
Tóth László, IX., Ranolder-u. 23.
Turcsányi Emil, Ózd, Borsod m.
Varjú Gyula, Siklós, Pécsi-u. 32.
Varga Antal, Kispest, Kisfaludy-u. 32.
Várhegyi László, X., Kőbányai-út 42.
vitéz Vécsey György, VII., Damjanich-u. 42.
Vörös Gyula, VIII., Thék Endre-u. 29.

Az iskolai év története.

I. A tanári testület összetételében több változás történt. Dr. Móczár László okl. tanítóképző-int. tanár, próbaszolgálatos segélydíjas minőségben intézetünkhöz került (VKM. 61.058/1941. V—3.), s Frigyes Béla r. tanárt pedig a minisztériumba rendelték be szolgálattételre (VKM. 1039/1941. eln. sz.), Drózdy Kálmánné (118.737/941. VI.), ujpesti, Attila-u. áll. leányisk. tanítónőt pedig gyak. isk.-hoz osztották be 1941. szept. 1-i hatállyal. Örömünkre szolgált, hogy Garamvölgyi Ervin kartársunk r. testnev. tanárrá lépett elő, s Dr. Wagner Ferencet is rendes tanárrá nevezték ki. Testületünk több tagja hosszabb ideig katonai szolgálatot teljesített.

Az egyes tantárgyak felügyelete céljából az érdekelt szaktanárok óráit látogatta: Dr. Lux Gyula, t. ü. főtanácsos-igazgató (kisebbségi szlovák nyelvórák).

E tanévben — tanulmányozás céljából — ismételten meglátogatta intézetünket Róder Pál t. ü. főtanácsos, a Madách-u.-i gimn. igazgatója 30 tanárjelölttel, Zibolen Endre dr. t. ü. főtanácsos, gyak. gimn. igazgató 20 tanárjelölttel. Intézetünk tanári testületéből ez évben a következők kaptak megbízást tanulmányi felügyeletre: Dr. Padányi-Frank Antal, Dr. Csada Imre, Mesterházy Jenő, Ferenczi István, Szalatsy Richárd, Árpássy Gyula. Általános tanulmányi felügyeletre is: Dr. Padányi-Frank Antal. Körzeti iskolafelügyeletre: Dr. Padányi-Frank Antal, Árpássy Gyula.

Tanulóink érdeklődési körét kívántuk tágítani azzal is, hogy az egyes tudományágak, az előadó művészet s a testnevelés szakszerűbb szemlélésébe vezettük be őket. E célból növendékeink jelentékeny része — tanári irányítás mellett — résztvett a Bartha Miklós Társaság színvonalas ülésein, megtekintett néhány tárlatot, s a Nemzeti Színház, M. kir. Operaház néhány előadását hallgatta meg, to-

vábbá a Zeneművészeti Főiskolán rendezett ének- és zenekari hangversenyeket. Ugyancsak nagyszámban nézte meg ifjúságunk a finn-magyar s német-magyar atlétikai viadalt.

Az iskola és a szülői ház közötti kapcsolatot a szülői értekezletek tartásával is biztosítottuk. Két értekezletünk volt a gyakorló-iskolai tanulók részére, 2 pedig növendékeink szülei részére.

Szakértekezlet a rutén tanítóképző-intézeti tanárok számára.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a munkácsi és ungvári tanító(nő)-képző-int. tanárok számára intézetünkben 1940. szept. 2—14. napjain szakértekezletet tartott (VKM. 175.800/1940. V—3.). Az értekezlet munkatervét *Dr. Padányi-Frank Antal,* igazgató készítette. Az értekezlet mind a líceum, mind a tanítóképző-intézet valamennyi tárgyát elméleti és gyakorlati vonatkozásban egyaránt felölelte. Az értekezlet előadói: *Dr. Várkonyi Hildebrand, Dr. Padányi-Frank Antal, Grynaeus Ida, Medgyesi Marida, Dr. Jelitainé Lajos Mária dr., Drozdy Gyula, Farkasdy Zoltán és Jaloveczky Péter,* illetőleg az *intézet működő tanárai közül: Árpássy Gyula, Budaváry László, Dr. Csada Imre, Ferenczi István, Frigyes Béla, Kántor Antal, Dr. Kelemen József, Kishonti Barna, Dr. Prochaska Ferenc, Szabó Béla, Szalatsy Richárd, Tanai Antal* és *Dr. Wagner Ferenc.*

Intézeti életünk kiemelkedőbb eseményei:

1940. szept. 8. Évnyitó istentisztelet.

1940. okt. 6. Hazafias emlékünnepély.

1940. szept. 11. Ünnepély az Országzászlónál.

1940. szept. 22. A budapesti testvérintézetek közös műsoros ünnepélye az Országzászlónál.

1940. szept. 15. Kelet-Magyarország és Erdély egyrésze visszatérése alkalmából Dr. Prochaska Ferenc és Dr. Wagner Ferenc földrajzi, illetőleg történelmi vonatkozású előadást tartott az ifjúság részére.

1940. szept. 29. A cserkészcsapat résztvesz a Nagykovácsi és Budakeszi között tartott hadijátékon.

1940. okt. 25. Takarékossági nap. Előadó: Szabó Béla tanár.

1940. nov. 9., 16., 17-én tánccal egybekötött műsoros est »Erdélyért«. A műsoros esték 1.358.57 P tiszta jövedelmét elküldtük az »Erdélyért« mozgalom címére.

1940. dec. 5. Mikulás-ünnepség a gyak. isk. tanulók részére a IV. és V. éves növendékek részvételével.

1940. dec. 21. Karácsonyfa-ünnepély a gyak. isk. tanulók részére a tanítóképző-int. növendékek bevonásával.

1941. febr. 1., 8-án. Tánccal egybekötött műsoros cserkész-est.

1941. márc 15. Hazafias ünnepély.

1941. máj. 5. Az ungvári gör. kat. tanítóképző-int. tiszteletére műsoros est.

1941. máj. 25. Hősök emlékünnepe.

1941. máj. 26. Madarak és fák napja.

1941. máj. 31. Testvérintézetünkkel, a kolozsvári áll. tanítóképző-intézettel együtt rendezett est műsora:

1. Friderici: Ladilom. — Énekli a kolozsvári állami líceum és tanítóképző énekkara. Vezényel: Nagy István zenetanár. — 2. A kolozsvári testvérintézet üdvözlése. — 3. Domokos Pál Péter igazgató előadása: Élményeim a román megszállás alatt. — 4. Weiner: Lakodalmas; Zsadányi: A csikós tanyán. — Hegedűn előadja: Turcsányi Emil budapesti tanítójelölt. — 5. Reményik Sándor: Valaha voltam; Álorcás magyar. — Szavalja: Báthory Ferenc kolozsvári IV. éves növendék. — 6. Weber: Polacca brillante; Liszt: Le Rossignal. — Zongorázza: Baló József kolozsvári IV. éves növendék. — 7. Góbéságok. — Előadja: Tök Sándor kolozsvári IV. éves növendék. — 8. Reviczki Béla budapesti tanítójelölt énekszámai: *a)* Elindultam szép hazámból . . . *b)* Isten hozzád szülöttem föld . . . c) *A* kertmegi kert alatt . . . 9. Hogyan élt a magyar diák a román világban. — Előadja: Henter Béla kolozsvári IV. éves növendék. — 10. Bartók: *a)* Senkim e világon. b) Bolyongás. — Énekli a kolozsvári állami líceum és tanítóképző énekkara. Vezényel: Nagy István zenetanár.

A műsort éjfélig tartó tánc követte, melyen a helybeli testvérintézetek leánynövendékei nagyszámban jelentek meg.

A kolozsvári diákokat intézetünk köztartása látta vendégül május 29—június 2. között.

1941. jún. 5-én. Írásbeli (kiegészítő képesítő-vizsgálat).

1941. jún. 6-án. Szóbeli (kiegészítő képesítő-vizsgálat).

1941. jún. 9-én, d. u. 5½ órakor testnevelési ünnepély.

1941. jún. 11-én, d. u. 5 órakor hittanvizsgálat a gyakorlóiskolában.

1941. jún. 13-án, d. e. 10 órakor vizsgálat a gyakorlóiskolában.

1941. jún. 14—20-án. Tanítóképesítő-vizsgálat.

1941. jún. 14-én, d. e. 9 órakor képesítő-vizsgálat a hittanból.

1941. jún. 16-án. Hittanvizsgálat az I., II., III. és IV. évfolyamokban.

1941. jún. 16., 17. és 19-én. Vizsgálat az I., II., III. és IV. évfolyamokban.

1941. jún. 18-án, d. e. 10 órakor évzáró ünnepély. Előzőleg hálaadó istentisztelet. Megemlékezés kormányzónkról.

1941. jún. 20-án, d. e. ½12 órakor vizsgálat az egyházi énekből és zenéből.

1941. jún. 20-án, 12 óra 15 perckor évzáró értekezlet.

A tanév folyamán történt többszöri országgyarapodás izzó lelkesedést váltott ki a nemzet lelkéből. Ebben az országos közhangulatban ifjúságunknak a nemzeti öntudata is jelentékenyen acélosodott. Annál nagyobb szomorúsággal vettük a hírt nagy államférfiunk, *gróf Teleki Pál* haláláról. Intézetünk vezetője megbízásából Mesterházy Jenő, c. igazgató az egész ifjúság előtt ismertette a tragikusan elhúnyt kormányelnök halhatatlan érdemeit. Emberi és tudós egyéniségét egyaránt mintaképül állította elénk, s élettörténetét, lendületes munkabírását határtalan fajszeretetével magyarázta.

Igazgatónk a tanévet a hazafias gondolat jegyében nyitotta meg. Ebben a beszédében a magyar sorsot főként a Hunyadiak korából vett történelmi erők kiteljesedésében látta. Irányító munkássága az egész tanév folyamán arra összpontosult, hogy a mostani sorsdöntő események az ifjúságra minél mélyebb nevelőhatást gyakoroljanak.

Dr. Wagner Ferenc.

1. *a*) Hatóságok.

Tanulmányi tekintetben az iskola a vallás- és közoktatásügyi miniszter vezetése alatt áll.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter:
Hóman Bálint dr.

Államtitkár:
Fáy István.

Csoportfőnök: **Kósa Kálmán dr.**, miniszteri osztályfőnök.

A tanítóképző-intézeti ügyosztály főnöke: **Huszka János dr.**, miniszteri tanácsos.

A budapesti tankerület kir. főigazgatója: **vitéz Fraknóy József.**

b) A tanári testület névjegyzéke és iskolai munkaköre.

Folyószám	A tanár neve	Képesítése és minősége	Szolgálati éve: Összesen	Szolgálati éve: Ennél az intézetnél	Mely tantárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszáma	Jegyzet
1	**Padányi-Frank Antal dr.**	Pedagógia, filozófia szakos, rendes tanár, igazgató, tanügyi főtanácsos.	30	22	Mindennapi kérdések I. 1. Tanítói hivatás órája IV. 1; V. 1.	3	Az intézet szellemi, anyagi ügyeinek és internátusának vezetője. Az Apponyi Kollégium budapesti tagozatának igazgatója. Az egri érseki róm. kat. tanítóképző-intézet képesítővizsgálatának elnöke. Tanulmányi felügyelő. Körzeti iskolafelügyelő. Lakik: XII., Fery Oszkár-utca 40. sz.
2	**Árpássy Gyula**	Filozófia, pedagógia szakos, rendes tanár.	13	2	Lélektan III. 3. Neveléstan IV. 4. Iskolaszervezettan V. 1. Pedagógia gyak. V. 1. Tanítási gyakorlat IV. 2; V. 6.	17	Tanulmányi felügyelő. Körzeti iskolafelügyelő. Az Apáczai cserkészcsapat parancsnoka. Értekezleti jegyző. Lakik: XI., Szent Imre hg.-u. 86.
3	**Budaváry László**	Gyakorlóiskolai tan. okl., a gyak. isk. vezetője.	31	6	A gyak. isk. III—IV. osztályát vezette, résztvett a tanító-növendékek gyakorlati kiképzésében.	30	Lakik: III., Bécsi-út 88. I. ép. földsz. 14.
4	**Csada Imre dr.**	Mennyiségtan, fizika szakos, rendes tanár, c. igazgató.	33	3	Mennyiségtan I. 4; III. 2. IV. 2; V. 2. Gyakorlati kiképzés V. 1. Mindennapi kérdések.	16	A III. osztály főnöke. A fizikai szertár őre. Tanulmányi felügyelő. Lakik: XII., Fery Oszkár-utca 84. II. 2.

Folyószám	A tanár neve	Képesítése és minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ennél az intézetnél			
5	**Ferenczi István**	Gyakorlóiskolai tan. okl., a gyak. isk. vezetője.	34	7½	A gyakorlóiskola I-II. osztályát vezette, résztvett a tanítónövendékek gyakorlati kiképzésében.	30	Lakik: VI., Székely Bertalan-u. 23. III. 1.
6	**Garamvölgyi Ervin**	Testnevelő tanári okl., rendes tanár	5	5	Testnevelés I. 3; II. 3; III. 3; IV. 2; V. 2. Gyakorlati kiképzés V. 1.	14	Az V. oszt. főnöke. A Sportkör tanárelnöke. A testnevelési szertár őre. Irodába beosztva 1941. II. 1-ig. A köztartás vezetője. Lakik: XII., Fery Oszkár-u. 40.
7	**Gárdonyi József dr.**	Gazdasági tanár	28	5	Gazdaságtan, közgazdaságtan II. 2; IV. 2.	4	A gazdasági szertár őre. Szolgálattételre beosztva, a közellátási minisztériumba. Lakik: V., Nádor-u. 34.
8	**Hüttl Ármin**	Lelkészi és tanári okl., vallástanár.	36	28	Ág. h. ev. hittan I. 1; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 1.	5	Lakik: I., Attila-u. 5.
9	**Kántor Antal**	Rajz szakos, rendes tanár.	9	1	Rajz I. 2; II. 2; III. 2; IV. 2; V. 2. Kézimunka I. 2; II. 2; III. 2. Gyakorlati kiképzés V. 1.	16	A Segitő-Egyesület tanárelnöke. A rajz és kézimunka szertár őre. A líceumi értekezletek jegyzője. Lakik: XII., Gaál-u. 2/c.
10	**Kelemen József dr.**	Magyar, német szakos, rendes tanár.	7	4	Magyar I. 3; II. 3; III. 3. Német II. 2; IV. 2; V. 2. Kisebbs. német II. 2; IV. 2.	19	A IV. osztály főnöke. A német szertár őre. Lakik: XII., Nagyenyedi-u. 5.
11	**Kishonti Barna**	Ének- és zeneszakos, rendes tanár.	24	22	Ének I. 2; II. 3; III. 2; IV. 1; V. 2. Zene I. 2; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 1. R. k. egyh. ének IV. 1; V. 1. Karének III-V. 1. Gyakorlati kiképzés V. 1.	20	A zenei szertár és könyvtár őre. Lakik: XII., Fery Oszkár-u. 48.

Folyószám	A tanár neve	Képesítése és minősége	Szolgálati éve Összesen	Szolgálati éve Ennél az intézetnél	Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
12	**Mesterházy Jenő**	Történelem, magyar, földrajz szakos, tornatanári okl. rendes tanár, c. igazgató.	28	22 1/2	Történelem I. 3; II. 2; III. 2; IV. 2. Alkotmánytan V. 2. Magyar nyelv V. 2. Gyakorlati kiképzés V. 2.	15	A történelmi szertár és könyvtár őre. Tanulmányi felügyelő. A soproni evang. tanítóképző-intézet képesítővizsgálatain kormánykép viselő. Az önképzőkör felső tagozatának tanárelnöke. Lakik: XII., Királyhágó-tér 9.
13	**Móczár László dr.**	Természetrajz, földrajz szakos, próbaszolg. segélydíjas tanár.	1/2	1/2	Internátusi felügyelő tanár. Irodába beosztva.	22	Lakik: XII., Fery Oszkár-u. 40.
14	**Prochaska Ferenc dr.**	Földrajz, magyar, történelem szakos, okl. közgazda, rendes tanár.	22	12	Német nyelv I. 2. Földrajz I. 3; II. 2; III. 2; IV. 1. Közgazdaságtan V. 2. Gyak. kiképzés V. 1. Kisebbs. német I. 2; III. 2.	16	Az I. osztály főnöke. Az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület tanárelnöke. A földrajzi szertár és könyvtár őre. Lakik: XII., Csörsz-u. 9.
15	**Szabó Béla**	Földrajz, természetrajz, kémia szakos, rendes tanár.	10	10	Növénytan I. 4. Testtan II. 3. Állattan II. 4. Vegytan III. 3; IV. 2. Gyak. kiképzés V. 1. Zene V. 2. Prot. egyh. ének IV. 1; V. 1.	21	A Diákkaptár tanárelnöke. A természetrajzi, ásvány-vegytani szertár őre. Lakik: I., Mészáros-u. 60/c. I. 2.
16	**Szalatsy Richárd**	Pedagógia, filozófia szakos tanár, gyak. iskolai tan. okl., a gyakorlóiskola vezetője.	35	14	A gyak. isk. V—VIII. osztályát vezette, résztvett a tanítónövendékek és az Apponyi-kollégiumi tanárjelöltek gyakorlati kiképzésében.	30	Lakik: XI., Tétényi-út 17.
17	**Szelényi Dezső**	Magyar, német szakos, rendes tanár.	28	17	Irodai teendőket végez.	30	Lakik: I., Roham-u. 5. fsz. 1.

Folyószám	A tanár neve	Képesítése és minősége	Szolgálati éve: Összesen	Szolgálati éve: Ennél az intézetnél	Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
18	**Tanai Antal**	Filozófia-pedagógia szakos, rendes tanár.	25 1/2	2	Mennyiségtan II. 3. Neveléstört. V. 3. Iskolaszervezett. V. 1. Nevelési és tanítási gyak. IV. 2; V. 6. Pedagógiai gyak. V. 1. Mindennapi kérd. II. 1.	17	A líceum II. osztályának főnöke. A pedagógiai szertár és könyvtár őre. Tanulmányi felügyelő. A Debreceni Tankerületi Közoktatási Tanács tagja. — Lakik: XII., Nagyenyed-utca 9.
19	**Tóth Ernő**	Lelkészi és vallástanári okl. vallásoktató.	9	6	Ref. hittan I. 1; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 2. Ref. hittan a gyakorlóiskolában I—IV. 1; V—VIII. 1.	8	Lakik: Csillaghegy, Rákóczi-u. 6.
20	**Vajda János**	Hittanári okl., rendes hittanár.	10	1	Hittan I. 2; II. 2; III. 2; IV. 2; V. 2. Gyakorló skolai hittan I—VIII. 6.	16	A Jézus Szive ifj. Szöv. és a gyakorlóiskolai Szívgárda igazgatója. Lakik: XII., Márvány-utca 48.
21	**Wagner Ferenc dr.**	Történelem, magyar szakos, rendes tanár.	4	3	Magyar IV. 2. Szlovák nyelv I. 4; II. 4; III. 4; IV. 4; V. 4. Az I—II—III. o.-ban a 3—4. óra összevont.	18	A magyar könyvtár és szertár őre. Az önképzőkör alsó tagozatának tanárelnöke. Int. felügy. tan. Az ifj. szinielőadások és a kultúresték rendezője. Az ifj. Olv.-kör tanárelnöke. Irodába beosztva. Lakik: XII., Fery Oszkár-u. 40.
22	**Vujicsics Dusán**	Lelkészi okl., óraadó hitokt.	—	5	Gör. kel. hittan II. és III. 1.	1	Lakik: Pomáz, Pest vm.
23	**Ruttkay Miklós dr.**	Hittanári okl., óraadó hitokt.	18	14	Gör. kat. hittan IV. és V. 1.	1	Lakik: VIII., Damjanich-u. 14.
24	**Kiss Mária**	Munkamesternői okl., gyak. isk. óraadó tanítónő.	7	7	Női kézimunka a gyakorló sk. I—IV. 1.	1	Lakik: I., Társ-u. 6.
25	**Varsányi Éva**	Tan. okl. gyak. iskolai óraadó hitoktató.	—	1	Ág. h. ev. hittan a gyakorlóiskolában I—VIII. 1.	1	Lakik: I., Verbőczi-utca 28.
26	**Timár Mihály dr.**	Orvosi okl., óraadó.	3	3	Egészségtan V. 1.	1	Lakik: VIII., József-körút 41.

A leventeoktatói tanfolyamot vezették: **Tahy Géza, Tóth Ervin** vezetőfőoktatók és **dr. Scholz Brúnó** főoktató.

Intézeti orvos: **Sarudy Elemér dr.** belgyógyász szakorvos, ideg- és elmegyógyász szakorvos, egyetemi tanársegéd.

Intézeti számvivő: **Papp Antal dr.** számtiszt.

A tanári testület nyugalmazott tagjai:

1. **Horvay Ede** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: nyelv- és történettud. és zene. Szolgálati éveinek száma: 35 év. Nyugalomba vonult 1926-ban. Lakik: XII., Szendy-u. 2.

2. **Németh Sándor** tanügyi főtanácsos, c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: nyelv- és történettud. Szolgálati éveinek száma: 35 év. Nyugalomba vonult 1936-ban. Lakik: XII., Ugocsa-u. 3.

3. **Éber Rezső** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: fizika, kémia, mennyiségtan. Szolgálati éveinek száma: 35 év. Nyugalomba vonult 1938-ban. Lakik: XIV., Stefánia-u. 13/c. 7. 1.

4. **Jaloveczky Péter** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: természetr., kémia, fizika. Szolgálati éveinek száma: 35. Nyugalomba vonult 1940-ben. Lakik: XI., Tétényi-u. 110.

5. **Tscheik Ernő** c. igazgató, r. tanár. Szaktárgyai: rajz, kézimunka. Szolgálati éveinek száma: 35. Nyugalomba vonult 1941-ben. Lakik: XII., Böszörményi-ut 8.

Intézeti segédszemélyzet:

Gazdasszony: Kurách Emma. 1919. óta teljesít szolgálatot. Az intézetben 1934. óta működik. *Kertész*: Szláby József. 1911. óta teljesít szolgálatot. *Kisegítő szolga*: Csikós Nagy Lajos. 1935. óta teljesít szolgálatot.

c) A tanári testület irodalmi és társadalmi munkássága.

Dr. Padányi-Frank Antal: Ebben az iskolai évben a következő előadásokat tartotta: 1. A kárpátaljai tanítók és tanítónők részére Debrecenben rendezett továbbképző tanfolyamokon öt-öt előadást. 2. Az ungvári és munkácsi tanítóképző-intézeti tanárok részére Budapesten rendezett szakértekezleten 10 előadást és 4 tanítást. — 3. Hogyan kell gyermekeinket nevelnünk, hogy boldogok legyenek? (4 előadás a Budai Szülők Iskolájában.) — 4. A tanítóhiány megelőzése. (A Tanítóképző-intézeti Tanárok Országos Egyesületében. Megjelent a Magyar Tanítóképzőben.) — 5. A tanulók akarati életének irányítása. (A Magyar Gyermektanulmányi Társaság előadássorozatában. Megjelent a Gyermek és Ifjúság c. folyóiratban és különlenyomatban.) — 6. A magyarság sorsa miféle nevelést kíván a népiskolában? (A Budapestvidéki R. K. Népnevelők Esztergom Főegyházmegyei körében.) — 7. A nevelés hatalma. (Megnyitó a T. I. T. O. E.-ben, Megjelent a Magyar Tanítóképzőben.) — Legyünk méltók az újból megnagyobbodott Magyarországhoz! címen folytatólagos cikket írt a Néptanítók Lapjába. A kárpátaljai férfitanítók és tanítónők részére Debrecenben rendezett tanítói továbbképző tanfolyamokon 5—5 előadást tartott.

Árpássy Gyula: A Kat. Tanügyi Tanács állandó bizottságának tagja, a Balassa Bálint Irodalmi és Művészeti Társaság tagja. 1940. év nyarán a kárpátaljai tanítók számára rendezett tanfolyamok előadója volt. A tanév folyamán részt vett az iskolánkívüli népművelési munkában. Egy 40 órás helyesírási tanfolyamot tartott. Az I. cserkészkerület s. tiszti tanfolyamának előadója volt, s *A cserkészet nemzetnevelő feladatai, A legénycserkészet* címen, a T. I. T. O. E. közgyűlésén *A XIX. sz. magyar tanítóképzőinek értékes munkásai* címen előadást tartott. Bene Lajos szerk. megjelent Szülői értekezletek c. műben cikket írt: A példa nevelő hatása címen. Könyvismertetéseket írt a Magyar Tanítóképző, a Néptanítók Lapja c. folyóiratokban.

Garamvölgyi Ervin: A Magyar Birkózó Szövetség Igazgató-tanácsának és Fegyelmi bizottságának tagja, az Americana »Mátra« corporátiójának dominusza.

Kelet-Magyarország és Erdély visszaszerzése alkalmával különleges helyzetben az átlagon felülemelkedő katonai teljesítményeiért dandárparancsnoki dícséretben részesült.

Keresztes Lajos olimpiai világbajnokkal birkózó-bemutatót tartott.

Kántor Antal kiállító festőművész. Több önálló képkiállítása volt s más zsűrizett képkiállításokon is szerepelt festményeivel. Tagja a Rajztanárok Országos Egyesületének és a Tanítóképző-Intézeti Tanárok Orsz. Egyesületének.

Dr. Kelemen József: A szegedi Alföldkutató Bizottság és a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagja, az Országos Táj- és Népkutató Intézet népnyelvi gyűjtőcsoportjának irányítója. Ebben az évben a következő tankönyvei jelentek meg: *Magyar irodalmi olvasókönyv és a magyar irodalom története Petőfi fellépéséig*, a líceum és leány-

líceum III. osztálya számára. *Magyar nyelvkönyv*, a líceum és leány-líceum III—IV. osztálya számára. Bp. 1940. (Németh Sándorral). Folyóiratban megjelent tanulmánya: *Mende-monda, monda-monda.* Magyar Nyelv XXXVII. évf. (szótörténet és szófejtés). Önállóan jelent meg: *A nyelvjárás vizsgálatának főbb szempontjai.* Bp. 1940. Ezenkívül könyvismertetések.

Mesterházy Jenő: Irodalmi és társadalmi munkássága elismeréséül a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság 1940. évi decemberi közgyűlésén választmányi tagjának választotta. — Ebben a tanévben is folytatta munkáját a Magyar Rádióban, a Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottságánál, a Kansz elnöki bizottságában. A Székesfővárosi Pedagógiai Szemináriumban ismertette Budapest műemlékeit. A felvidéki tanítók számára Esztergomban rendezett tanítói továbbképző-tanfolyamon három előadást tartott a magyar alkotmánytan köréből. — Tanulmányokat írt *A földgömb*-be (Edinburgh — az északi Athén); a *Magyar Iparművészet*-be (A magyar ötvösség a XVI. századig); a *Magyar Ifjúsági Vöröskereszt*-be (A tabáni díszkert és környéke. — Aquincum kialakulása); a *Hungaria*-ba (Budavári öreg kapuk. — Mátyás király bautzeni emléktáblája) és a *Búvár*-ba (A százéves Lánchíd). Megírta a líceumok III. osztálya számára A magyar nemzet történelmét a XVIII. század végéig.

Móczár László dr. Eddig több külföldi és hazai szaklapban és folyóiratban jelentek meg értekezései. Irodalmi munkássága 1941-ben: »Dongóméhfészkek Erdélyben«, (Természet); »Adatok Kassa környékének hártyásszárnyú faunájához« (Fragm. Faun. Hung.).

Szalatsy Richárd: előadásokat tartott a rákospalotai tanítók pedagógiai szemináriumában, a Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottság előadói értekezletén, a visszacsatolt Felvidék és Kárpátalja tanítósága részére Debrecenben rendezett átképző tanfolyamokon. Ez évben megjelent munkái: A helyesírás és fogalmazás tanítása a népművelési tanfolyamokon. Helyesírási gyakorlatok felnőttek számára I.—II. Fogalmazási gyakorlatok felnőttek számára.

Tanai Antal. az *Országos Közoktatási Tanács* megbízásából dr. Hortobágyi Tibor áll. tanítóképző-intézeti tanárral együtt elkészítette a tanítóképző akadémia tantervével kapcsolatban a *Magyar nemzetismeret* tárgykörébe tartozó *A magyar tudományos élet* c. tantárgy mennyiségtan, földrajz, természet- és gazdaságtudományi részének tantervezetét. Egyik előadója volt a kárpátaljai tanító- és tanítónőképző-intézetek tanárai részére a tanév elején az intézetben tartott tanfolyamnak. Az intézetben rendezett egyik *kultúrest* alkalmával Erdély szellemi életét, az erdélyi magyarság értékeit ismertette.

Dr. Wagner Ferenc a *Felvidéki Tudományos Társaság* jegyzője és számvizsgálóbizottsági tagja.

Előadásokat tartott a lévai 5 *hetes szlovák kisebbségi tanítói tanfolyamon*, a *budapesti ruthén tanári szakértekezleten*, az intézeti kultúrestén *Erdély nemzetiségi viszonyairól*, a *Felvidéki Tudományos Társaságban* a szlovák kérdés helyes szemléletéről, továbbá a *Pázmány Péter Tudományegyetem* és *Budapest Székesfőváros Szabadegyetemén* Magyar-szlovák történelmi kapcsolatok címmel 5 órában.

1940—41-ben munkatársa volt a következő folyóiratoknak: *Archives Diplomatiques et Consulaires, Nevelésügyi Szemle, Néptanítók Lapja, Magyar Tanítóképző, Magyar Paedagógia, Polg. Isk. Tanáregyesületi közlöny...*

A *Katolikus Tanügyi Tanács* megbízásából kisebbségi oktatásügyi munkát bírált.

Különféle jelentések.

I.

Épület. Berendezés. Udvar. Kert.

Épületünkön az elmult évben is végeztettünk némi tatarozást. Az intézet és az internátus több helyiségét kifestettük.

Udvarunk teljesen a játék és a sport céljait szolgálja. A testnevelés szempontjából kívánatos volna, hogy a földművelésügyi minisztérium tulajdonában lévő szomszédos telek (azelőtt állami fatelep) az intézetünkhöz csatoltassék.

Az intézet kertje 700 négyszögöl. Belőle lehetőség szerint a mezőgazdasági termelés minden ágának szakítódott egy-egy kis terület. Így van benne konyhakert, virágoskert, szőlő, gyümölcs és a szántóföldi termények bemutatására való parcella. A tanulók a gazdaságtan elméleti oktatásának gyakorlati részét itt sajátítják el.

A kert felszerelése: méhes, üvegház, négy melegház. Ezekben a néptanító számára oly fontos méhészkedést, továbbá virág- és műkerti növények nevelését, korai zöldségtermelést tanulja meg az ifjúság a gazdaságtan tanára és az intézet kertészének irányításával.

Internátus.

Intézetünk fokozottabb mértékben biztosíthatja azoknak a növendékeknek a nevelését, akiket szülőik teljesen az internátusra bíznak. Ezt az alaposabb nevelést különlegesen biztosítja a közös étrend, a bőséges tanulási alkalom, a tanulmányi, erkölcsi és egészségügyi felügyelet. Az internátusi ifjúság jó szellemére vall, hogy a nevelés munkájából maga is kiveszi részét: felügyelnek egymásra, támogatják egymást munkájukban. A bentlakók létszáma: *69*, az áll. németnyelvű tanítóképző líceumból *46*; összesen *115*. Internátusi felügyelő tanárok: *Dr. Móczár László, Dr. Werger Márton, Dr. Wagner Ferenc.*

Köztartás.

Köztartásunk az élelmezés terén életbeléptetett korlátozások mellett is zavartalanul végezte feladatát.

A közös reggeli ¾ 8-kor, az ebéd 2 óra 10 perckor, a vacsora 7 óra 10 perckor volt. A 11 órai szünetben növendékeink tízórait kaptak. Köztartásvezető: *Garamvölgyi E. Tibor.*

Segélyezés, ösztöndíjak, alapítványok.

Az internátusi és egyéb kedvezmények a Statisztika c. fejezetben találhatók.

A székesfővárosi Gyermekfelruházási Akcióból az iskolanővérek útján ez évben is több növendék részesült segélyben.

Alapítványaink kamatai részben anyagi segítségnek, részben erkölcsi jutalomnak tekinthetők.

Az 1940/41. iskolai évben jutalomdíjban részesült növendékek:

1. Keller alapítvány kamatai 2.32 + Iskolatársak: 4.68 = 7.— P. Kapta: Kosaras Tibor, V. é.

2. Sztankó alapítvány: 2.32 + Iskolatársak: 4.68 = 7.— P. Kapta: Jarábek László.

3. 40-éves találkozó: 2.32 + Iskolatársak: 4.68 = 7.— P. Kapta: Muzika József, V. é.

4. Roxer alapítvány: 0.92 + Iskolatársak: 6.08 = 7.— P. Kapta: Reviczki Béla, V. é.

5. Horvay Edéné alapítvány: 5.— P. Kapta: Fükőh Levente, V. é.

6. Quint József alapítvány: 91.99 P. Kapták: 1. Szentirmai László, Sebrek József, Szőke Andor, Csortos Mihály.

7. Gyertyánffy alapítvány: 20.— P. Kapta: Varjú Gyula, V. é.

8. Iskolatársak Sztankó Béla alapítvány: 29.55 P. Kapta: Kapitány Ottó, V. é.

9. Horvay Ede alapítvány: 6.12 + 20.12 P. Kapta: Kunsági Elemér.

10. néhai Szőts József polg. isk. igazgató — Simon—Kökény—Pogány 200.— P jutalomdíját: Csitáry Ferenc, Kenderesi Tibor, Koren István, Turcsányi Emil (50—50 P.) kapták.

11. Molnár Mihály kisteleki ny. tanító 10 P-s adományát kapta: Kenderesi Tibor.

12. Hajnal Ferenc tanító 10 P-s adományát kapta: Turcsányi Emil.

13. A Horthy Miklós ösztöndíj-alapítványból 100—100 P-ben részesült: Turcsányi Emil, Czuczor Gergely, Bulyáki Lajos.

II.

Nevelés. Fegyelem.

Minden tevékenységünk arra irányult, hogy tanítványainkból vallásos, hazafias, művelt, jómodorú úriembereket és lelkiismeretes tanítókat neveljünk. Ezt a célt szolgálta az a határozatunk is, amely szerint a helyettesítések alkalmával a társadalmi érintkezés formáiról beszélgettünk.

Arra törekedtünk, hogy növendékeink necsak külső kényszer, hanem belső szükséglet alapján is kövessék a jót és hogy e cél felé való törekvésünkben növendékeink velünk együtt érezzenek.

Az erkölcsi tökéletesedést, a mélyebb lelkiséget, az egységes világnézet ügyét szolgálta a tanártestület azzal, hogy egyes ifjakat segített abban, hogy sajátos kérdéseiket megoldhassák. Az osztályok jó közszelleme szempontjából nagy gondot fordítottunk arra, hogy

ártalmatlanná tegyük azokat, akiknek élénk érzékük van a lázadozás, az ellenzékiség, a gúnyolódás stb. iránt. Ezen az úton a rombolás vezéreiből általában az építés híveit formáltuk.

Nevelő törekvéseink egyes részleteiről az alábbiakban számolunk be:

A róm. kat. hittanár:

Mint minden tanév, az idei is, szervesen kapcsolódott az előzőhöz. A megszokott szellemben építettük magunkban Isten templomát. Tökéletesebb, öntudatos katolikus és magyar életet igyekeztünk élni. Hogy nem eredménytelenül, s hogy sokan vannak, akik boldogan zenghetik a Te Deumot, azt a hetenkénti áldozók jelentős száma is igazolja. Az »Örök Misekönyv« ma már mindenkinek a kezében van. Törekvésünkben hathatósan támogatott a dec. 16—18. között tartott évi lelkigyakorlatunk. *Tölgyes Kálmán* ft. úr, ki maga is tanítónak készült, vezette. Beszédei a »szt. tanító« gondolatából merítették anyagukat. A tanító és a szent élete hasonló. Foglalkozott továbbá a katolikus tanító feladataival s nagyszerűen értékesíthető tanácsokkal látta el az ifjúságot. Különösen nagy hatást váltott ki az az előadása, melyet az V. éves növendékeknek, mint az életbe lépőknek tartott. Példás felkészültségével, lendületes szónoki stílusával maradandó hatást váltott ki növendékeink lelkében. Kedves, állandóan mosolygó tanítói lelkülete magához láncolta a fiúkat, s már is számosan leveleznek a ft. úrral. Általános óhajunk, hogy minél előbb ismét *Tölgyes* ft. úr legyen vezetőnk a magába-mélyedés napjaiban. Ez úton is hálásan köszönjük kitartó, lelkes és eredményes munkáját.

Kongregációs különítményünk terve, hogy az intézetben önálló szakosztályokban működjék, tőlünk független okok miatt hiusult meg. Ez azonban nem törte meg a fiúk munkakedvét, hanem a Középiskolások Központi Kongregációjában fokozottabb munkára serkentette. Ennek eredménye, hogy Szentirmai László IV. éves növ. a prefektus, Varjú Gyula V. éves növ. az asszisztens székében működött. Gyarmati I., Szabó I. és Wendler F. mint tanácstagok dolgoztak, az utóbbi jegyző is volt. Különösen a szociális szakosztály gyűléseit látogatták. Mint jövendő tanítók, a KALOT-tal, az EMSZŐ-val és Hivatásszervezettel foglalkoztak behatóbban.

A gyakorlóiskola növendékei közt levő Szívgárda munkájában 20 növendékünk vett részt, s így megismerkedhettek a legjobb gyermekmozgalommal. Itt említem meg, hogy növendékeink adományából 150 kötetből álló gyermekkönyvtárt alapítottunk a Szívgárda felügyelete alatt.

Katolikus cserkészeink azzal, hogy sok munkájuk és iskolai elfoglaltságuk mellett is megjelentek a Szt. György-napi ünnepségen, vallásos hitben gyökerező hazafiságukról tettek tanúságot.

Végezetül köszönetet mondok mindazoknak, kik hittanári munkámban segítségemre voltak. Köszönöm Igazgató úr segítségét, ki nemcsak az int. szt. miséken, hanem a lelkigyakorlaton való megjelenésével is követni való utat jelölt meg. Különösen hálával gondolok Kishonti Barna tanár úrra, Garamvölgyi Ervin, Móczár László dr. és nem utolsó sorban Wagner Ferenc dr. intézeti nevelőtanár urakra szíves támogatásukért.

A ref. vallástanár:

Legyen hála a jó Istennek, hogy munkánkat a megpróbáltatások évében is zavartalanul folytathattuk! — Sajnálatos, hogy az előírt tananyag tanítása mellett nagyon kevés idő maradt arra, hogy a bibliaolvasás közben felvetődött kérdéseket bővebben megtárgyalhattuk volna.

Hálásan köszönjük azoknak az előadóknak szolgálatát, kik Csendes napjaink tartásában segítségünkre siettek.

Sajnos, egyik osztálynak a szorgalma nem érte el a kívánt mértéket. — Növendékeim részéről is nagy szeretettel találkoztam.

Az ág. hitv. ev. hittanár:

Az ág. hitv. ev. vallástanítás az egész esztendő folyamán zavartalanul folyt le. A tanév kiemelkedő eseményei az idén is a hiterősítő előadások voltak, amelyeket a várbeli és a Deák-téri templomban tartottunk. Istentiszteleteket a bécsikaputéri templomban látogattak a növendékek. Ugyanott ünnepeltük meg október 31-ét is.

A növendékek szorgalma és viselkedése kifogástalan volt.

1. Hazafias nevelés.

A magyarság jövőjét csak a nemzeti egység biztosíthatja. Ennek tudatában tanításunk és nevelésünk minden kínálkozó alkalmát igyekeztünk a nemzeti nevelés javára felhasználni. Öntudatos magyarrá nevelésünk munkáját valamennyi tárgy keretében érvényesítettük.

2. Művészi nevelés.

Növendékeink művészi nevelésére minden alkalmat megragadunk. Ilyen irányú munkánkhoz tartozik, hogy a történelem- és a rajzórákon a műalkotások beható ismertetésével is foglalkozunk, ezzel is szolgálva a művészi szép megértését és szeretetét. A múzeumok és kiállítások látogatását sem hanyagoljuk el. Félnapos tanulmányi kirándulás keretében két osztállyal voltunk a Szépművészeti Múzeumban, egy osztállyal az Iparművészeti Múzeumban. A Nemzeti Szalont kétízben látogattuk, hol az Iparrajziskola műipari kiállítását néztük meg.

3. Tanulmányi kirándulások.

Iskolánk tanulmányi-kirándulások tervezete évi hat félnapos kirándulást vesz fel. E kirándulási kötelezettségünknek a következőképen tettünk eleget:

1940. okt. 2.: I. oszt. Növénytani séta. II. oszt. Vár, Országos Levéltár, III. oszt. Iparművészeti Múzeum, IV. oszt. Budapest. V. oszt. Siketnémák Intézete.

1940. okt. 19.: I. oszt. Kerepesi temető. II. oszt. Állatkert, III. oszt. Erzsébet-kilátó. IV. oszt. Közlekedési Múzeum. V. oszt. Pedagógiai Szeminárium.

1940. nov. 18.: I. oszt. Petőfi-ház. II. oszt, Szépművészeti Múzeum, III. oszt. Néprajzi Múzeum, IV. oszt. Vár, Királyi Palota. V. oszt. Iparos tanonciskola.

1941. márc. 13.: I. oszt. Nemzeti Múzeum, Történettár. II. oszt. M. Tud. Akadémia és Tárai. III. oszt. Pálvölgyi-cseppkőbarlang. IV. oszt. Szépművészeti Múzeum, V. oszt. Nemzetiségi iskola.

1941. márc. 21.: I. oszt. Szépművészeti Múzeum. II. oszt. Nemzeti Múzeum, Állattár. III. oszt. Nemzeti Múzeum, Ásványtár. IV. oszt. Nemzeti Múzeum, Öslénytár. V. oszt. Vakok Országos Intézete.

1941. ápril. 4.: III. és IV. oszt. Mezőgazdasági kiállítás.

4. Testnevelés.

Tanítóképzői osztályainkban ez évben is a képzői testnevelés kettős feladatának szellemében folyt a testnevelési munka. Egyrészt arra törekedtünk, hogy növendékeinkből egészséges és edzett testű, arányos fejlettségű és bátor fellépésű ifjakat neveljünk, másrészt a testnevelés minden lényegesebb területének gyakorlati és elméleti ismertetésén keresztül azt céloztuk, hogy növendékeinkből a testnevelés kérdéseiben tájékozott, annak — különösen a mai időkben — nagy nemzetnevelő értékével tisztában lévő tanítókat neveljünk.

Az ifjú tanító-nemzedékre ezen a területen még sok teendő vár s e teendők eredményes elvégzésére igyekeztünk előkészíteni növendékeinket.

A líceumi testnevelési munkánk már könnyebb volt, hiszen itt az eszméltetés jóval szerényebb jelentőségű.

Mind a tanítóképzői, mind a líceumi ifjúság általában magáévá tette törekvéseinket s a kötelező testnevelési órákon kívül is szívesen foglalkozott valamely sporttal. Gyakorló helyek tekintetében aránylag kedvező helyzetben vagyunk. Tágas udvarunk és saját teniszpályánk a testnevelési óráknak, atlétikának, játéknak és tenisznek, saját jégpályánk és a közeli Sashegy jó lejtői pedig a téli sportok gyakorlására adtak kedvező lehetőséget.

A rendszeres testnevelési órákon kívül — melyeken időszakosan gimnasztika, szer- és talajtornázás, atlétizálás, teniszezés, korcsolyázás, sízés, küzdő- és csoportjáték szerepel — a sportkör, cserkészet, leventeoktatói tanfolyam, kirándulások és a napi reggeli tanulóotthoni testgyakorlás állanak a testnevelés szolgálatában.

Testnevelési nevelő munkánk egyik örvendetes eredménye növendékeinknek az intézeti kivonulások alkalmával tanusított igen fegyelmezett magatartása.

Az évi testnevelési munkánkról a június elején megtartott testnevelési ünnepélyen adtunk számot, mikor a gyakorlóiskolánk és az intézetünkben elhelyezett németnyelvű áll. tanítóképző-líceum két osztályával együtt mutattuk be a tanári testület és a szépszámú közönség előtt gyakorlatainkat.

5. Egészségügy.

Az elmult tanévben az egészségügyi viszonyok elég kedvezőek voltak. Két fertőző megbetegedés fordult elő, ezt a két növendékünket haladéktalanul a Szent László-kórházba utaltuk be. Két növendék vakbél-műtéten esett át szerencsésen. A téli hónapok alatt számos, könnyű lefolyású hurutos megbetegedés és toroklob fordult elő. Le-

folyásuk normális volt. Az intézet betegszobájában összesen 96 fekvő beteget kezeltünk. Az ápolási napok átlagos száma a 3—5 napot nem haladta meg. Számos esetben szakorvosi vizsgálatra volt szükség. Főként a Bakay- és Boross-klinikákat kértük meg a szükséges vizsgálatok megejtésére. Értékes tanácsukért ezúton is köszönetet mondunk. A betegfelügyelői tisztet az igazgató úr megbízása alapján Fükőh Levente látta el, fáradhatatlanul, gondosan.

6. Állatvédelem.

Télen az intézet kertjében madáretetőket helyeztünk el, s a kertben termesztett napraforgó magvakkal etetjük a cinkéket. A madarak téli gondozásának eredménye, hogy nyáron egy-két cinkecsalád itt is költ. Mivel kertünk kis területű, azért csak két mesterséges madárodut állíthattunk fel. E felállított oduk a verebek betolakodása miatt folytonos ellenőrzés alatt állnak.

III.

Tanítás.

A tanítás a tanítóképző-intézeti és líceumi tanterv és utasítás, valamint a népiskolai tanterv és utasítás szerint folyt. A tanítóképző-intézeti utasítás esetleges hiányait a magunk lelkével igyekeztünk pótolni.

Korunk pedagógiájának azt az elvét, amely az *élmények* nagy jelentőségét hangoztatja, azzal követtük, hogy nagy gondot fordítottunk mind az értékélményekre, mind a *kutató-élményekre*. Arra törekedtünk, hogy növendékeink az értékeket átéljék, az ismereteket pedig — a lehetőség szerint — a maguk kutató-munkájával szerezzék meg.

Nevelő-tanítói munkájának jobbátétele végett tanári testületünk módszeres értekezletein a következő kérdésekkel foglalkozott:

1. a tanítóképző-intézetben: Bevezetés a népiskolai ügyviteli teendőkbe; A magyar nyelv védelme, a helyesírási készség fokozása; 2. a líceumban: Az esztétikai nevelés elmélyítése; Nevelői vonatkozások a mennyiségtan tanításában, a tanulóotthonok Rendtartásának tárgyalása.

Nagy gondot fordítottunk arra, hogy növendékeinknek a német és szlovák nyelvben, továbbá az egyházi ének és zenében, alkalmat adjunk alaposabb elmélyedésre.

1. Gyakorlati kiképzés.

A növendékek gyakorlati kiképzését a tantervi utasítások szellemében végeztük.

Mind a IV., mind az V. éves növendékek nevelési és tanítási gyakorlatait az egyik csoportban Árpássy Gyula, a másikban Tanai Antal tanár vezette Budaváry László, Ferenczi István és Szalatsy Richárd gyak. isk. tanítók közreműködésével.

Az V. évesek a gyakorló iskolának nemcsak a III—VIII. osztályaiban, hanem részint ismétlés, részint a tanítóképesítővizsgálatokra való előkészítés végett az I—II. osztályában is tanítottak. A tanév második felében a félórás tanításokon kívül egészórás és folytatólagos tanítások is voltak. A szokásos versenytanításokat május 9-én tartottuk. A »mestertanító« címet és a vele járó díjat Szentirmai László IV. és Kosaras Tibor V. éves növendékek kapták meg.

A rendes gyakorlati órákon a IV. évesek közül egy-egy növendék átlag 4-szer, az V. évesek közül pedig 8-szor tanított. Az utóbbiak ezenkívül átlag 5-ször tanítottak a hospitálások és helyettesítések alkalmával is. Ezt a gyakorlatot teljesebbé tették: az iskolai séták és kirándulások vezetésének gyakorlása, az iskolai ünnepélyek előkészítésében és rendezésében, a gyak. iskolai tanulók nevelésében, segélyezésében (ebédeltetésében), a szertár és könyvtár kezelésében, a rendtartási naplók vezetésében, az évközi értesítők kiállításában való segédkezés, továbbá a tanulók állandó megfigyelése és egy-egy tanulóról írt gyermektanulmányi beszámoló, valamint a szülői értekezleteken és a népművelésben való részvétel.

A tanítói hivatástudat ápolása érdekében az V. évesek ebben a tanévben is jelen voltak február 2-án az Eötvös-alapnak a Magyar Tudományos Akadémiában tartott Eötvös-emlékünnepén. Ezenkívül pedagógiai tanulmányi kirándulás keretében megtekintették a siketnémák Mosonyi-utcai intézetét, a Székesfővárosi Pedagógiai Szemináriumot és Pedagógiai Könyvtárt, a Szentkirályi-utcai műszerésztanonciskolát, a Vakok Országos Intézetét, a budaörsi német kisebbségi iskolát, a Gömbös Gyula-úti gyógypedagógiai intézetet, és egy alkalommal résztvettek a Pedagógiai Társaság ülésén.

A kirándulások alkalmával tapasztalt szíves fogadtatásért, a szakszerű tájékoztatásért ezen a helyen is hálás köszönetet mondunk a meglátogatott intézmények vezetőinek, tantestületeinek.

2, Írásbeli dolgozatok.

Magyar dolgozatok.

I. osztály: Házi: 1. Mesél a Hargita. — 2. Karácsonykor otthon voltam. — 3. A hazafiasságról (szabadon választott címen). — *Iskola:* 1. Temetőben voltam. — 2. Itt a tél. — 3. Báli emlék. — 4. . . . És aztán felébredtem (egy álom).

II. osztály: Házi: 1. Isten hozott, székely testvér! — 2. Petőfi, az ember és a költő. — 3. A hazafiasságról (szabadon választott címen). — *Iskolai:* 1. Temetőben. — 2. Várom a karácsonyt. — 3. Szól a zene.

III. osztály: Házi: 1. Székely föld — magyar föld. — 2. Berzsenyi. — 3. A hazafiasságról (szabadon választott címen). — *Iskolai:* 1. A halottak birodalmában. — 2. A tél küszöbén. — 3. Fenyeget az árvíz.

IV. osztály: 1. A visszatért Erdély (házi). — 2. Irodalmunk első emlékei (isk.). — 3. Emberesztményem (házi). — 4. Pázmány Péter irodalomtört.-i jelentősége (isk.). — 5. Az egyéniség jelentkezése a

középkorvégi irodalomban (házi). — 6. Hogyan látom én a hazafiasságot? (házi). — 7. Hogyan neveljük az olvasóközönséget? (isk.).

V. osztály: 1. Erdély visszatérése és irodalmunk (házi). 2. Gondolataim a »Kelet felé« című film szemlélésekor (iskolai). 3. A romanticizmus korának magyar regényírói (házi). 4. Arany János jelentősége (iskolai). 5. A Nemzeti Színház megalapítása (házi). 6. A hazaszeretet (házi). 7. Fery Oszkár és vértanú társainak emlékezete (iskolai).

Német dolgozatok.

I. osztály: 1. Die fünf Sinne. (Abschrift). 2. Abzählreime. (Aus dem Gedächtnis). 3. Der Kluge Star. (Nach Fragen). 4. Ergänzungen. (Übersetzung).

II. osztály: 1. Attila, der Herr der Welt. — 2. Kaiser Barbarossa im Kyffhäuser. — 3. Doktor Faust in Leipzig. — 4. Das Rathaus der Schildbürger.

III. osztály: 1. Die Grenadiere. 2. Kriemhildens Rache. 3. Mozart und Beethoven. 4. Meiner Mutter.

IV. osztály: 1. Ladislaus der Heilige. — 2. Edler Entschluss. — 3. Aus dem Laokoon. — 4. Nathan der Weise. — 5. Friedrich Schiller. — 6. Wilhelm Tell.

V. osztály: 1. Johann Heinrich Pestalozzi. — 2. Wilhelm Rein. — 3. Georg Kerschensteiner. — 4. Paul Georg Münch. — 5. Der Pfadfinder. — 6. Wilhelm Tell.

Mennyiségtani dolgozatok.

I. o.: 1. Algebrai összeadás, kivonás és szorzás. A mellék- és csúcsszögekről tanultaknak alkalmazása. 2. Négyzetre- és köbreemelés. A háromszög szögeiről tanultaknak alkalmazása. 3. Törtek összeadása, kivonása. Az egyenlőszárú háromszögre vonatkozó tételek alkalmazása. 4. Törtek szorzása, osztása. Az egyenlőszárú trapézra vonatkozó tételek alkalmazása. 5. Egyenletek. A szabályos sokszögekről tanultak alkalmazása. 6. Kettőstétel, arányos osztás. Területszámítás.

II. o.: 1. Négyzetgyökvonás. 2. Másodfokú egyenletek. 3. Keverés- és öntvényszámítás. 4. Százalékszámítás. 5. A százalékszámítás gyakorlati alkalmazásai. 6. Pythagoras tételének alkalmazásai. 7. Heronképlet alkalmazása.

III. o.: 1. Hármasszabály. 2. Arányos osztás. 3. Százalékszámítás, 4. Nyereség-, veszteségszámítás. 5. Árúszámítás. 6. Ötvényszámítás. 7. Heron-képlet alkalmazásai.

IV. o.: 1. Kamatszámítás. 2. Értékpapírszámítás. 3. Számtani sor. 4. Geometriai sor. 5. Kamatszámítás. 6. Kölcsöntörlesztés. 7. Térfogatszámítás.

V. o.: 1. Számrendszerek. 2. Területszámítás; egyenletrendszerek megoldása. 3. A szabályos hatszög területe; százalékszámítás. 4. Heronképlet alkalmazása. 5. A háromszög köré írható kör sugara. 6. Összetettebb geometriai feladatok.

IV. Iskolánkívüli Népművelés.

Elemi ismeretterjesztő tanfolyam.

Az iskolánkívüli népművelés munkáját ez évben is kiterjesztettük a felnőttekre. A Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottság közreműködésével ez iskolai évben 1940. október 4-től 1940. december 17-ig egy 40 órás helyesíró tanfolyamot rendeztünk. A tanfolyam felügyelője Padányi-Frank Antal dr., az intézet igazgatója, vezetője pedig *Árpássy Gyula* tanár volt. A tanfolyamra beiratkozott 24 hallgató.

A tanfolyamot főként azért rendeztük, hogy tanítónövendékeink ezirányú gyakorlati kiképzését is szolgáljuk, amit teljes mértékben sikerült is elérnünk, mert a növendékek igen nagy érdeklődéssel kísérték a tanfolyam munkáját, s abban tevékeny részt is vettek. Bár nem volt kötelező, mégis rendszeresen látogatták a tanításokat.

A tanfolyam sikere tehát nemcsak az volt, hogy több hallgató sajátította el a helyesírási ismereteket, hanem az is, hogy növendékeink gyakorlatilag is megismerték a népművelés ezirányú munkáját.

Kultúresték.

Kultúrestéinket a Székesfővárosi Népművelés keretében s az igazgató megbízásából *Dr. Wagner Ferenc* rendezte. E tanévben valamennyi előadásunkat Erdély megismerésének szenteltük. Részletes műsorunk a megtartott hat kultúrestén a következő volt:

Október: Bárdos Lajos, főisk. tanár: Székely népzene — a magyar zenei műveltség alapja. Közreműködött: a *Cecilia-kórus* kamaraegyüttese és *Anda Géza,* zongoraművész.

November: Dr. Ortutay Gyula; egy. m. tanár: Erdély magyar népe. Közreműködött: *Pataky Jenő,* a Nemzeti Színház tagja, s *Hidy Márta* hegedűszámokkal.

December: Dr. Wagner Ferenc: Erdély nemzetiségi viszonyai. Közreműködött: *Eőry Kató,* a Nemzeti Színház tagja, s *Pécsi Sebestyén,* orgonaművész.

Január: Tanai Antal: Erdély szellemi élete. Közreműködött: *Orbán Sándor,* énekművész, *Turcsányi Emil* V. é. (hegedű), *Kosaras Tibor* (zongora), továbbá *Werner Ferenc* (harmonika).

Február: Dr. Kelemen József: Erdély irodalma. Közreműködött: *Mészáros Ági,* a Nemzeti Színház tagja, s a *Budapesti Orvosok Kamara-együttese.*

Március: Mesterházy Jenő: Erdély műemlékei. Közreműködött: *Simonyi Mária,* a régi Belvárosi Színház tagja, *Szervánszky Péter,* a m. kir. Operaház tagja, *Szita Oszkár,* a kolozsvári Nemzeti Színház karmestere, illetőleg *Ujlaky László,* a Nemzeti Színház tagja.

Előadásainkat ifjúságunk és nagyszámú érdeklődő közönség látogatta.

V. Apponyi-Kollégium.

Az Apponyi-Kollégium budapesti tagozatában rajz- és zeneszakos jelöltek voltak.

A jelöltek névsora: a) rajzból: Dobry Lajos, Diószegi Balázs, Hamza Tibor, Horváth Anna, Kalmár Julianna, Lovas László, Lukács Ferenc, Machala József, Pleidell János, Takách Judit.

b) zenéből: Achátz M. Cecilia, Bodor M. Joelda, Ferenczi M. Valéria, Eibenstein M. Edina, Kneifel László, Suba M. Fedora, Szabó Mária, Zalai M. Teréz, Fassang Árpád, Forrai Irén, Méhler Erzsébet, Rátony Ladiszla, Szilvay Judit és Wéber István.

Ezeknek a jelölteknek a Kollégium igazgatója, Padányi-Frank Antal dr. heti egy órában a tanítóképzés pedagógiája köréből adott elő. Ezenkívül a rajzszakos tanárjelöltek részére Horn Antal főiskolai tanár A rajztanítás módja a tanítóképző-intézetben címmel tartott előadást. Az előírt didaktikai gyakorlatokat a férfijelöltek intézetünkben, a nőjelöltek a II. és a VII. ker. áll. tanítóképző-intézetben végezték.

VI. Gyakorlóiskola.

Iskolánk háromtagozatú: az I—II. osztályt Ferenczi István, a III—IV. osztályt Budaváry László és az V—VIII. osztályt Szalatsy Richárd gyakorlóiskolai tanító vezette. A felsőbb osztályokba (V—VI—VII—VIII.) csak fiúk jártak, az alsó négy osztály vegyes benépesítésű volt. A beiratást 1940. június 17-én, az évzáró ünnepélyt 1941. június hó 13-án tartottuk meg.

A tanulmányi évet nagyobb jelentőségű zavaró körülmény nem szakította meg. A kellemetlen időjárás különösen a kisebb tanulók egészségi állapotára volt káros hatással, s így a betegségek miatti mulasztások száma elég magasra szökött.

A tanulók magaviselete, szorgalma és előmenetele egész éven át megfelelő volt. Az előírt iskolai ünnepélyeket, — kellő és gondos előkészítés alapján, — a felsőbb éves tanítónövendékek rendezték. Az ünnepi beszédeket is ők tartották. Az alkalmi verseket, énekszámokat, táncokat és egyéb műsorszámokat is jó sikerrel tanították meg. A gyakorló-iskola tanulói a tanítónövendékek műsoros előadásaiban — a nekik megfelelő szerepkörben — igen ügyesen mozogtak.

Az alkohol káros hatásáról február első hetében egész-órás tanítást tartottunk. Az első szülői értekezleten Padányi-Frank Antal dr. igazgató: A gyakorlóiskola és a családi élet kapcsolatai címen tartott előadást. A második értekezleten a IV. és V. éves tanítónövendékek a gyakorló-iskolai tanulók jellemrajzait ismertették. A harmadik értekezletet a nemzeti gyermekhét keretében a hivatalból előírt műsor szerint rendeztük meg. Ugyanakkor a tanítónövendékek felsőbb évfolyamaiból összeállított előadó-gárda szórakoztató délutánt rendezett 350 szegénysorsú gyermek számára. Az »Anyák napja« a szülők és nagyszámú vendégek részvételével bensőséges és meleg hangulat-

ban zajlott le. A madarak és fák napját a IV. éves tanítónövendékek rendezték. Az évvégi »ballagás«-kor a gyakorló-iskolai tanulók egy-egy szál virággal fejezték ki hálájukat a búcsúzó tanító-bácsiknak. Az intézeti évzáró testnevelő ünnepély közös szabadgyakorlataiban és külön műsorszámaiban is szép sikert arattak.

Gyakorló-iskolánkat év közben több tanító- és tanítónőképző intézet, tanárjelöltek és vidéki kartársak tisztelték meg látogatásukkal.

Szegénysorsú tanítványainkat ebben az iskolai évben is tekintélyes anyagi támogatásban részesítettük. A jobbmódú szülők gyermekei egész éven át tízóraival látták el a felsőbb osztályok szegénysorsú tanulóit. Karácsonykor sok-sok élelmiszert, ruhanemőt, játékszert, íróeszközt és 246 P 60 f készpénzt ajándékoztak ezek tanszerségélyezésére. Budapest szfv. Iskolanővéri intézménye útján 2 pár cipőt, 9 pár cipőtalpalást, 5 pár fejelést és talpalást, 4 öltöny ruhát, 3 pár fehérneműt és 16 tanuló részére mintegy 4800 ebédet juttattunk szegénysorsú tanulóinknak.

A gyakorlóiskola tanulóinak névsora.

I. osztály: Bassó Imre, Benke Bálint Büki György, Danczkay Olga, Dóczy Ágnes, Dózsa Ferenc, Dudich Endre, ifj. Éri Béla, Éri György, Kis Ferenc, Kúnár György, Laurencz László, Márk Zsuzsánna, Nagy Katalin, Nádas Kálmán, Szita Emőke, Szeitz Gabriella, Szűcs Gabriella, Schweitzer Klára, Tamás Tibor.

II. osztály: Asztalos Károly, Babnigg Ilona, Bassó Zsuzsi, Bechtold Mátyás György, Berényi Miklós, Faragó Péter, Fülöp Marianna, Inotay Ferenc, Pálos Márta, Perjés Pál, Perlényi Attila, Pöhl András, Sajgó Mihály, Sigmond Tamás, Sztojka Erzsébet, Schmidt Béla, Tamás Anikó, Wernigg Kató, Zalán Klára.

III. osztály: Árbócz Eszter, Bárdy Margit, Bekk Erzsébet, Borsos Ida, Csabuda Kalniczky György, Dabóczy István, Decker Iván, Faragó Zsuzsi, Havas Aladár, Kéz Miklós, ifj. Khin Antal, Kishonti Magda, Judit, Kulcsár Ágnes, Máthé Zsuzsika, Mészáros Judit, Rohonczky Károly Róbert, Sándor Zsuzsánna, Széchy Edit.

IV. osztály: Bakos István, Cserményi Emőke, Gáty Géza, Góhér Zsuzsi, Havas Aladár, Kéz Miklós, ifj. Khein Antal, Kishonti Magda, Kontra Éva, Lázár Zsuzsi, Mayer Ferenc, Márk Béla, Nagy Károly, Németh Árpád, Perjés Katalin, Prágai Lajos, Sebe Béla, Sebők Judit, Selmeci Irma, Szabó László Gyula, Széchy Dénes, Vajda Miklós, Varga Miklós.

V. osztály: Császár Sándor, Fehérhegyi Károly, Fodor Péter, Hinterstein Sándor, Kobilik György, Kriván Dezső, Morgósch Ferenc, Nemes István, Nemeskéri János, Palotai Sándor, Schneider Viktor, Török Zoltán.

VI. osztály: Bakonyi József, Csatos Benjámin, Fülöp András, Hinterstein László, Márkus Mihály, Schindler Sándor.

VII. osztály: Baksa Aladár, Csatári Elemér, Császár Mihály, Huszárik Károly, Kornseé Lajos.

VIII. osztály: Babula Gyula, Kriván István, Riskó Gyula, Megadja József, Török Ferenc.

A gyakorló-iskolai tanulók számszerű adatai.

Osztály	Beiratkozott	Kimaradt	Vizsgát tett	Nem szerint		Előmenetel					Vallás				A szülők foglalkozása				
				fiú	leány	kitűnő	jeles	jó	elégséges	elégtelen	róm kat.	ref.	ág. h. ev.	unitárius	tisztviselő	katona	tanár, tanító	iparos, kereskd.	más
I.	20	—	20	13	7	18	2	—	—	—	17	3	—	—	12	4	2	1	1
II.	20	1	19	11	8	15	3	1	—	—	15	2	1	1	14	2	—	2	1
III.	18	1	17	4	13	14	2	1	—	—	10	4	3	—	11	5	1	—	—
IV.	23	—	23	16	7	7	4	2	—	—	19	1	2	—	15	2	3	2	1
V.	12	1	11	11	—	—	3	3	5	—	10	1	—	—	—	1	—	9	1
VI.	6	—	6	6	—	—	1	3	2	—	6	—	—	—	—	—	—	3	3
VII.	5	—	5	5	—	—	2	1	2	—	3	2	—	—	1	—	—	4	—
VIII.	7	3	4	4	—	1	3	—	—	—	2	2	—	—	1	—	—	1	2
Összesen	111	6	105	70	35	65	20	11	9	—	82	15	7	1	54	14	6	22	9

A könyvtárak és szertárak gyarapodása.

(1940. I. 1.—1941. I. 1.).

Házi- és irodai felszerelési tárgyak.

Pintér Jenő: Magy. nyelvvédő könyv, 1940.
Siemens-Suckert: 441/VGR. típusú rádiókészülék.
Corpus Juris, 1939. évfolyam.
Líc. Érettségi Vizsgálati utasítás, 1940.
Rendtartás a Polgári Iskola számára 1940.
v. Fraknóy József kir. főigazgató 11 × 15 cm. fényképe.
Hivatalos Közlöny, 1939.

Köztartásvezető kezelése alatt álló tárgyak és eszközök:

Tájkép, vízfestmény. 16 × 11 cm.

I. emeleti gyakorlóiskola:

Jászberényi Tanítóképző Tanártestülete: A népiskola gyakorlati irányú működése.
Dénes László: 1 drb. gyermek szövő.
Dr. Takács Gyula: A népiskola igazgatása.
Bognár Elek: A szónoklás és előadás művészete.

Magyar nyelvi könyvtár:

Jankovics Marcell: Egy század legendái.
Napkelet, 1939.
Magyar Nyelv, 1939.
Magyar Nyelvőr, 1939.
Magyarosan, 1939.
Farkas Gyula: A fiatal Magyarország kora.

Horváth János: Magyar versek.
Szalay Hedvig: A Magura alján.
Böngérfi János: A vén tölgy. Bp. 1940.
Dr. Erdődi József: A mai Finnország, 1940.
Payr Sándor: Széchenyi vallásos lelkülete.
Pintér Jenő: A históriásénekek műv. tört. vonatk.
Zempléni Á.: Költeményei (1884—92.)
Wolenszky B.: Csiky Gergely társad. drámai.
Váczy János: Berzsenyi Dániel életrajza.
Sziklay László: Kazinczy az irod. kérdéseiről.
Torday János: Kódexeink, Mária himnuszai.
Schvarcz Hajnalka: Abonyi Lajos.
Petz Gedeon: A magyar-hún monda.
Kéky Sándor: Baksay Sándor.
Kállay Miklós: A legújabb líra a világirodalomban.
Hodosin M. Margit: A román népköltészet Balázsfalva vidékén.
Gärtner Henrik: A polgári dráma tört.-ből.
Eötvös és Kemény 1905. Bodnár Zs.-től.
Bodnár Zs.: Szellemi haladásunk törvénye, 1892.
Kőszeghy Pál: Bercsényi házassága, 1899.
Szinnyei Ferenc: Bacsányi János, 1898.
Prikkel Mariam: A magyarság táncai.
Révész Béla: Ady Endre életéről, vers.
Bayer József: Szigethy József drámái.
Bayer József: A magy. drámairod. tört. I—II.
Boldog Margit legendája.
Révész Béla: Ady tragédiája.
Gyöngyösi István: Régi magyar költők Tára.
Kardos Lajos: Arany János — Bolond Istókja.
Prónay Lajos: Gyöngyösi István rózsakoszorúja.
Bajza József: A kuruc elb. költészet ismert.
Gaúsz Tibor: Ragyogó szemek.
Nagy Dániel: Május volt...
Szekfű Gyula: (szerk.) Mi a magyar? Bp. 1939.
Veres Péter: Mit ér az ember, ha magyar? Bp. é. n.
Erdélyi József: Árdeli szép hold. Bp. 1939.
József Attila: Összes versei és műfordításai. Bp. é. n.
Kosztolányi Dezső: Erős várunk a nyelv. Bp. é. n.
Kosztolányi Dezső: Lenni vagy nem lenni. Bp. é. n.
Kosztolányi Dezső: Összegyűjtött versei.
Ortutay Gyula: Kis magyar néprajz. Bp. 1940.
Győrffy István: A néphagyomány és a nemzeti művelődés. Bp. 1939.
Veres Péter: Az Alföld parasztsága. Bp.
Németh László: A minőség forradalma I—II. db.
Csűry Bálint: A népnyelvi búvárlat módszere, Bp. 1936.
Kovács László: A néprajzi gyűjtés módszere, Bp. 1939.

Pedagógiai könyvtár:

Osváth Ferenc: A nagykőrösi református tanítóképző-int. tört. I. r. 1839—1914. Kőrös, 1939.
Balassa Bruno szerk.: Mai magyarországunk életrajza. Székesfehérvár, 1939.

Tóth Béla Zoltán: A félelem jelenségeinek lélekt. és pedagógiája.
Dr. Schuller Rezső: A Székesfőváros gyermeküdültető tevékenysége.
Kornis és társa: Lélektani tanulmányok. III. köt.
Néptanítók Lapja, 1939.
Magyar Pedagógia, 1939.
Magyar Tanítóképző, 1939.
Nevelésügyi Szemle, 1939.
Magyar Lélek, 1939.
Pedagógiai Szeminárium, 1939.
Iskola és Egészség, 1939.
Társadalomtudomány, 1939.
Die Neue Deutsche Schule, 1939.
Oktatófilm, 1939.
Magyar Iparosnevelés, 1939.
Várkonyi Hildebrand: A gyermekkor lélektana.
Tantó József: »Viharsarok«, Napsütésben III. évkönyve. Békés m. Isk. kívüli Népm. Biz.-nak.
Bartók Miklós: A lelki jelenségek felosztásának reviziója.
Dr. Kemenes Illés: Uj honvédelem. Uj feladatok. Uj kötelességek.
Hamvas József: Budapest székesfőváros iskolaügye 1920-tól 1938-ig.
Dr. Takács Gyula: A népiskola igazgatása.
Jászberényi Tanítóképző Tanártestülete: A népiskola gyakorlati irányú működése.
Ambrus Béla: Önnevelés. Székesfehérvár, 1939.
Ambrus Béla: A nevelő önnevelése. Székesfehérvár, 1940.
Lajos Árpád: A magyar nép játékai.
Lélektani Tanulmányok. II. köt. Bp. 1940.

Történelmi könyvtár:

Dr. Urmanay Antal: Magyarország áttekinthető története.
Magyar Szemle, 1939.
Kisebbség védelme, 1939.
Századok, 1939.
Walzel Kelemen: Kormányzónk.
Magyar Művelődéstörténet. I—II. kötet.
Szekfű Gyula: Bethlen Gábor.
Weis István: A mai magyar társadalom.
Hóman Bálint: A magyar történetírás új útjai.
Julier Ferenc: A világháború magyar szemmel.
Vajda Emil: Kossúth élete.
Kossúth Lajos: Irataim az emigrációból. I/III.
Gracza György: A magyar szabadságharc története.
Szilágyi János: Aqincum.
Kovrig Ilona: Pannónia.
Domanovszky György: A szkítáktól a magyarokig.
Kőszeghy Elemér: Kassa műemlékei.
Truskovszky Dezső: Pozsonyi séták.
Magyar Történelmi Társulat: Erdély.
Mefosz: Honvédségünk — Büszkeségünk.
Magyar Történelmi Társulat: Magyar Művelődéstörténet. 3. köt.

Földrajzi könyvtár:

Magyar statisztikai zsebkönyv, VIII. évf. 1939.
Detre László: Üzenetek a világűrből. Bp. 1939.
Dr. Wildner Ödön: Buda és Pest közigazgatásának története.
Ruisz Rezső: Körzeti járműszámlálások Budapesten.
Földrajzi Közlemények, 1939.
A földgömb, 1939.
Magyar Gazdák Szemléje, 1939.
Dr. Szál Tivadar: Nagy Budapest népmozgalma.
Magyar statisztikai zsebkönyv, VIII. évf. 1939.
Dr. Schuler Dezső: Hatósági és társadalmi embervédelem Budapesten.
Dr. v. Nagy Iván: Nyugatmagyarország Ausztriában.
Dr. v. Nagy Iván: Finnország—Észtország.
Dr. v. Nagy Iván: Az amerikai magyarság.
Dr. Zentai Dezső: Beszélő számok, VIII. köt.
Magyar Városok statisztikai évkönyve.
Az 1930. évi népszámlálás eredménye Budapesten.
Máthé Tamás: Suomi — Finnország. II. kiadás.

Természetrajzi szertár:

Természettudományi közlemények, 1939.

Fizikai szertár:

Fizikai és Kémiai didaktikai lapok, 1939.

Kémiai szertár:

Groh: II. Szervetlen kémia. — I. Általános kémia. — Bpest, 1939.
Dr. Groh Gyula: Organikus kémia. — Bpest, 1923.
Scheiz—Plank: A minőségi chemiai analizis módszerei. Budapest, 1926.
Cserneky Árpád: Vegyi háború

Gazdasági szertár:

Magyar Gazdák Szemléje, 1939.

Rajz szertár:

Genthon István: Az új magyar festőművészet története.

Zene szertár:

Volly: Népi játék.
Paulini Béla: Gyöngyös bokréta.
Hubay: Helyre Kati, Magyar költemény.
Domokos Pál Péter: Elemiiskolai énekeskönyv.

Kézimunka szertár:

Fogassy Ödön: Kézimunka mintalapok.
Fogassy Ödön: Huzalmunkák gyűjteménye.

Testnevelési szertár:

Testnevelés, 1939.
Vezérfonal a fiú és leánygimnáziumok testnevelésének tanításához.

J) Ifjúsági Egyesületek.

A »br. Eötvös József« önképzőkör.

Az intézet »Báró Eötvös József«-önképzőköre az 1940—41. tanévben önképzőköri gyűléseit Erdély visszacsatolásának szellemében tartotta meg. Az önképzőkör felső tagozatában 13 (1 alakuló, 3 alkalmi és 9 rendes) gyűlés volt. Elhangzott 31 műsorszám: 4 alkalmi beszéd, 8 szabadelőadás, 2 felolvasás, 11 szavalat és 6 zeneszám.

A szabadelőadások tételei a következők voltak: 1. Az ifjú Mátyás király. 2. Münchenről. 3. Mit adott Erdély a magyar irodalomnak? 4. Kárpátalja. 5. A magyar föld. 6. A magyar paraszt. 7. Mai magyar irodalom. 8. Beethoven.

Az első két hónapban a katonai szolgálaton lévő Mesterházy Jenő c. igazgató tanárelnököt Árpássy Gyula tanár helyettesítette.

Az önképzőköri élet fokozására a kör az elmúlt iskolai évben, a kör mindkét tagozata részére pályázatot hirdetett. Pályázni értekezéssel lehetett, színdarabbal, elbeszéléssel, verssel, zeneművel, festménnyel, kézimunkával és fényképpel. A pályázatra 42 mű érkezett be. (2 színdarab, 7 vers, 4 elbeszélés, 3 értekezés, 1 zenemű, 12 rajz és festmény, 5 kézimunka és 8 fénykép.) A bírálóbizottság május 1-én a következő döntést hozta:

I. díj: 20 pengő. »Álom« c. mesejátékával nyerte Gyarmati I. IV. é. n.

II. díj: 10 pengő. »Férfiak édesanyja« c. tanulmányával nyerte Szentirmai L. IV. é. n.

III. díj: 10 pengő. »A népszokásokról« írt naplójával nyerte Honfi Aladár IV. é. n.

A további IV., V., VI. és VII. díjakat — Ferenczi István tanár könyveit Csitáry Ferenc V. é. n. elbeszélésével, Gábriel Ferenc IV. é. n. festményével, Lőrinczy László III. é. n. versével és Bauer Rezső IV. é. n. kézimunkáival nyerte.

Az alsótagozat növendékeinek 1940/41. évi munkásságát az alábbi összesítő kimutatás szemlélteti.

Az év folyamán 1 alakuló, 7 rendes és 3 díszgyűlés volt. A 7 rendes gyűlésen elhangzott 26 műsorszám. (Ebből: felolvasás 6, előadás 2, ismertetés 3, szavalat 7, ének és zeneszám 7 és rajz 1.)

Az előadások és felolvasások címe: Törpék. Petőfi lelkisége. A vén körtefa. A szépség nyomában. A tavasz. A repülőgépről. Bál.

A 26 műsorszám közül 24-et bíráltunk hivatalosan. (Ebből: 9 dicséret, 6 elismerés, 7 elfogadás, 2 el nem fogadott.)

Az előadások, felolvasások mindenkor alkalmat adtak a szakszerű és megfelelő formájú hozzászólásokra és a tárgyilagos értékelés gyakorlására.

A felső tagozat tanárelnöke: Mesterházy Jenő.
Az alsó tagozat tanárelnöke: Dr. Wagner Ferenc.

Segítőegyesületünk szeptember hó 9-én tartotta alakuló gyűlését, melyen az ifjúság az egyesület tisztikarát és választmányi tagjait választotta meg. Ifjúsági elnök Koren István V. éves. Titkár Kapitány Ottó V. éves. Pénztáros Jarábek László V. éves. Jegyző Fülöp György IV. éves. A választmány tagjai: Kosaras Tibor, Pozsár Béla és Horváth József V. éves, Avasi Béla, Honfi Aladár és Fáró József IV. éves, Császár Ottó, Somogyvári Sebestyén és Rupnik Károly III. éves, Sófalvi István, Szőke Andor és Falk László II. éves, Stéfely Mihály, Hittig Ágoston és Kaldenecker Mihály I. éves tanulók.

Az alakuló- és zárógyűléseken kívül 6 gyűlést tartottunk. A folyó iskolai évben 268 P 94 fill. állt a Segítőegyesület rendelkezésére. Ezzel az összeggel 19 tanulón segítettünk. Vezető-tanár Kántor Antal.

A 334. sz. »Apáczai« cserkészcsapat 1940/41. évi beszámolója.

A cserkészcsapat az 1940/41. tanév elején a 14. munkaévét kezdte meg. A mult tanév végén tanítói oklevelet nyert és ennélfogva a csapat kötelékéből kilépett és a tanév elején felvételre jelentkezett tagok számbavétele után megalakult csapat létszáma a cserkészmunka újra való felvételekor 5 tiszt, 50 cserkész és 20 kiscserkész volt, amely szám az iskolai év folyamán lényegesen nem változott. A csapat tagjai, kiknek kiképzését és működését Frigyes Béla tanár, cserkészcsapattiszt, mint parancsnok és Árpássy Gyula tanár, cserkészcsapattiszt, mint helyettes parancsnok irányította, két 3—3 őrsből álló cserkész- és egy kiscserkész-rajba osztva végeztek cserkészmunkát.

Az első összejövetelét a csapat szeptember hó 14-én tartotta. Ezen időponttól kezdve, amennyiben azt az intézet tanulmányi rendje megengedte, hetenként őrsi és kéthetenként csapatösszejöveteleket tartott a csapat. A kiscserkészek hetenként egyszer, szombat délután jöttek össze. Utóbbiak közvetlen vezetői Turcsányi Emil V. é. tanítónövendék, Bochdanovich Ákos és Budai Gábor III. o. líceumi tanulók voltak, kik parancsnoki irányítás mellett dícséretes buzgalommal látták el a reájuk bízott vezetői teendőket.

A belső munkára alkalmat nyujtó összejövetelek keretében az eszményi cserkészlelkület kialakítása mellett, a csapat fiatalabb tagjainál a cserkészpróbapontokban lefektetett cserkészügyességek elsajátítása, az idősebbeknél a későbbi vezetői munkára alkalmas cserkésztanítóképzés volt a főcél. Ez utóbbi elérése érdekében a csapat tagjai idejükhöz mérten, egyrészt többízben résztvettek a kiscserkészraj összejövetelein, másrészt éltek mindazon kiképzési alkalmakkal (tisztjelölti és rajtiszti tábor, segédtiszti tanfolyam, őrsvezetői szeminárium, kiscserkészvezetői, körzeti, kerületi és szövetségi tiszti összejövetelek és megbeszélések), melyeket a cserkészet magasabb szervei nyujtottak. Az év folyamán a csapat 3 cserkésze tisztjelölti, 1 cserkésze rajtiszti táboron, 13 cserkésze pedig segédtiszti tanfolyamon vett részt.

A belső munkán kívül ezévben is számos alkalommal szép sikerrel szerepelt a csapat a nyilvánosság előtt és többízben végzett a közösség érdekében a felsőbbség részéről is minden alkalommal elismert módon jó munkát. Az elmult évnek ilyen természetű, kiemelkedőbb mozzanatai: az ereklyés országzászlónál teljesített díszőrségi szolgálat szeptember hó 22-én; a kerületi őszi cserkészjátékon való részvétel

szeptember hó 29-én; az »Erdélyért« mozgalom javára rendezett gyűjtés alkalmával végzett eredményes munka október hó 15. és 16. napjain; a budapesti cserkészkerületnek 20 éves fennállása alkalmából a Magyar Művelődés Házában rendezett díszelőadáson és díszközgyűlésen március hó 2-án, illetőleg március hó 23-án való sikeres szereplés; a 10 napos és a legkülönbözőbb beosztásokban végzett légoltalmi szolgálat az 1941. évi április hó 6—16-i légoltalmi készültség alkalmával; a kiscserkészek részvétele a május hó 18-i kerületi kiscserkésznapon és a május hó 25-i, az ereklyés országzászlónál lezajlott kiscserkészünnepélyen.

Végül sajnálattal kell megemlíteni azt a tényt, hogy úgy, amint az elmult esztendőben, ez évben sem gondolhat a csapat nyári táborozásra. A csapat vezetőinek és cserkészei legnagyobb részének nyári elfoglaltsága és nem utolsó sorban a nehéz gazdasági viszonyok, a cserkész vasúti utazási kedvezmény felfüggesztése, a felszerelési (főleg ruha- és cipőhiány) és élelmezési nehézségek leküzdhetetlen akadályokat emelnek egy komolyabb és cserkész szempontból is értékes álló vagy mozgó táborozás megrendezése elé.

Ifjúsági Vöröskereszt csoport.

Vezetője Kunsági Elemér V. éves növ. Helyettese: Pásztor Béla IV. éves. A csoport szeptember hó folyamán alakult meg. Tagjainak száma 11, öt fiú és hat leány. Az iskolai év folyamán 14 rendes ülést tartottunk. Ezeken énekeket, játékokat tanultunk. A mindennapi életben szükséges elsősegély-nyújtás alapelemeit beszéltük meg. A gyermekek teljes számmal szerepeltek a tanítóképző-intézet műsoros estéinek műsorában. Szociális téren is szép tevékenységet fejtettek ki. Szegénysorsú társaikat naponként tízóraival, karácsonykor pedig bensőséges ünnepély keretében karácsonyfával és ajándékokkal látták el.

Sajnos, a téli szénhiány akadályozta munkánkat. Azonban így is szép és dícséretre méltó munkát végeztek a gyermekek.

Ifjúsági Olvasókör.

A nyugalomba vonult *Jaloveczky Péter* c. igazgató fáradozásainak egyik legszebb gyümölcse. Ebben az évben is az igazgató megbízásából *Dr. Wagner Ferenc* látta el a tanárelnöki tisztet. Ifjúsági vezető Csitáry Ferenc V. é. növ.

Állandóan járattuk az *Új Nemzedék* című napilapot, a *Néptanítók Lapja, Nemzetnevelés, Nemzeti Újság, Katonaújság, Magyar Ifj. Vöröskereszt, Magyar Paedagógia, Magyar Kultúra, Szentföld, Magyar Szárnyak, Nemzetnevelés, Kisdednevelés, Magyarosan, Búvár, Természettudományi Közlöny, Vasárnapi Könyv* című időszaki lapokat és a kéthetenként megjelenő *Nemzeti Könyvtár* füzeteit.

Alkalmilag vásároltuk a következőket: *Függetlenség, Esti Újság, Magyarország, Nemzeti Sport, Képes Sport, Képes Vasárnap.*

A Diákkaptár Szabó Béla tanárelnök vezetésével tevékeny működést fejtett ki. A tagok szorgalmasan résztvettek a vas-, fém- és hulladékanyagok gyűjtésében. A tagok egy évi megtakarított pénze 1.747.— pengő volt.

Br. Wesselényi Miklós Sportkör.

A Sportkör igazolási száma: 300., a működő tagok száma: 34. Tanárelnöke: Garamvölgyi Ervin okleveles testnevelési tanár. Működő szakosztályai: atlétika, torna, télisport, játék, tenisz, úszás, kirándulás.

A testnevelési csarnok 10 × 20 × 8 m-es méretű, az udvar játékra és atlétikára részben alkalmas. Saját teniszpályánk van.

Úszni megtanult ez évben 22, nem tud még úszni 24, (ebből 12 I. osztályos növendék).

A Sportkör évi működésében nehézséget okozott a tanárelnök erdélyi és délvidéki katonai szolgálata. A megválasztott tisztikar igen gyengén látta el a tisztét, az egyes versenyek és intézeti-bajnokságok rendezését. Reimann József (torna), Szabó István (kézilabda), Szentirmai László (úszás), Pleschner Ede (atlétika) és Pásztor Béla (tenisz) IV. éves növendékek végezték nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel.

A Sportkör működése ez évben elég élénk volt, bár az az órabeosztás, mely szerint a sportköri és cserkész munka ugyanazon két órában történt, azt a nehézséget eredményezte, hogy ép az érdeklődő ifjúság a két lehetőség közül kénytelen volt az egyikről lemondani.

Sportkörünk működését növendékeink különleges helyzete eleve meghatározza. Azzal, hogy növendékeink délután is rendes órákon vesznek részt, a nyilvános versenyzés csaknem lehetetlenné válik. A versenyzőkedv ébrentartására tehát több osztályok-közötti versengést tartottunk. A »Magyar Országos Torna Szövetség« jelvényszerző versenyén kétszer is elindultunk s azon növendékeink vas, bronz és ezüst jelvényeket nyertek.

Az intézeti bajnokságaink sorát a nagy érdeklődéssel várt kézilabda bajnoksággal nyitottuk meg. Szép küzdelmek után nagy meglepetésként a III. o. csapata a IV. o. csapatát legyőzte, s így ő szerezte meg a győzelmet. Harmadik helyen a szépen játszó II. évesek csapata végzett.

A május 21-én rendezett tornász-bajnokság a szépen mozgó Reimann III. éves növendéknek hozott sok sikert.

Részletes eredmények: Korláton: az I. helyet Reimann József III. o. a szépen mozgó Kovács Gyulával III. o. volt kénytelen megosztani; a III. helyen Ács Imre II. o. végzett.

Lólengésben: győztes Reimann, míg a II. helyre Ács Imre II. o., a III. helyre Gerenday Henrik III. o. került.

Műszabadgyakorlatban: I. Reimann József III. o., míg a II—III. helyen Sós István és Lórencz II. évesek végeztek.

Nagy harcokat és egyes számokban szép eredményeket hozott a két helyen — intézetünkben és a Testnevelési Főiskola atlétikai pályáján rendezett atléta-bajnokság.

Eredmények: 100 m-es síkfutás: I. Czettl József IV. o., II. Burján Béla IV. o., III. Ferenczi István III. o. — 200 m-s síkfutás: I. Tóth János IV. o., II. Temesvári József III. o., III. Somogyvári

Sebestyén III. o. 800 m-es síkfutás: I. Herner Gábor III. o., II. Tóth János IV. o., III. Wendler Flórián IV. o. — Gerelyvetés: I. Werling Ede IV. o., II. Czettl József IV. o., III. Chemez Árpád III. o. — Diszkoszvetés: I. Burján Béla IV. o., II. Czettl József IV. o., III. Chemez Árpád III. o. — Magasugrás: Szőke Andor III. o. növendék igen szép teljesítménnyel — 155 cm. — nyerte a versenyt. — Távolugrás: Burján Béla IV. o. növendék lett az első. — Súlydobásban szép verseny után Czettl József IV. o. győzött. — Váltóverseny 4 × 100 m.: I. a IV. o. csapata, II. a III. o. csapata. — A tenisz-bajnokság győztese a tehetséges Pásztor Béla IV. o., a II. helyet Gyarmaty Mihály II. o. szerezte meg.

Az úszó-bajnokság eredményei: Mellúszás: I. Bornemissza György III. o., II. Gyarmaty Mihály II. o., III. Reimann József III. o. — Hátúszás: I. Bornemissza György III. o., II. Herner Gábor III., III. Budai Gábor III. o. — Gyorsúszás: I. Gyarmaty Mihály II. o., II. Bornemissza György III. o., III. Reimann József III. o.

Az intézeti bajnokságok díjait az évzáró testnevelési ünnepélyén osztottuk ki.

A rendkívüli tárgyak tanítása.

Német kisebbségi nyelvi tanfolyam.

A tanfolyamon az I. osztályban 13, a II-ban 11, a III-ban 10, a IV-ben 3 tanuló vett részt. Név szerint: I. oszt.: Hidvégi Ferenc, Horváth Győző, Kaldenecker Mihály, Kengyel László, Kovács Jenő, Kovács Zoltán, Luczó Mihály, Majsai Ödön, Mártoni Rezső, Papp István, Pathy Nagy Lajos, Stéfely Mihály és Szőke László. — II. oszt.: Falk László, Horváth Miklós, Magócsi Károly, Németh Ferenc, Röder Pál, Schuch József, Skvarek Oszkár, Soós László, Szelezki Péter, Tekes Sándor és Török Károly. — III. oszt.: Bochdanovits Ákos, Budai Gábor, Bulyáki Lajos, Császár Ottó, Henz Imre, László Antal, Lőrinczy László, Reimann József, Sebrek József, Temesváry József. — IV. oszt.: Gyarmati Imre, Wendler Flórián, Werling Ede.

A tanulók hetenként 2 órán a rendes német nyelvi órákon vettek részt. Ezeken az órákon ugyanazt az anyagot tanulták, ugyanazokat az iskolai dolgozatokat írták, mint az osztály többi tanulója, de magasabb színvonalon.

Ezenkívül hetenként 2 órán a németnyelvű kisebbségi népiskolák anyagával foglalkoztunk. Olvasókönyvül a rendes tankönyvet és a kisebbségi népiskolák II., ill. III—IV. osztálya számára írt olvasókönyvet használtuk. Beszédgyakorlataink részint az olvasmányokhoz, részint a népiskola beszéd- és értelemgyakorlati anyagához kapcsolódtak.

A tanfolyam vezetője: az I., III. oszt.-ban Dr. Prochaska Ferenc, a II., IV. oszt.-ban Dr. Kelemen József volt.

Kisebbségi szlovák nyelvi órák.

A Főigazgatóságtól 2767/1938—39. sz. a. érkezett szervező rendeletnek a végrehajtása következtében az idevonatkozó számszerű adatok az Évkönyv más helyére kerültek. Szaktanár: Dr. Wagner Ferenc.

Egyházi ének és zene.

IV. o. róm. kat.: Avasi Béla, Bauer Rezső, Czettl József, Fáró József, Honfi Aladár, Pleschner Ede, Szabó István, Szalay Mihály, Szentirmai László, Tóth Ferenc, Tóth János, Wendler Flórián.

V. o. róm. kat.: Benczédi Gyula, Csitáry Ferenc, Koren István, Kapitány Ottó, Kosaras Tibor, Lueff Imre, Rácz László.

IV. o. protestáns: Kibédi László, Pohánka Pál, Wimmer József.

V. o. protestáns: Pozsár Béla, Reviczki Béla, Turcsányi Emil.

Róm. kat.		Protestáns	
IV. o.	12	IV. o.	3
V. o.	7	V. o.	3
Összesen:	19	Összesen:	6

Összesen 25-en tanultak egyházi éneket és zenét. Osztályzatuk mindegyikből jeles.

A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata.

I. osztály. (Líceum) Osztályfőnök: **Prochaska Ferenc dr.**

Sorszám	A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak: Hit- és erkölcst	Magy. ny. és ir.	Történelem	Földrajz	Német nyelv	Szlovák nyelv	Term. ism.	Mennyis. ism	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Ált. tanulm. eredm.	Tendij
	Babucsik Pál r. k.	1	1	1	2	2	2	2	-	2	2	2	2	1	2	3	2	2. f.
	Banyieki József r. k.	3	2	3	4	3	2	-	1	2	3	3	2	2	3	3	4	t. f.
	Bor Aladár r. k. (i)	1	2	2	4	3	4	4	-	3	3	3	3	3	2	2	4	t. f.
	Braunitzer Rezső r. k.	1	2	2	3	2	1	3	-	3	3	2	2	2	3	3	3	t. f.
5	Csortos Mihály r. k. (i)	1	1	2	3	2	2	2	-	2	2	2	1	1	2	1	2	3. f.
	Darázsi János ref. (i)	1	2	2	4	2	3	3	-	3	3	2	2	2	1	3	4	t. f.
	Ebergényi Nándor r. k.	1	1	3	3	2	1	-	3	2	2	3	2	2	2	1	3	1. f.
	Fényi Attila ág. h. ev. (i)	2	3	2	3	2	2	3	-	2	3	3	2	3	3	3	3	1. f.
	Gerley Miklós r. k. (i)	2	3	2	3	4	3	4	-	4	3	4	3	2	2	2	4	t. f.
10	Gyulai Benjamin ref.	1	1	1	2	3	2	2	-	1	2	1	1	2	3	3	3	1. f.
	Hittig Ágoston r. k. (i)	2	2	2	3	2	2	3	-	3	3	2	2	2	1	2	3	t. f.
	Hidvégi Ferenc r. k.	1	1	1	2	1	2	1	-	1	2	1	1	1	1	2	2	3. f.
	Horváth Győző r. k.	2	3	3	4	3	3	3	-	4	3	3	2	2	1	2	4	t. f.
	Kaldenecker Mihály r. k. (i)	1	2	2	3	2	2	2	-	2	3	2	2	2	3	2	3	t. f.
15	Kele László ref. (i)	1	2	2	4	3	3	3	-	2	3	2	2	3	3	2	4	t. f.
	Kengyel László r. k. (i)	1	1	2	2	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	1	2	3 f.
	Koncsik Imre r. k.	2	2	3	3	3	3	3	-	3	3	2	3	3	3	1	3	t. f.
	Kovács Jenő r. k. (i)	1	1	2	2	2	2	1	-	1	1	2	2	2	1	1	2	3. f.
	Kovács Zoltán r. k. (i)	2	2	3	2	1	2	2	-	3	3	3	3	2	3	3	3	t. f.
20	Kőrösmezei János r. k.	2	2	3	2	2	2	2	-	2	3	3	3	2	2	2	3	1. f.
	Kraupa Jenő r. k.	1	2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	fm	2	1. f.
	Kreil József r. k. (i)	1	1	2	3	1	2	2	-	2	1	2	2	2	1	2	2	1. f.
	Luczó Mihály evang. (i)	1	2	2	3	3	2	2	-	2	3	1	1	2	2	2	3	t. f.
	Magyar Mihály r. k.	1	1	2	3	2	2	2	-	1	2	1	1	1	1	1	2	1. f.
25	Majsai Ödön r. k.	2	3	3	4	4	4	3	-	4	4	3	4	2	2	3	4	t. f.
	Mártoni Rezső r. k.	2	2	3	3	3	3	2	-	3	3	3	3	2	1	2	3	t. f.
	Mészáros Imre r. k.	1	3	3	4	3	3	3	-	4	2	3	3	2	4	3	4	t. f.
	Nagy Mihály ref.	1	2	2	3	3	3	-	3	3	3	2	3	2	2	1	3	t. f.
	Papp István ref.	1	1	2	2	2	1	1	-	1	1	1	2	2	3	2	2	1. f.
30	Pathy-Nagy Lajos r. k.	3	3	2	4	3	2	2	-	3	3	2	3	2	3	1	4	t. f.
	Pálmai Antal r. k.	1	3	3	4	3	3	-	3	2	3	2	3	3	3	fm	4	t. f.
	Simén Zoltán r. k.	2	3	2	3	3	3	-	2	3	3	3	3	3	3	2	3	t. f.
	Stéfely Mihály r. k. (i)	2	2	2	1	1	1	1	-	1	1	2	2	2	2	2	2	1. f.
	Szomráky Sándor ref.	2	3	2	3	3	2	3	-	3	3	3	4	3	4	fm	4	t. f.
35	Szőke László r. k.	1	2	2	2	1	1	1	-	1	1	2	2	1	1	2	2	3. f.
	Tövisháti Árpád ref.	1	2	2	3	2	2	3	-	3	3	3	3	2	1	3	3	t. f.
	Vépi György r. k. (i)	1	2	2	3	3	2	2	-	2	2	2	3	2	2	1	3	1. f.
	Vida Árpád ref. (i)	2	2	2	3	3	3	2	-	3	2	1	1	1	1	1	3	t. f.
	Zavagyák Béla g. kat.	2	4	1	4	3	4	4	-	4	3	3	3	3	4	2	4	t. f.
40	Zimányi László r. k. (i)	1	2	2	4	3	3	3	-	3	3	3	3	3	4	3	4	t. f.

Kimaradtak: Czirják Antal, Dezső Róbert, Gyarmaty Géza, Horváth Gyula, Kovács József, Rácz Gyula, Szily Árpád, Szűcs József, Tallós Ernő, Vukulya József, Vitályos Miklós.

II. osztály. (Liceum) Osztályfőnök: **Tanai Antal.**

Sorszám	A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Rend'szeretet	Tantárgyak: Hittan	Magy. ny. és ir.	Történelem	Földrajz	Német nyelv	Szlovák nyelv	Term. ism.	Mennyis. ism.	Nevelési ism.	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Ált. tanulm. eredm.	Tandíj
	Ács Imre r. k. (i) --- --- ---	1	2	3	2	3	3	3	-	3	3	2	3	2	1	2	1	3	1. f.
	Balázs Tibor r. k. --- --- ---	2	3	3	3	3	3	-	3	3	4	3	3	3	3	3	1	4	t. f.
	Bernát Tivadar r. k. --- ---	2	3	3	4	3	3	-	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	t. f.
	Cságola Jenő r. k. --- ---	2	3	2	4	4	3	4	-	3	4	3	4	4	3	4	3	4	t. f.
5	Dani Lukács ref. --- --- ---	1	1	2	2	2	3	-	3	3	4	2	2	2	2	2	3	4	t. f.
	Falk László r. k. (i) --- ---	1	1	2	2	1	2	2	-	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1. f.
	Gizur György r. k. --- ---	1	2	3	3	3	3	3	-	1	3	2	1	1	2	2	3	3	1. f.
	Gyarmaty Mihály r. k. --- ---	3	3	3	4	3	3	-	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	t. f.
	Hegyi Mátyás r. k. --- ---	2	2	2	2	2	1	2	-	1	1	1	2	3	2	1	2	2	3. f.
10	Horváth Miklós r. k. --- ---	1	2	2	3	3	2	3	-	2	2	2	1	2	1	1	2	3	t. f.
	Kunfalvi László r. k. --- ---	2	3	3	3	3	3	1	-	3	4	3	4	3	2	3	2	4	t. f.
	Lorencz József r. k. --- ---	2	2	2	3	3	3	3	-	3	4	3	3	3	1	1	1	4	t. f.
	Magócsi Károly ref. (i) --- ---	1	1	1	2	2	2	2	-	3	2	1	2	1	1	1	2	2	1. f.
	Milesovits Milenko g. kel. ---	1	3	1	4	3	3	-	2	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1. f.
15	Németh Ferenc r. k. (i) ---	1	1	1	2	1	2	1	-	2	2	2	2	3	1	1	2	2	3. f.
	Németh Rudolf r. k. --- ---	2	2	3	2	2	3	-	3	3	4	2	1	2	2	2	2	4	t. f.
	Palotai György r. k. --- ---	2	3	3	4	4	3	-	3	3	2	2	3	3	1	1	1	4	t. f.
	Paulini István evang. --- ---	2	2	1	3	3	2	3	-	4	3	3	1	2	3	3	1	4	1. f.
	Pável Nándor r. k. --- ---	1	2	2	4	3	2	-	3	2	2	2	2	2	1	3	3	4	1. f.
20	Pölöskei János r. k. --- ---	1	2	3	3	2	3	-	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	t. f.
	Röder Pál evang. --- --- ---	1	2	1	1	2	2	1	-	1	3	1	1	1	1	2	2	2	1. f.
	Schuch József r. k. --- ---	1	2	3	3	2	2	3	-	3	3	3	2	3	3	4	1	4	t. f.
	Skvarek Oszkár r. k. --- ---	1	2	2	2	2	2	2	-	2	1	1	3	2	2	2	2	2	1. f.
	Sófalvi István r. k. --- ---	1	1	2	3	3	2	-	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3	t. f.
25	Soós László r. k. --- --- ---	1	2	1	3	3	2	2	-	1	3	2	3	2	2	3	1	3	1. f.
	Stupeczki Emil r. k. (i) ---	2	2	3	3	2	3	-	3	3	3	2	3	2	2	2	2	3	t. f.
	Szabó Gyula r. k. --- --- ---	1	2	1	2	2	2	2	-	1	3	1	2	3	3	3	3	3	1. f.
	Szeleczki Péter r. k. (i) --- ---	1	2	2	1	2	2	2	-	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3. f.
	Szőke Andor r. k. --- ---	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	d. m.
30	Tekes Sándor r. k. --- --- ---	2	2	3	3	2	2	2	-	3	2	3	3	2	2	2	2	3	t. f.
	Tolnai József r. k. --- --- ---	1	3	3	4	3	3	-	3	3	4	4	4	4	3	3	2	4	t. f.
	Török Károly ref. --- --- ---	1	1	1	1	2	2	1	-	1	2	1	2	1	1	2	1	2	3. f.
	Vass Jenő r. k. (i) --- --- ---	1	2	3	2	2	2	-	3	1	3	1	3	3	2	2	1	3	1. f.
	Vozik András r. k. --- --- ---	2	2	3	4	2	2	-	3	4	3	3	3	3	3	2	2	4	t. f.

Kimaradtak: Bálint Károly, Farkas József, Koncz Árpád, Kovács István, Szinák István, Tihanyi Frigyes, Várnagy Miklós.

III. osztály. (Líceum) Osztályfőnök: **Dr. Csada Imre.**

Sorszám	A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak: Hit- és erkölcst.	Magy. ny. és ir.	Történelem	Német nyelv	Szlovák nyelv	Természet ism.	Mennyis. ism.	Nevelési ism.	Gazdasági ism.	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Ált. tanulm. eredm.	Tandíj
	Belos Péter gör. kel. szerb	1	2	1	3	3	-	2	2	2	2	3	1	2	3	3	1	3	1. f.
	Bochdánovich Ákos r. k. (i)	1	2	1	1	1	2	-	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1. f.
	Bornemisza György r. k.	1	1	1	1	2	1	-	1	2	1	1	1	2	2	2	1	2	1. f.
	Budai Gábor ref. (i)	1	1	1	2	2	2	-	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2	t. f.
5	*Bulyáki Lajos* ref. (i)	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	3. f.
	Chemez Árpád r. k. (i)	1	2	1	2	2	-	1	3	2	2	3	1	1	2	2	1	3	d.m.
	Csajághy Béla r. k.	1	2	1	3	3	2	-	1	2	2	2	1	1	3	3	2	3	1. f.
	Császár Ottó r. k.	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	1. f.
	Ferenczi István r. k.	1	2	2	3	3	2	-	3	3	2	3	2	2	2	2	1	3	1. f.
10	Gerenday Henrik r. k. (i)	1	2	2	2	3	2	-	2	3	2	2	2	3	3	3	2	3	1. f.
	Hencz Imre r. k. (i)	1	2	1	1	2	2	-	1	1	1	1	2	2	3	1	1	2	1. f.
	Herner Gábor r. k.	2	2	2	3	3	3	-	2	3	2	3	2	3	3	4	1	4	t. f.
	Kovács László r. k. (i)	1	2	1	3	2	2	-	1	2	2	2	2	2	3	3	2	3	1. f.
	Kovats Gyula r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	3. f.
15	Körösi László r. k. (i)	1	2	1	2	2	-	2	1	2	1	2	1	2	2	3	1	2	1. f.
	László Antal r. k. (i)	1	2	1	2	2	2	-	1	1	1	1	2	3	1	2	1	2	1. f.
	Lőrinczy László r. k.	1	2	2	1	2	1	-	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3. f.
	Medgyessy Sándor r. k. (i)	1	2	2	2	2	-	2	2	2	2	1	1	1	2	2	1	2	3. f.
	Molnár László evang.	1	2	2	3	3	2	-	2	2	2	3	1	1	2	1	2	3	1. f.
20	Németh Zoltán ref. (i)	1	2	1	3	3	3	-	2	2	2	1	2	3	3	1	1	3	1. f.
	Pólya József r. k.	1	2	1	3	3	-	3	2	2	2	3	2	3	3	3	1	3	1. f.
	Reimann József r. k.	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	3. f.
	Rupnik Károly r. k.	1	2	2	2	2	2	-	3	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2. f.
	Sebrek József r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	3. f.
25	Somogyvári Sebestyén evang.	1	2	1	2	2	-	2	1	2	2	2	2	3	2	2	1	2	1. f.
	Szabó László r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	d.m.
	Szőke János r. k.	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	d.m.
	Temesváry József r. k.	1	2	2	2	3	2	-	2	3	2	3	2	3	2	2	2	3	t. f.

Kimaradt: Tóth István.

IV. osztály. Osztályfőnök: **Kelemen József dr.**

Sorszám	A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Szorgalom	Tantárgyak: Hit- és erkölcst	Nev. és tanítást	Nev. és tan. gy	Magy. ny. és ir.	Német nyelv	Szlovák nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Term.-r., kémia	Fizika	Gazd. ism.	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Írásbeli külalak	Intern. kedv. P.-ben
	Avasi Béla r. k.	1	2	2	2	2	1	1	-	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	—
	Bauer Rezső r. k.	1	2	1	4	3	2	3	-	3	2	2	2	1	2	3	1	1	1	2	—
	Burján Béla r. k.	1	2	2	2	2	1	-	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	1	1	—
	Czettl József r. k. (i)	1	1	1	1	2	1	1	-	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	400
5	*Guczor Gergely* r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	300
	Fáró József r. k. (i)	1	2	2	1	3	2	-	2	2	2	3	1	2	1	3	2	2	1	2	500
	Fülöp György r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	300
	Gabriel Ferenc r. k.	1	2	1	3	2	3	2	-	3	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	—
	Gyarmati Imre r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	300
10	Gyurjács Ottó r. k.	1	2	1	2	2	2	3	-	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	—
	Honfi Aladár r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	300
	Kibédi László ref.	2	2	1	2	2	2	-	3	2	2	2	1	2	3	2	1	1	1	2	—
	Pásztor Béla r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	200
	Pleschner Ede r. k.	2	2	1	2	2	1	2	-	2	1	1	1	1	2	3	1	1	1	2	—
15	Pohánka Pál evang. (i)	1	1	1	2	2	2	-	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	ingy.
	Sipos József ref.	1	2	1	1	2	1	2	-	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	—
	Szabó István r. k. (i)	3	2	1	1	2	2	-	2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1	1	400
	Szalay Mihály r. k.	1	2	1	3	3	2	3	-	3	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	—
	Szentirmai László r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	300
20	Szuchy Nikon g. kat. (i)	1	1	1	2	2	2	-	1	2	1	2	1	1	1	3	2	2	2	2	300
	Tóth Ferenc r. k. (i)	1	1	2	2	1	2	-	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ingy.
	Tóth János r. k. (i)	1	2	1	1	2	2	2	-	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	400
	Wendler Flórián r. k. (i)	1	2	2	2	3	3	2	-	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	400
	Werling Ede r. k. (i)	1	1	1	1	2	2	1	-	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	300
25	*Wimmer József* evang.	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	—

Kimaradtak: Balla Sándor, Kecskés Róbert.

V. osztály. Osztályfőnök: **Garamvölgyi Ervin.**

Sorszám	A tanuló neve, vallása	Magaviselet	Szorgalom	Tantárgyak: Hit- és erkölcst	Nevelésttört.	Isk. szervezet.	Nev. és tan. gy	Magy. ny. és ir.	Német nyelv	Szlovák nyelv	Alkotmányt.	Mennyiségtan	Egészségtan	Közgazd tar.	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Irásbeli kUlalak	Intern. kedv. P-ben
	Benczédi Gyula r. k.	1	2	2	2	2	2	2	3	-	2	2	1	1	2	1	1	1	2	300
	Csitáry Ferenc r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	—
	Csomós Sándor ref.	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	2	1	1	2	2	—
	Falka Akos r. k. (i)	1	2	2	2	2	2	3	2	-	2	2	1	1	2	2	1	2	2	500
5	Fekete Béla ref.	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	2	2	1	2	2	—
	Fükőh Levente ref. (i)	1	1	1	2	2	2	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	300
	Horváth Dezső r. k.	1	2	3	2	3	2	2	2	-	2	2	1	1	1	2	1	1	3	—
	Horváth József ref.	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	—
	Jarábek László r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	ingy.
10	Kaknics Lajos r. k.	1	2	2	2	1	2	2	1	-	2	2	1	1	2	2	2	1	2	—
	Kapitány Ottó r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	200
	Kenderesi Tibor g. kat. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	200
	Kiss József r. k.	1	2	2	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	1	2	1	2	2	—
	Koren István r. k. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	200
15	Kordik Ferenc r. k. (i)	1	2	1	2	2	2	3	-	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	ingy.
	Kosaras Tibor r. k. (i)	1	2	1	2	2	1	2	2	-	2	2	1	1	1	1	1	2	1	400
	Kovách Sándor r. k.	1	2	3	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	2	1	2	1	2	—
	Könczei Elek ref.	1	2	1	2	2	2	2	-	2	2	2	1	1	2	1	1	1	2	—
	Kunsági Elemér r. k. (i)	*1*	*1*	*2*	*1*	*1*	*1*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	400
20	Kürti János r. k.	2	2	1	1	2	2	2	1	-	2	1	1	1	1	1	2	2	2	—
	Lueff Imre r. k.	1	2	2	2	2	2	3	1	-	3	2	1	1	1	2	1	1	1	—
	Móry Nándor r. k.	2	2	2	1	1	2	2	1	-	2	2	1	1	2	1	1	1	2	—
	Muzika József r. k. (i)	1	1	1	2	2	2	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	ingy.
	Otta Endre r. k.	2	2	1	2	2	2	3	2	-	2	2	1	1	2	2	1	2	3	—
25	Pozsár Béla ref.	1	2	1	1	1	3	2	-	3	2	1	1	1	2	2	1	2	2	—
	Pörje Lajos r. k.	1	2	1	2	1	2	1	2	-	2	2	1	1	2	2	1	1	1	—
	Rácz László r. k. (i)	1	2	2	2	2	1	2	2	-	2	2	1	1	1	1	1	1	2	400
	Reviczki Béla ref.	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	—
	Saftics László r. k.	1	2	1	2	2	2	2	3	-	2	2	1	1	2	2	1	2	1	—
30	Tompos István evang. (i)	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	400
	Turcsányi Emil evang. (i)	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	200
	Varga Antal r. k.	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	1	2	1	2	2	—
	Varjú Gyula r. k. (i)	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*1*	-	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	300

Kimaradt: Braunhoffer Ferenc.

Tanítóképesítés.

Az 1940. évi szeptemberi tanítóképesítő-vizsgálatok elnöke *Dobosy Elek*, tanügyi főtanácsos, a visszacsatolt területi tanítóképesítő-vizsgálatoké *Balázs Béla* ny. t. ü. főtanácsos, a szlovák nyelvű vizsgálatoké *Jaloveczky Péter* c. igazgató, a német nyelvű vizsgálatoké *Molnár Oszkár*, t. ü. főtanácsos, az 1941. évi júniusi vizsgálatokon pedig *Nagy Ferenc*, t. ü. tanácsos volt.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelete szerint az állami tanítóképző-intézetek közül 1939. szeptember havában csak a budapesti áll. tanítóképző-intézetekben voltak tanítóképesítő-vizsgálatok. A rendelet értelmében javító képesítő-vizsgálatra jelentkezett a bajai áll. tanítóképző-int.-ből 3, a nyíregyházi áll. tanítóképző-int.-ből 5, a kőszegi áll. tanítóképző-int.-ből 2, a pápai áll. tanítóképző-int.-ből 1, pótképesítő-vizsgálatra *Lengyel István* (bpesti áll.), *Kapiller László* (kőszegi áll.), összesen 13 jelölt.

Tanítói oklevelet nyertek:

1940. szeptemberben:

Buzás István, Federer Ferenc, Forró József, Kapiller László, Lengyel István, Széles Gábor.

Visszacsatolt területi tanítók képesítő-vizsgálatai.

1940. szept.—okt.-ben és 1941. január havában voltak a *visszacsatolt területi tanítók képesítő-vizsgálatai*. Összesen 92-en álltak vizsgálatra. A szlováknyelvű tanítóképesítővizsgálaton résztvettek 19-en, oklevelet szereztek 19-en, a németnyelvű vizsgálatra jelentkezett és oklevelet szerzett 1.

1941. júniusában:

Vizsgálatra jelentkeztek: 34-en. Javító-vizsgálatra utasíttatott 1.

Kitüntetéssel vizsgázott: *Csitáry Ferenc, Jarábek László, Kapitány Ottó, Kenderesi Tibor, Koren István, Muzika József, Turcsányi Emil, Varjú Gyula* (8).

Jelesen vizsgázott: *Pörje Lajos, Reviczki Béla* (2).

Jórendűen: *Benczédi Gyula, Csomós Sándor, Falka Ákos, Fekete Béla, Fükőh Levente, Horváth Dezső, Horváth József, Kaknics Lajos, Kiss József, Kordik Ferenc, Kosaras Tibor, Kovács Sándor, Könczei Elek, Kunsági Elemér, Kürti János, Lueff Imre, v. Móry Nándor, Otta Endre, Pozsár Béla, Rácz László, Urbán Gyula, Varga Antal* (22).

Elégséges eredménnyel: *Tompos István* (1).

Elégtelen eredménnyel: *Saftics László* (1).

Németnyelvű kiegészítő-vizsgálatra nem jelentkeztek.

Szlovák tannyelvű népiskolákra kiegészítő képesítést nyertek:

a) a budapesti áll. tanítóképző-int.-ből: 1. *Fükőh Levente*, 2. *Jarábek László*, 3. *Kordik Ferenc*, 4. *Kunsági Elemér*, 5. *Muzika József*.

b) *Májher Béla*, működő tanító.

Magyar nyelvi kiegészítő képesítő-vizsgálaton képesítést szereztek 12-en.

Egyházi ének- és zenére képesítést nyertek 6-an.

Tanítóképesítő-vizsgálati zárthelyi írásbeli tételek:

a) Neveléstudományból:

1. Hogyan fejlesztem a nemzeti tárgyak tanításával a nemzeti öntudatot?

2. A nemzeti tárgyak tanításának nevelő hatása. (Magyar kiegészítő).

b) Magyar nyelv és irodalomból:

1. Zrinyi Miklós gr. irodalmi munkásságának ismertetése.

c) Képesítő-vizsgálati tételek a mennyiségtanból.

1. Mekkora annak a számtani sornak az első 25 tagjának összege, melyben a 2-ik, 5-ik és 13-ik tagnak az összege 77, továbbá a 3-ik és a 8-ik tag összege 42?

2. Házunkra két ajánlat érkezett. Az egyik fizet 40.000 P-t azonnal és 5 éven át minden év végén 10.000 P-t. A másik 30.000 P-t és 4 éven át 15.000 P-t. Melyik ajánlat előnyösebb, ha a kamatláb 5%?

3. Mekkora annak a kúpnak felszíne és térfogata, amelynek alapsugara 65 cm, magassága 72 cm?

4. Egy szabályos hatszögalakú medencében 12 cm. magasan áll a víz. Hány hl. víz van a medencében, ha a hatszög oldalai 1.8 m. hosszúak s a medence közepéből, a fenéktől kiindulólag, 72 cm. átmérőjű hengeralakú oszlop emelkedik ki?

d) Szlovák nyelvből:

1. Domáce zvieratá, 2. Mačka a myš, 3. Chytľavá choroba, 4. Týždeň a dni, 5. Naša záhradka, 6. Vlk a líška.

Statisztika.

I. A tanulók száma és fontosabb adatai.

		I.	II.	III.	IV.	V.	össz.
a) A tan. számának alakulása	Beírt nyilv. tanulók	51	41	29	27	34	182
	Osztályozott nyilv. tanulók	40	34	28	25	33	160
Az osztályozott tanulók — *b)* életkor szerint	1926-ban született	15	—	—	—	—	15
	1925-ben „	18	14	—	—	—	32
	1924-ben „	6	7	6	—	—	19
	1923-ban „	1	12	12	9	—	34
	1922-ben „	—	1	4	8	13	26
	1921-ben „	—	—	5	1	6	12
	1920-ban „	—	—	1	4	11	16
	1919-ben „	—	—	—	3	3	6
	1918-ban „	—	—	—	—	—	—
	1917-ben „	—	—	—	—	—	—
	1916-ban „	—	—	—	—	—	—
	1915-ben „	—	—	—	—	—	—
	1914-ben „	—	—	—	—	—	—
	1913-ban „	—	—	—	—	—	—
	1912-ben „	—	—	—	—	—	—
c) vallás szerint	Róm. kat.	29	28	20	20	23	120
	Gör. kat.	1	—	—	1	1	3
	Református	8	3	4	2	7	24
	Ág. h. ev.	2	2	2	2	2	10
	Gör. kel. szerb	—	1	2	—	—	3
	Unitárius	—	—	—	—	—	—
d) anyanyelve és nyelvismerete	Magyar anyanyelvű	40	34	28	25	33	160
	Németül beszél	—	2	3	3	2	10
	Franciául beszél	—	—	1	—	1	2
	Csehul beszél	—	—	—	3	5	8
	Szlovákul beszél	—	—	2	3	2	7
	Szerbül beszél	—	1	1	—	—	2
	Ruténül beszél	—	—	—	1	—	1
e) szülei foglalkozása szerint	Kisbirtokos	2	—	—	4	2	8
	Kisbirtokos — napszámos	1	3	2	1	—	7
	Gazdasági tisztviselő	—	—	1	2	—	3
	Egyéb gazdasági segédszemély	1	3	—	3	1	8
	Földmivelési napszámos	—	1	—	—	—	1
	Kisiparos	7	6	4	3	7	27
	Ipari vagy bányászati tisztviselő	4	1	2	—	1	8
	Egyéb ipari v. bány. segédszemély	4	2	2	1	1	10
	Ipari vagy bányászati napszámos	2	—	—	2	3	7
	Kiskereskedő	1	2	2	—	—	5
	Kereskedelmi tisztviselő	—	—	1	1	1	3
	Egyéb kereskedelmi segédszemély	—	—	1	2	1	4
	Közlekedési tisztviselő	—	1	—	—	—	1
	Egyéb közlekedési segédszemely	2	3	1	—	1	7
	Köztisztviselő	3	2	4	1	3	13
	Pap, tanár, tanító	6	2	6	3	4	21
	Másféle értelmiségi	—	2	2	—	1	5
	Közhivatalban alkalmazott altiszt	1	3	2	—	6	12
	Katona-altiszt (csendőr, rendőr)	2	2	1	—	—	5
	Nyugdíjas köztisztviselő	—	—	—	1	—	1
	Nyugdíjas altiszt	3	1	—	1	1	6
	Árvaházi, szeretetházi tanuló	—	—	—	—	—	—

*Gimnáziumból jött: 5 (1 jó, 4 elégséges).
Polgári isk-ból jött: 40 (15 jeles, 15 jó, 10 elégséges).

			I.	II.	III.	IV.	V.	össz.
Az osztályozott tanulók	c) szülei lakóhelye szerint	Budapest	16	13	17	13	17	76
		Pest vm.*	17	11	5	2	7	42
		Abauj-Torna vm.	—	1	—	—	—	1
		Arad vm.	—	—	—	—	—	—
		Baranya vm.	—	—	—	—	—	—
		Bars vm.	—	—	—	1	—	1
		Bács-Bodrog vm.	—	—	—	—	—	—
		Békés vm.	—	1	—	—	—	1
		Borsod vm.	—	—	—	—	1	1
		Csanád vm.	—	—	—	—	—	—
		Esztergom vm.	1	—	—	1	—	2
		Fejér vm.	3	2	—	—	—	3
		Gömör vm.	—	—	—	1	1	2
		Győr vm.	—	—	—	—	—	—
		Hajdú vm.	—	—	1	—	—	1
		Heves vm.	—	—	—	—	—	—
		Hont vm.	—	—	—	—	—	—
		Komárom vm.	—	—	—	1	—	1
		Moson vm.	—	—	—	—	—	—
		Nógrád vm.	—	—	—	2	—	2
		Nyitra vm.	—	1	—	1	1	3
		Pozsony vm.	—	—	1	—	—	1
		Somogy vm.	1	1	2	3	1	8
		Sopron vm.	—	—	—	—	—	—
		Szabolcs vm.	—	—	—	—	—	—
		Szatmár vm.	—	—	1	—	—	1
		Szeged vm.	—	—	—	—	—	—
		Szolnok vm.	1	1	—	—	—	2
		Tolna vm.	—	1	—	1	1	3
		Vas vm.	1	1	—	—	1	3
		Veszprém vm.	2	1	1	—	1	5
		Zala vm.	—	—	—	—	—	—
		Románia	—	—	—	—	—	—
		Szlovákia	—	—	—	—	—	—
	f) óramulasztása	Igazolt órák száma	—	—	—	—	—	—
		Igazolatlan órák száma	17	—	—	—	1	18
	g) Rendkívüli tantárgyak	Kisebbségi német nyelv	13	11	10	3	—	37
		Kisebbségi szlovák nyelv	5	14	8	13	7	47
		Egyházi ének és zene	—	—	—	15	10	25

Vasúton bejáró növendékek: Albertfalváról 1, Budakalászról 2, Budaörsről 1, Csepelről 2, Csillaghegyről 3, Érdről 2, Kispestről 6, Monorról 2, Nagytétényről 1, Pesthidegkútról 2, Pestszenterzsébetről 1, Sashalomról 3, Újpestről 1.

Tanulmányi eredmény tantárgyak szerint.

Tantárgy	I. o. (lic.)				II. o. (lic.)				III. o. (lic.)				IV. o.				V. o.			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Magaviselet	24	14	2	—	21	12	1	—	27	1	—	—	22	2	1	—	30	3	—	—
Szorgalom (Lic. I-II. o rendszeretet)	10	20	9	1	7	19	8	—	8	20	—	—	12	13	1	—	11	22	—	—
Hittan	4	26	10	—	9	10	15	—	20	8	—	—	20	5	—	—	23	10	—	—
Neveléstudomány	—	—	—	—	9	11	12	2	12	16	—	—	13	19	2	1	12	21	—	—
Iskolaszervezettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	19	1	—
Tanitási gyakorlat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	16	4	—	11	21	1	—
Magyar nyelv	1	10	18	11	4	10	12	8	10	10	8	—	12	11	2	—	9	20	4	—
Német nyelv	6	14	12	3	5	8	6	1	7	11	2	—	4	5	3		11	13	2	—
Szlovák nyelv	1	1	3	—	—	1	13	—	3	4	1	—	9	3	1	—	5	1	1	—
Történelem, alkotm.	6	14	18	2	3	15	14	2	8	11	9	—	5	16	4	—	11	21	1	—
Földrajz	6	19	12	3	2	17	15	—	—	—	—	—	18	7	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	5	11	23	1	5	7	14	8	11	13	4	—	14	10	1	—	14	19	—	—
Termr., kémia	8	13	14	5	9	5	18	2	17	8	3	—	20	15	—	—	—	—	—	—
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	5	—	—	—	—	—	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	—	—
Gazd., közgazd.	—	—	—	—	—	—	—	—	13	8	7	—	15	9	1	—	33	—	—	—
Rajz	7	16	15	2	5	13	13	3	12	9	7	—	12	9	4	—	20	13	—	—
Szépirás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ének	7	24	9	—	10	13	11	—	7	12	8	—	17	8	—	—	22	11	—	—
Zene	12	12	12	4	8	13	10	3	9	12	6	1	21	4	—	—	30	3	—	—
Kézimunka	7	17	15	1	6	10	15	3	16	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testnevelés	10	16	11	—	11	15	8	—	23	5	—	—	24	1	—	—	21	12	—	—
Írásbeli külső alak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	7	—	—	15	16	2	—

Általános előmenetel.*

Osztály	Általában jeles	Általában jó	Általában elégséges	Elégtelen egy tárgyból	Elégtelen két tárgyból	Elégtelen több tárgyból	
I.	—	11	16	6	2	5	40
II.	1	8	10	9	3	3	34
III.	7	10	10	1	—	—	28
IV.	7	13	4	1	—	—	25
V.	9	24	—	—	—	—	33
Össz.	24	66	40	17	5	8	160

i) Vegyesdíjfizetők, mentesek és internátusi kedvezmények.

Osztály	Vegyesdíj fizető (100 P)	Vegyesdíj fiz. alól mentes	Havi 50 — P. fizető bentlakó	Havi 40.— P. fizető bentlakó	Havi 30.— P. fizető bentlakó	Havi 20.— P. fizető bentlakó	Ingyenes
I.	—	—	16	—	—	—	—
II.	—	—	4	2	1	—	1
III.	—	—	4	5	2	1	2
IV.	23	2	1	4	7	1	2
V.	30	3	—	4	3	4	3
Össz.	53	5	25	15	13	6	8

*Általában jeles, akinek legfeljebb egy jó, általában jó, akinek legfeljebb egy elégséges és általában elégséges, akinek egynél több elégségese van. A magaviseletből, szorgalomból, irásbeli dolg. külső alakjából és a fakultativ tárgyakból nyert osztályzat nem számit.

Tandíjkedvezmények (Líceum).*

Oszt.	T. f.	1. f.	2. f.	3. f.	d. m.	Összesen
I.	24	10	1	5	—	40
II.	17	12	—	4	1	34
III.	3	15	1	6	3	28
Össz.	44	37	2	15	4	102

* Teljes-díj fizető (100 P.) 1. f. = 80 P., 2. f. = 60 P., 3. f. = 40 P., d. m. = mentes.

Iskolai felszerelések értéke.

Sorszám	Tételek	Gyarapodás 1940 I. 1-től 1941 XII. 31-ig: Vétel (darab)	Ajándék (darab)	Érték P	Érték f.	Állomány 1941 I. 1-én: Darab	Érték P	Érték f.
1	Bútorok	1	—	30	—	2.303	32.681	64
2	Házi- és irodai felszerelés	14	1	514	90	290	2.387	50
3	Köztartási bútorok	—	1	1	—	332	7.206	—
4	Gyakorlóiskola I—II.	3	1	21	73	1.162	1.221	73
5	Magyar nyelvi könyvtár	50	4	232	64	2 246	4.570	84
6	Pedagógiai szertár	16	10	191	33	3.437	19.693	95
7	Történelmi „	29	4	290	08	2.048	6.846	66
8	Földrajzi „	4	9	86	24	1.195	4.935	61
9	Mennyiségtani „	—	—	—	—	196	808	56
10	Természetrajzi „	2	—	18	—	1.205	9.754	12
11	Kémiai „	24	—	45	50	277	3.661	80
12	Fizikai „	1	—	6	—	700	10.859	71
13	Gazdasági „	1	1	14	—	1.556	8.717	18
14	Rajz „	1	1	9	90	427	3.582	20
15	Zene „	—	—		—	1.079	19.011	37
16	Kézimunka „	2	—	14	30	65	2.136	20
17	Testnevelési „	1	1	10	50	638	15.838	02
18	Gyakorlóiskola III—IV.	—	—	—	—	323	781	41
19	Nyilv. tart. és számadó könyvek	—	—	—	—	125	261	40
20	Gyakorlóiskola V—VIII.	—	—	—	—	620	2.717	50
21	Német nyelvi könyvtár	1	—	3	—	471	535	15
	Összesen	150	33	1.489	12	20.695	151.208	55
	Ifjusági könyvtár	—	2	9	90	2.446	2.877	10
	Együtt	150	35	1.499	02	23 141	161 085	65

Az iskola népessége 1920/21. tanévtől.*

Tanév	Osztályozott nyilvános tanulók: I. o. (ic.)	II. o. (lic.)	III. oszt.	IV. oszt.	V. oszt.	Összesen	Osztályozott magántanulók: I. o. (ic.)	II. o. (lic.)	III. oszt.	IV. oszt.	V. oszt.	Összesen	Együtt nyilv. és magántanulók
1920—21	26	28	35	41	—	130	3	9	6	17	—	35	165
1921—22	27	26	40	39	—	122	3	4	6	9	—	22	144
1922—23	42	28	33	44	—	147	5	4	6	4	—	19	166
1923—24	56	36	21	43	—	135	4	6	5	6	—	21	159
1924—25	38	37	30	22	19	146	7	6	5	3	1	22	168
1925—26	42	28	26	25	20	141	1	4	4	8	—	17	158
1926—27	37	40	23	19	26	151	—	1	3	2	2	8	156
1927—28	41	39	31	27	19	157	2	1	1	5	3	12	169
1928—29	36	36	33	29	31	165	—	—	2	8	1	11	176
1929—30	39	39	40	36	32	186	—	—	—	13	4	17	203
1930—31	34	40	40	35	40	189	—	—	—	3	1	4	193
1931—32	41	31	41	38	38	189	1	—	—	3	5	9	198
1932—33	37	36	38	41	38	190	—	1	—	2	5	8	198
1933—34	35	39	40	36	39	189	—	—	—	—	1	1	190
1934—35	34	26	35	37	32	164	—	—	1	—	2	3	167
1935—36	32	36	23	25	31	147	—	1	1	2	1	5	152
1936—37	33	26	34	26	26	145	—	—	—	—	3	3	148
1937—38	24	26	24	34	21	129	—	—	—	1	1	2	131
1938—39	40	24	34	27	34	159	—	—	—	—	—	—	159
1939—40	45	28	25	33	30	161	—	—	—	—	—	—	161
1940—41	41	34	28	25	33	161	—	—	—	—	—	—	161

* Az I. o. 1938/39; a II. o. 1939/40; a III. o. 1940/41. tanévtől kezdve liceum.

Az iskolaépületre vonatkozó adatok:

a) A helyiségek száma: 1. Alagsorban: 14; 2. földszinten: 36; 3. az I. emeleten: 37; 4. a II. emeleten: 18. Összesen: 105. Ebből 97 fő-, 8 mellékhelyiség.

b) *A fontosabb helyiségek alapterülete:*

1. Igazgatói iroda, irattár, telefonszoba (32.40 m², 17.64 m², 16.2 m²) (fsz.).

2. Szertárak (pedagógiai 30.— m² fsz., történelmi 21.25 m² I. em., magyar 15.4 m² I. em., fizikai a) 16.73 m² I. em., b) 17.51 m² I. em., c) 29.01 m² I. em., egészségtani 18.41 m² I. em., természetrajzi 47.98 m² I. em., földrajzi 18.72 m² I. em., gazdasági 38.24 m² II. em., rajzi 47.98 m² II. em., testnevelési sz. 18.50 m² mfsz., I. zene sz. 11.04 m², II. em., II. zene sz. 24.06 m² II. em., szlöjd sz. 21.20 m² II, em,, nagy pedagógiai 63.— m², I. sz. gyak. isk.-i 28.75 m², II. sz. gyak. isk.-i 14.22 m² II. em.

3. Osztálytermek: I. 61.74 m², II. 56.— m², III. 55.72 m², IV. 68.63 m², V. 69.39 m², gyak. isk. termek: földszínti 71.70 m², I. em.-i 62.50 m², II. em.-i 62.— m².

4. Tanári tanácskozó I. em., díszterem II. em., testnevelési csarnok mfsz.: (81.— m², 160 m², 204 m²).

5. Internátusi helyiségek:* a) hálók II. em.: 93 m², 93 m², 80.28 m², b) dolgozók I. em.: 35.34 m², 35.34 m², 33:84 m², 77.07 m², c) ebédlő fsz.: 107.52 m².

6. Az udvar és a kert területe együtt: 700 □-öl.

A budapesti m. kir. állami líceum I-III. osztályában és a tanítóképző-intézet IV-V. osztályában az 1941-42. évben használandó iskolakönyvek jegyzéke.

I. osztály.

Schütz: Keresztény katolikus hittan, rk.
Hamar István: Bibliaismertetés, ref.
Pálfy-Bereczky: Egyháztörténet, ev.
Kelemen-Német-Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv, I—II. o.
Mesterházy: Egyetemes történet, ev.
Bálint Sándor: Földrajz, I. o.
Lux Gyula: Német nyelvkönyv, I. o.
Gregus: Növénytan.
Kiss-Csada: Mennyiségtag, I—II. o.
A magyar helyesírás szabályai.
Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár.
Barthos-Kurucz: Atlasz a világtörténelem tanításához.
Cholnoky és társai: Földrajzi iskolai atlasz.
Bárdos-Kishonti: Száll az ének. Énekeskönyv a líc. I. o. számára.
Dobó-Ráth-Véghné: Magyar hegedűiskola, I. r.
Bató-Csukás: Zongoraiskola, I. o.
Kelemen-Német-Somos: Magyar nyelvkönyv I—II. o.

*Az internátusban a férőhelyek száma: 80.

II. osztály.

Schütz: Keresztény katolikus hittan, rk.
Czeglédi Sándor: Bibliaismertetés, ref.
Pálfy-Bereczky: Egyháztörténet, ev.
Kelemen-Német-Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv, II. o.
Kelemen-Német-Somos: Magyar nyelvkönyv II. o.
Mesterházy: Egyetemes történelem, II. o.
Bálint Sándor: Földrajz, I—II. o.
Lux Gyula: Német nyelvkönyv, I—II. o.
Móczár Miklós: Állattan, II. o.
Kiss-Csada: Mennyiségtan, I—II. o.
Vitos Gerő: Az ember teste és egészsége, II. o.
A magyar helyesírás szabályai.
Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár.
Barthos-Kurucz: Atlasz a világtörténelem tanításához.
Cholnoky és társai: Földrajzi iskolai atlasz.
Bárdos-Kishonti: Száll az ének. Énekeskönyv a líc. II. o. számára.
Dobó-Ráth-Véghné: Magyar hegedűiskola, I. r.
Bató-Csukás: Zongoraiskola, II. o.

III. osztály.

Schütz: Keresztény katolikus egyháztörténelem, rk.
Révész: A kereszténység története, ref.
Batizfalvy-Bereczky: Bibliaismertetés, ev.
Kelemen-Németh: Magyar irodalmi olvasókönyv, III. o.
Kelemen-Németh: Magyar nyelvkönyv, III—IV. o.
Mesterházy: Történelem, III. o.
Lux Gyula: Német nyelvkönyv, III. o.
Horn: Gazd. és társ. ismeretek.
Mohay-Staub: Vegyi ismeretek, III. o.
Kiss—Csada: Mennyiségtan, III. o.
Somos-Zentay: Az ember lelki világa, III. o.
Bárdos-Kishonti: Száll az ének. III. o.
Bató-Csukás: Harmónium iskola, III—IV. o.
Dobó-Ráth-Véghné: Magyar hegedűiskola, II. r.
Bartos-Kurucz: Atlasz a magyar történelem tanításához.
Cholnoky és társai: Középiskolai atlasz.

IV. osztály.

Schütz: R. kat. egyháztörténet.
Révész: A magyar protestantizmus története, II. r. ref.
Batizfalvy-Bereczky: Bibliaismertetés, ev.
Drózdy-Frank: Neveléstan, tanítástan és módszertan.
Kelemen-Németh: Magyar nyelvkönyv, III—IV. o.
Kelemen-Németh: Magyar irodalmi olvasókönyv és irod. tört. IV. o.
A magyar helyesírás szabályai.
Lux Gyula: Német nyelvkönyv, IV. o.
Mesterházy: A magyar nemzet története.
Barthos-Kurucz: Történelmi atlasz a magyar tört. tanításához.
Kiss-Csada: Mennyiségtan, IV. o.

Buday—Üveges: Természettani ismeretek, IV. o.
Csada Imre: Fizikai gyakorlatok. Nem kötelező segédkönyv.
Móczár-Török: Gazdasági ismeretek, I—II. o.
Sztankó: Énekiskola, IV. r.
Dobó-Ráth-Véghné: Magyar hegedűiskola, II. r.
Bató-Csukás: Harmónium iskola, III—IV. o.
Sarudy-Hódossy: Összhangzattan.
Népiskolai Tanterv, 1925.

V. osztály.

Dr. Magdics: Hitelemzéstan, rk.
Dr. Makkai: Kegyelemből és hit által, ref.
Szele: A vallásoktatás módszertana, ref.
Szelényi Ödön: Az evang. keresztény világnézet, evang.
Frank-Németh: Neveléstörténet.
Váradi József: Iskolaszervezettan.
Népiskolai Tanterv, 1925.
Prónay-Németh-Novy: Magyar irodalomtörténet, II. r.
A magyar helyesírás szabályai.
Lux Gyula: Német nyelvkönyv, V. r.
Kiss József: Mennyiségtan, V. r.
Dr. Horn József: Közgazdaságtan.
Quint-Jaloveczky: Egészségtan, II. kiadás.
Sztankó: Énekiskola, V. r.
Dobó-Ráth-Véghné: Magyar hegedűiskola, III. r.
Sarudy-Hódossy: Összhangzattan.
Kovács Dezső: Orgonaiskola vagy Kosáry: Harmóniumiskola.

Gyakorlóiskolai tankönyvjegyzék az 1941-42. tanévre.

I. osztály.

Gyermekvilág. Abécé és olvasókönyv a népiskolák I. o. számára. Zsinórírással. Egyetemi nyomda, Franklin, Kalász.

II. osztály.

Quint-Drozdy: Olvasókönyv, II. o.

III. osztály.

Quint-Drozdy: Olvasókönyv.
Urhegyi: Magyar nyelvi példatár, III. o.
Tanfy-Stelly: Számtan, III. o.
Kacsóh Pongrácz dr.: Énekeskönyv.

IV. osztály.

Quint-Drozdy: Olvasókönyv.
Urhegyi: Magyar nyelvi példatár, IV. o.
Kiss-Nagy: Földrajz a IV. o. részére.
Kogutovitz: Térképfüzet a IV. o. részére.
Tanfy-Stelly: Számtan a IV. o. részére.
Kacsóh Pongrácz dr.: Énekeskönyv.

V—VI. osztály.

Quint-Drozdy: Olvasókönyv az V—VI. o. részére.
Urhegyi: Magyar nyelvi példatár az V—VI. o. részére.
Tanfy-Stelly: Számtan az V—VI. o. részére.
Kiss-Nagy: Földrajz az V—VI. o. részére.
Dr. Novy: Állampolgári ismeretek.
Jaloveczky-Móczár: Természetrajz az V—VI. o. részére.
Éber: Vegytan és természettan.
Kogutovitz: Térképfüzet az V—VI. o. részére.
Bexheft: Egészségtan.

VII. osztály.

Drozdy-Szalatsy: Magyar nyelv könyve, VII. o.

VIII. osztály.

Drozdy-Szalatsy: Magyar nyelv könyve, VIII. o.

Munkarend.

az 1941/42. iskolai év elején:

Szeptember 1. Hétfő 8 órakor alakuló értekezlet. 9 órakor a kintlakó növendékek javítóvizsgálata.

Szeptember 2. Kedd. Javító képesítővizsgálat. Írásbeli vizsgálat a pedagógiából.

Szeptember 3. Szerda. Írásbeli vizsgálat a magyarból. Magyarnyelvi kiegészítő írásbeli vizsgálat. Líceumi különbözeti vizsgálat.

Szeptember 4. Csütörtök. Írásbeli vizsgálat a mennyiségtanból. Magyarnyelvi kiegészítő: gyakorlati és szóbeli.

Szeptember 5. Péntek. Teljes szóbeli képesítővizsgálat.

Szeptember 6. Szombat. Beíratkozás. Pótbeíratkozás. Bentlakó növendékek javítóvizsgálata.

Szeptember 8. Hétfő. 10 óra 30 perckor a tanév ünnepélyes megnyitása.

Szeptember 9. Kedd. Rendes tanítás.

TÁJÉKOZTATÓ

a líceumi beiratás feltételeiről, a díjkedvezményekről és a líceummal kapcsolatos internátusról.

A budapesti XII. ker. állami líceum I. osztályába olyan tanulók iratkozhatnak be, akik életük 14. évét betöltötték, de a 17. életévet még nem lépték túl és a polgári iskola, vagy középiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték.

Beíratkozás június 27-én reggel 8 órától. Szükséges okmányok: 1. anyakönyvi kivonat, 2. tanulmányi értesítő könyvecske. A jelentkezők nagy számára való tekintettel ajánlatos — jeles előmenetel esetén — a tanulót június elején az intézet igazgatójánál előjegyeztetni. Azok a tanulók, akik a líceummal kapcsolatos internátusban bentlakást kérnek, a beírásnál, a bejáró tanulókkal szemben, elsőbbségben részesülnek. Az internátusi ellátás díja: évi 500 P! Az ebéd díja — bejáró tanulók részére — havi 18 P! Első osztályba járó líceumi tanulók csak teljes fizetők lehetnek.

A beíratkozásnál fizetendő: 8 P felvételi díj, 1 P járulék, 8 P táncdíj és [illegible] P egyensapkadíj, összesen: 21 P! Azonkívül tan- és fenntartási díj címén — 5 részletben — évi 100 P! mely összegből azonban kifogástalan magaviseletű és jó előmenetelű tanulók kedvezményben részesülhetnek (Díjmentes, I., II., III. fok.).

A líceum 4 osztályú. Sikeres elvégzése után a tanuló érettségi bizonyítványt kap, amellyel — a tudomány- és műegyetem kivételével — minden főiskolára beiratkozhatik, úgyszintén — ha legalább jól érett — felvételt kérhet a líceumra felépített két évfolyamos tanítóképző-akadémiára is. Miniszteri rendelet értelmében a líceum újabban összekapcsolódik a tanítóképző-intézettel, úgyhogy a II., III. évf. líceumi növendékek érettségi bizonyítványt nem kapnak.

Az internátusba felvett tanulók tartoznak magukkal hozni legalább 2 rend ruhát, amelyek közül az egyik sötét legyen; 1 télikabátot, 2 pár cipőt, 6 pár fehérneműt, 3 hálóinget, 4 törülközőt, 6 pár harisnyát, 10 zsebkendőt, 3 ágylepedőt, 1 vánkost 3 huzattal, 1 téli takarót vagy dunyhát 3 huzattal, 1 hatszemélyes abroszt, 2 asztalkendőt, 2 poharat, 1 fogkefét, 1 fésűt, 1 ruhakefét, 1 pár hálópapucsot és cipőtisztító feelszerelést. Minden fehérneműbe bejegyzendő (színes fonállal vagy moshatatlan tintával) a ruha száma. A felszerelés minden darabja magyar gyártmányú legyen. A szalmazsák és az ágyterítő a méret és az egyöntetűség miatt beíráskor itt szerzendő be [illegible]nnál a kereskedőnél, akivel az igazgatóság ár és minőség tekintetében előzetesen megállapodott. (A szalmazsák ára kb. 16 P, az ágyterítőé 25 P!)

Fogazatával, orrával, torkával és fülével kapcsolatos bajokat mindenki hozza rendbe és szemüvegről gondoskodjanak, akiknek kell.

A zenéből egy hangszer, a hegedű vagy zongora, illetve a harmónium tanulása kötelező. Aki második hangszert, egyházi éneket vagy zenét akar tanulni, vagy német, illetőleg szlovák nyelven akarja magát tovább képezni, ezt az iskolai év elején írásban kell kérnie.

Az intézeti szabályok értelmében mindenki köteles az előírt tankönyveket és tanítási eszközöket legkésőbb szeptember 10-ig beszerezni. Senki könyveit el nem adhatja. Kölcsönkönyv nincs.

TARTALOM

Ábrahám József, Bagó M. és Fia Utóda, Budapest, II., Fő-u. 42. — Telefon: 355—854.